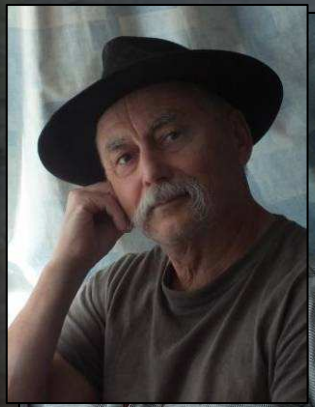

SZEKERES FERENC

(MI A) FERIKU(LÓGIA): ÚT(AZÁS) A TOTÁLIS SZABADSÁGBA

(A SZABADSÁG FELÉ)

„Istenben bízok,
minden(ki) mást megfigyelek...”
közben a rám mért feladatot alázattal, a
kapott képességeim szerint elvégzem...

Hiszel abban a költeményben, amelyet azért írtak,
hogy pénzt kapjanak érte? Ha a költemény keres-
kedelem, verseny, vagy kötelesség tárgya, (ha csi-
nálják) akkor már nem költemény, nem Isten képe.
Hanem hiúságod vagy alacsonyrendű étvágyaid
jelképe.

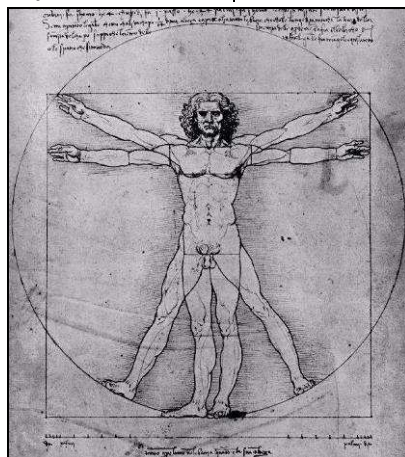
A jó toll, annak ellenére lejegyezz, feljegyezz mindent,
hogy egy qurvakukkot sem ért az egészsből...

Tartalom:

1. (Végezetül) Elöljáróban...	2	10. És, hogy meddig lehet mindezt fokozni...?	14
2. A „Ferikulógia-tudástár”...	2	11. Végezetül...	14
3. Az „újrakezdés”...	3	12. Lapzárt után érkezett (Mi marad belőlünk?)	15
4. Egyéb irodalom...	4	13. Lapzárt után... 2. (Vers, vagy feriku...?)	15
5. Szilánkok, az internetről	4	14. Lapzárt után... 3. (Miért...?)	16
6. Két rácsodálkozás	5	15. Lapzárt után... 4. (Megdöbbenő...)	17
6.1 Az Itabashi	5	16. Lapzárt után... 5. (Ilyenkről beszélek...)	17
6.2 Ti tudjátok mi az a Duende?	5	17. Lapzárt után... 6. (Már nem is mondok semmit)	17
7. Miért szeretem?	6	18. Lapzárt után... 7. (2017.03.16.-ig)	18
8. Mi a feriku(?) („Kritériumok” csak röviden...)	7	19. Lapzárt után... (Búcsúzóul)	19
8.1 Elöljáróban néhány bugyborék...	7	20. 42. OLDAL	22
8.2 Egyéb megfontolások	9	21. Melléklet (Kigyújtések)	25
8.2.1 Az inverz Aranyhegy és a vanság...	9	22. Agymenés (melléklet)	37
8.2.2 Miért bizalmi „műfaj”...?	10	23. Kitekintő	43
9. Kitekintés(ek)	10	24. Ide tudtam besuvasztani...	43
9.1 Isten országáról és a nem-én mámoráról	10	25. Egyéb lehetőségek	44
9.2 Bhagavad-Gítá	11	26. Nem illeszkedik ide, de F O N T O S !	45
9.3 A jóga a Bhagavad-gītában	11	27. Már jó ideje	45
9.4 Rilke levelei kapcsán...	12		
9.5 Végül, de nem utolsósorban, néhány szilánk	13		

2016. december 17.-2017. április 12.

Az író hatást AKAR kelteni.
Én nem vagyok író (fn),
„csak” író (mn) (ember)...;

... az írókat az irodalom írójának tartják;
ők csinálják az irodalmat.
De minek vagyok tartható én (?),
(mint író) én mit csinállok?

2016 - 2017

ISBN 978-615-80148-2-3 (pdf)

Ennek az írásnak a létrejöttét nem támogatta sem az NCA, sem az EU, sem a Nemzeti Kulturális Alap, Nemzeti Fejlesztési Ügynökség, Nemzeti Erőforrás Minisztérium, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, blanblabla...; még a Széchenyi-, de még az Új Széchenyi Terv sem segítette elő a megjelenését. (Miért is támogatta, (mitöbb segítette) volna...?) Ennek az írásnak a létrejötté egyedül AZ-nak köszönhető és/ami tisztességes emberek pénzéből, (az ők) finanszírozása által valósult meg. Amint látható, ennyi pont elég... :-)

Copyright © Szekeres Ferenc, 2016-
Minden jog fenntartva!

Bármilyen módon történő felhasználáshoz előzetes, írásos hozzájárulása szükséges.

&

Semmi esetre sem javaslok az egész, (elejétől végéig történő/terjedő) végigolvasását. Ennek nem látom értelmét.

Javaslok az olvasás elkezdését..., aztán egyszer csak elkezdni „tanulmányozni” a szövege(ke)t, szemezgetni belőlük, kóvályogni a felvetett gondolatok között, bogarászni bennük...; a jobb/érdekesebb részeknél leragadni, elmélázni, egyeseket átugrani, azután talán mégis csak vissza térni rájuk később... Vegyünk példát Wang Wei-ről (699-761) aki gyakran vonult vissza birtokára, a Wang folyó völgyébe, ahol (a feljegyzések szerint), „hagyta, hogy az órák teljenek, s elvégezzék benne munkájukat”.

&

Több száz oldalnyi jegyzet között is, de a HDD-men biztosan van még megbújva, elrejtözve néhány téma, meglátás, felvetés..., de attól tartok, az ilyen(ek) már úgy is maradnak...

1. (Végezetül) Elöljáróban...

Már gyakorlatilag elkészültem a teljes szöveggel, amikor erős késztetés jött elő bennem aziránt, hogy az egészet tegyem félre és a továbbiakban soha ne is gondoljak ebben a témában történő megnyilatkozásra, mitöbb publikálásra. Főleg ezt, a „publikáció” témát kezdtem el gusztustalannak érezni, egy olyan intim ügy kapcsán, amit (egyrészt) egyébként sem lehet rendesen megfogalmazni, (másrészt) akinek van hozzá affinitása, annak fölösleges magyarázni, (mert anélkül is tudja miről van szó), akinek meg nincsen hozzá vonzódása, annak tökfölséges magyarázni, (mert úgy sem tudja meg a pusztá magyarázatból, hogy miről is van itt most szó), (harmadrészt) a gondolat megszületett, él, létezik, függetlenül attól, hogy az a „nagyközönség” számára köztudott-e, vagy rejtve van előttük...

Már a megkért ISBN számot is vissza akartam adni, le akartam stornózni, amikor történt valami: „az merült föl bennem, talán van még olyan, akinek hasonló kételeyei, problémái vannak; hátha eljut hozzá ez az írás és enyhülést, segítséget jelent a számára”.

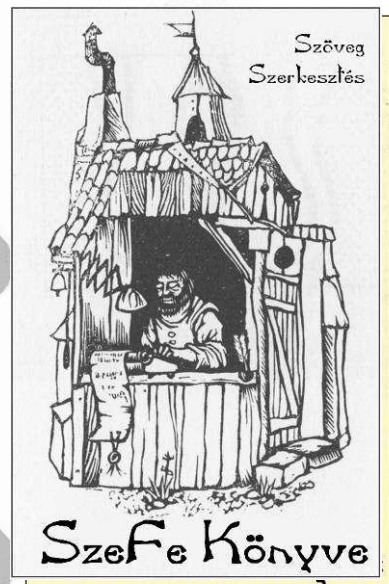
Tehát vettem egy jó mély levegőt és befejeztem az elkezdett tanulmányomat.

フェリク

2017. február 8.

&

Örülök annak, ha van olyan, aki jó haikut, verseket, novellát, stb. ír; de mi itt ferikukat segítünk a világra. Örülök, ha az ő tevékenységüket mindenféle díjakkal ismeri el az éppen aktuális hatalom, de nekünk éppen elégséges a (feriku) világrajövetel(e)... Éééés (mind)ezért, nekünk nem kell igazodnunk a kiadók üzleti praktikáihoz, nem kell kielégítenünk kétes igényeket..., mi a magunk urai vagyunk...!

2. A „Ferikulógia-tudástár”...

Ezen tanulmánynak a (végleges) címét eredetileg „A NAGY FERIKUKÖNYV-2/1-FERIKULÓGIA-TUDÁSTÁR” alcímének szántam.

Ezzel a kötettel 2015 tavaszán kezdtem foglalkozni azzal a szándékkal, hogy rendbe teszem „a témát”. Akkoriban 136 oldal kéziratot raktam össze, az alábbi gondolatok menték... Aztán úgy éreztem, hogy nem fontos ez...

Fogalmam sincs mi kerül a következő sorba... Itt egy halom jegyzet körülöttem, (majdhogy belé nem veszek), teli a fejem mindenféle bugyborgással, van valamiféle „szándék(oltság)” is, de, hogy mi fog kisülni belőle...(?) Valamiféle vélemény, meglátás csak van bennem, hiszen e nélkül nem is ülnék itt, azonban a szerkezet kialakítására vonatkozóan kétségbeejtően kevés elképzelésem van jelen pillanatban...

Érzem, (csak azt érzem), már megint gyakran el fogok kalandozni. Nekiálltam írni, de ez a koncepciótlanság(!), ugyanakkor a téma tág teret enged a bókászolásra...

A föntiekre való tekintettel, valamint azt a tényt figyelembe véve, hogy időben sem folyamatosan, szisztematikusan kerülnek az elkövetkezendő sorok a papírra, fönnáll annak a veszélye, hogy egy bizonyos témát (tudomon kívül) több alkalommal veszek elő, ebből adódóan előfordulhat az is, hogy más-más megközelítésben, konklúzióval kerülnek leírásra hasonló kérdések.

3. Az „újrakezdés”...

Igy AranyVasárnaphoz közeledve, a messzi városban egyre inkább elszabadult a karácsony-biznisz örjöngése... (De hol van ebben az Advent(?), mi köze mindennek ehhez az intim hangulathoz...? Micsoda antagonizmus(!), hol van itt az áhítat? No, de legyen mindenkinek az ő hite szerint...) Itthon meg ez a langynyugalom... Pompás! Odakint az a rideg, bekényszerítő hideg; bent, hívogatóan kellemes meleget áraszt ki magából a hatalmas cserépkályha..., akár egy tökéletes szerető.

Elöttem bor, sajt, olajbogyó... Igazán inspiráló környezet a lélek eleresztéséhez, az „ihletett” íráshoz. A bort kortyolgatva, időnként a sajtot majszolva, olajbogyót szemezgetve próbálom magamat átadni a (reményeim szerint hamarosan elősejlő téma szerinti) gondolatoknak. Hagyom magamat belecsúszni ebbe az állapotba... A körülöttem serteptertelő Kedves gyönyörű csípőjének időről időre előtűnő látványa ki-kizökkent ugyan, le-lecsúsztat erről a flow-ról, de csak egy kicsit és csak pillanatokra...

Nehezen kezdek hozzá az érdemi dolgokhoz. Nehezen találom a billentyűzeten a megfelelő betűket..., a leírtak is teli vannak hibával..., szintaktikaiakkal, szemantikaiakkal, elütésekkel..., amit leírtam már, azt is gyakran visszatörlöm. Fogalmam sincs mi fog itt most megszületni..., megszületik-e egyáltalán valami(?). Egy-két oldal csupán, vagy egy újabb tanulmány...? Ki tudja? Én nem, de ebben a pillanatban ez nem is érdekel egy szemernyit sem... De egyet ígérhetek; a korábbiakhoz képest igyekszem most visszafogni magamat... Be is vettem már ezért néhány fogalmazásgátlót...

Régóta adós vagyok már ezzel az írással...

De kinek is...?

Elsősorban magamnak és annak a néhánynak, akik egy ideje megtisztelnék azzal, hogy elküldik nekem a szövegeiket. Mint ferikut... Csakhogy én magam, magam számára sem tudtam még valójában megfogalmazni: mi a feriku(?) Próbál(gat)tam..., kerül(get)tem erről..., arról... éreztem is; de csak nem tudtam a kellő módon kiadni magamból... Amikor meg nagykeservesen csak kibuggyant belőlem valami, olyankor érezkeltem, hogy ez bizony mégsem az ami... Csoda-e hát, ha néhányan félreértették miről is van itt nagyba' szó...?

Persze fölmerül a vélelem..., ennek az egésznek az értelme kérdőjeleződik meg: Aki érzi, az úgy is „tudja” miről van szó, aki meg nem érzi, nem tudja, az jobb, ha nem is foglalkozik ezzel a témával..., a ferikuval.

Ennek ellenére úgy érzem kötelességem és mégis...

Megpróbálom most összeszedni a hónapok óta egyre csak gyűlő jegyzeteimet és teszlek egy kísérletet arra, hogy valami értelmes egésszé gyűrjam egybe a szilánkokat. Tartozom ezzel azoknak, akik érzik ugyan miről beszélek, de talán tud(atosít)ni is szeretnék. Tartozok ezzel azoknak, akiknek fogalmuk sincs arról miről beszélek, és azoknak is akik (csak) azt hiszik, hogy tudják, miről beszélek. Tartozok ezzel azoknak is, akik valami újdonságot szimatolva, a „mozgalomhoz” csapódva próbálják tovább fényezni a piszkos kis egójukat. És végül tartozok ezzel azoknak is, aki(k) közöttünk voltak ugyan, de elkóborolt(ak) a köreinkből.

De, kikhez is próbálok szólni? Kik is ők?

Zömében teljesen hétköznapi emberek: mérnök, szociális munkás, könyvtáros, nyugdíjas, diák. De volt olyan (híres) költő is, akinek szemlátomást fogalma sem volt miről beszélünk itt néhányan. Ennek ellenére, (vagy éppen ezért), ferikuként küldte el az írásait. Később kiderült, hogy másról sincsen túlságosan sok fogalma. Azóta sem hallottam róla... (Mondjuk nem is nagyon bánom ezt, nem is kerestem túlzottan.)

Aztán ott van egy bizonyos „Dolog”, aki kezdetekben hatalmas vehemenciával vetette bele magát az „ügy”-be, aztán egyik pillanatról a másikra nyoma veszett neki is. Csak ő tudja mi történt. (Mondjuk őt kerestem, de valóban nyoma veszett...)

Aztán volt köztü(n)k egy pedofil srác is. Én speciel a széles csípőjű nőket kedvelem, de ettől függetlenül nagyon jó szövegeket kaptam tőle, azonban, amikor az egyik kötetben történő hozzájárulásának bürokratikus menetére került volna a sor, kórházba került és ezért képtelenség volt a procedúrát lefolytatni.

Egy jó ideje nem publikálok. Soha nem házaltam túlságosan a szövegekkel, de egy ideje teljesen leálltam mindenféle megjelen(ít)éssel. Nincsen (ennek) jelentősége(?), értelme(?); ez a megállapítás a feriku esetében biztosan igaz. Olyan ez, mint az igazság, ugyanis, *ha valaki magányos hegységben, barlangba falazva nagy igazságot gondol el és a következő pillanatban meghal, az igazság kilép a halott fejéből, kilép a befalazott barlangból, elhagyja a magányos hegységet, és az egész világon elterjed.* Ennél többre nincs is szükség... Sőőőöt, elég, hogy ha (csak) előjön, megjelenik (a feriku); azon túlmenőleg, a túlzott ismertség által már fönnáll a popularizálódás veszélye.

Ennek ellenére, amikor időnként érkeznek hozzám olyan jó szövegek, hogy belesajdul a lelkem, arra gondolok, hogy „esetleg elkallódnak és mások nem ismerhetik meg azokat”. Talán egyszer mégis csak rábeszélem magamat egy kötet megszerkesztésére.

Csak előbb tegyem már rendbe ezt a dolgot:

mi is az a feriku?

4. Egyéb irodalom

Az első rácsodálkozásom alkalmával született a „**Feriku a haiku orgazmusélménye**” (<http://www.szefe.info/letoltesek/feriku.pdf>, <http://mek.oszk.hu/12100/12138/>) című írás, ami nagyon sok helyes meglátást tartalmaz, ennek ellenére én is érzem, hogy bizonyos nézetei túlhalad(ód)ottak. Később, több könyv(m) is tartalmazott ferikukkal kapcsolatos lényegi megfontolásokat, okfejtéseket. A teljes kép megszerzése érdekében érdemes kézbe venni a következő köteteket:

- **Ferikuim** (Az) Első ferikukötet (<http://mek.oszk.hu/12200/12200/>)
- **Ferikuink 2012.** évi válogatás (Második ferikukötet)
- **Káin és Ábel közé szorulva**
- **Feriku 2013** (300 ferikuság válogatás) (Negyedik ferikukötet)
- **Ha velem jönnél..., (veled mennék...)**
- Az első fél-ezred ... **SZEFE-RIQUSÁG(OK)**
Az eddig előkerült ferikuféléim gyűjteménye

Ezekkel kapcsolatban az alábbi weboldalon keresztül valamivel többet lehet megtudni:

<http://www.szefe.info/szefe/fej/uzlet/konyvek/konyvek.htm>

Valóban érdemes ezeket a könyveket beszerezni és át-bogarászni, mert olyan lényeges dolgokról is szó esik bennük, mint a feriku, vagy az agyféltekék különbözőségéből adódó problémák, vagy a jelenségek, tárgyak eltérő látásmódjából eredő különböző igazságképzetek, és még sok egyéb olyan téma, amik közvetve, vagy közvetlenül a ferikut is érintik, azonban amiket ide most nem fogok bemásolni (pedig hihetetlenül nagy a kísértés, valósággal szenvedek a megtürtöztetésemtől), csak jelzem ezek fontosságát a megértéshez.

Tehát ott hagytuk abba, hogy:

Már hosszú ideje próbálom (minél egyértelműbben) megragadni mi a feriku, de egyenlőre úgy tapasztaltam (és egyre inkább úgy gondolom), hogy ezt csak indirekt módon lehet megtenni.

A kérdés azért fontos, mert ha nem csak a magam nevében kívánok kötetet megjelentetni, akkor a lehető legpontosabb módon érdemes (lenne le)tisztázni: miről is van szó (valójában).

5. Szilánkok, az internetről

Bemelegítésként, (a föntiekben javasolt irodalmon túl) fussunk át az interneten megtalálható próbálkozásokon. Érdemes lesz ezt megtenni, még ha nem is korrektek ezek a megfogalmazások (sem), azonban gondolatot ébreszthetnek, nézőpontot, (sőt perspektívát) adhatnak, irányultságot jelölhetnek.

***

1., Tapasztalataim szerint általában egy kalap alá, versnek vesznek mindenféle lírai alkotást, függetlenül annak keletkezési körülményeitől. Ez az allűr a morál egyfajta primitív állapotára hajaz, amikor (még) kizárólag a következményetika volt az egyeduralkodó. Ebből adódott a szemet szemért... szemléletmód.

Aztán kezdték felismerni, hogy ennyire nem fekete-fehér a történet és elkezdtek kapizsgálni a szándéketicát... A vers és a jó vers, a vers és a feriku, vagy a vers és egyéb irodalmi (lírai) képződmények tekintetében még tovább megyek ezen a mezsgyén...

Ehhez egy kis adalék:

Egy (jó)tanács azoknak, akik azt hiszik...

 2010, február 8 - 12:47 — SzeFeri

„Fordulj a fenyőhöz, ha többet akarsz tudni a fenyőről, és menj a bambuszhoz, ha a bambuszról akarsz tanulni. Eközben el kell hagynod önző magadba feledkezéssedet, különben csak ráerőszakolod magad a vers tárgyára, és nem tanulsz tőle.

A vers akkor születik magától, ha te és a tárgy eggyé váltok, és ha elég mélyen belemerülsz a tárgyba ahhoz, hogy megláss benne egyfajta rejtett derengést.

Akármennyire ékesszóló legyen is a versed, ha az érzés, amelyből fakad, nem természetes - vagyis te és a tárgy különállóak vagytok - akkor költészeted nem valódi, csupán sajátos utánzat.

Ne a mesterek lábnyomát kövessétek, hanem azt amit ők is kutattak!”

(Macuo Basó)

***

2., Ebben az idézetben sok ismétlés lesz, de a kronológia kedvéért érdemes ezeket is megjeleníteni a néhány többletinformáció mellett:

A feriku olyan mint egy színpompás naplemente a természetben, lehet magyaráz(gat)ni, de minek (?), érezni/hagyni kell, azt ahogyan hat ránk!

 2011, október 20 - 19:50 — SzeFeri

Töprengek még ennek kibontásán és amint készen leszek vele, ide fogom írni...

Az a helyzet, hogy „Egyre kevésbé érzem annak szükségességét, hogy bárkivel is megosszam a gondolataimat...” most is csak nagy sokára és némi unszolásra álltam kötélnek..., amúgy ímmel-ámmal, kelleetlenül...

Tehát (még mindig) az itt a kérdés: **Mi a feriku?** (az eddigiektől eltérő aspektusból vizsgálva)

Azt már tudjuk, hogy a feriku „Az egy tekintettel átfogható érzés”, vagy a „haiku orgazmusélménye”..., és mi még...????

Az elmúlt időszakban jó néhány alkalommal volt szerencsém eszmét cserélni (akár írásban, akár szóban) a ferikuról, és azt tapasztaltam, hogy sokan nem egészen értik/érik igazán miről is van szó... Mindenáron értelmet, asszociációkat, magyarázatot, nota bene elemzést keresnek a szöveg olvasását követően. Nincsen ezzel semmi probléma, csak ezáltal a dolog lényegevész el...

A „helyzet tisztázására” már korábban összeszedtem az ide vonatkozó gondolataimat, de nem volt kedvem közzétenni azokat, viszont az Első FerikuNaptár nyilvános bemutatóját követően úgy érzem mégis csak érdemes rászánni a fáradságot és... Ha csak „néhány lelket sikerül ezzel megmentenem”, már az önmagába véve megérte...:-)

Szóval...

FOLYTATÁS KÉSŐBB...

***

3., Így visszaolvassa, bizony egy kicsit kemény... Jobban teszed, ha mielőtt az olvasásába kezdesz hiperventillálsz egy keveset, hogy mikor elakad a lélegzeted legyen honnan visszanyerned az oxigénadóságot:

Talán sikerül végre „rendbe tennem” ezeket a dolgokat...

 2014, május 9 - 15:13 — Admin

Elnézését kell kérnem mindenkitől, akit az elmúlt néhány év alatt ferikukkal, ferikuimmal traktáltam. Mostanra rá kellett jönnöm, arra, hogy ennek semmi értelme... Úgy gondoltam („gondoltam”, milyen (el)borzasztó szó!!!), hogy az amit érzek, (vagy lehet, hogy nem is érzem, csak belém költözött és megmozdított „bennem” valamit), ha leírom, másokban is valami hasonlót fog eredményezni... Ez nevetséges (mármint az elgondolás), mert ez lehetetlen(ség). Amit mondok neked, amit leírok nektek, az mind az enyém és soha nem lehet a tiétek...

Valami hasonlót, a dolog értelmetlenségét, érzem, jobban mondva sejtem már egy ideje, de csak mostanra „materializálódott” döbbenetté, ami valódi érzetet kelt, kitöltve az egész valómat, esélyt sem adva a tudomásulnemvételnek...

Azt hiszem, a továbbiakban (és úgy érzem ezidáig is) csak saját élvezetemre, örömömre (meg annak a néhányának az örömeire, akikkel sikerül „együtt rezegnünk”) adok közre bármit...

Idáig sem volt fontos számomra a népszerűség, ezek után meg, már még kevésbé az...

Ha valaki kíváncsi rám, a dolgaimra, meg fog keresni, rám fog találni...

***

4., Talán ez az a lépcsőfok, amire fölérvé érdemben szót lehet ejteni a témánkról:

Egy lépéssel közelebb a Feiku-hoz...!

 2016, április 19 - 16:56 — Admin

A minap Keresztes Szent János kapcsán került előm egy gondolatmenet, aminek voltak ferikukra jellemző részletei is. Közzé teszem. Talán sikerül jobban megérteni, mi is (valójában) az a feriku:

A feriku úgy keletkezik, jön létre, (valójában csak a világban való megjelenéséről beszélhetünk ilyen gyors szavak által); tehát a feriku anélkül jelenik meg, hogy a lélek azt (a megjelenés(é)t) elősegítené, a

„szerző” gondolataival erősítené e működést. Nehezen lehet róla szót ejteni, mert nehezen megragadható, mitöbb megragadhatatlan, mivel **olyan természetű, mint a levegő**, melyet, ha markunkba akarunk szorítani, elfogy. Ez utóbbi tulajdonságának ellenére mégis csak ember által jelenik meg a tapasztalati világban.

De, ha a lélek nem segíti elő a megjelenését, a „szerző” sem erősíti ezt a folyamatot, ő még meg sem tudja ragadni valójában, mert minél inkább próbálkozna ezzel, annál inkább elszalasztaná, akkor mégis, miért lehetséges a létezése..., (az/egy emberi lény által nyilvánított formában)?

Ez ellentmondásnak tűnik, de valójában nem az, mert a szemlélődés állapotába jutott és a haladók közé került lélekben ugyanis már Isten működik.

6. Két rácsodálkozás

A továbbiakban, még mindig a „történelmi” kategóriákon belül maradván, feleleveníték két „megfogalmazást”, amik nem a ferikukra íródtak, de megítélésem szerint nagyon jól ráilleszkednek (a vizsgálódásunkhoz):

6.1 Az Itabashi

Így nevezik az „igazi” japánok azt a fajta majdnemhaikut, amit én ogimi-do néven tanultam (mert az ottani kolostorban oktatták). Itt nincs annyira szigorú kötelem az évszakszóra, a csattanó elválasztására, a lényege egy finoman kalligrafált, összefogott gondolat, amit érteni nem, csak érezni lehet, és akkor jó, ha minden olvasatban másfelé, de messze szállhat tőle a befogadó lelke.

Ez érdekes... Én nem hallottam ilyenről, de így, első hallásra ez valami hasonló lehet a ferikuhoz... Furcsa, hogy nincsen új a Nap alatt...:-))) és az is furcsa, hogy ha hamarabb hallottam volna erről, akkor (minden bizonnyal soha) nem jött volna létre a feriku...

***

6.2 Ti tudjátok mi az a Duende?

(Egy riport nyomán..., annak adaptációjaként...)

Egy nagy cél van: nem gondolkodni. Ferikut írni... Néha... Ha gondolkozol, nem tudsz ferikut írni. A feriku az egy ihlet. Kirobban valahonnan a mélytudatból, altudatból, ebből a tengerből fölveti magát egy hal, s azon megcsillan a Nap – hát az a feriku. Az az ezredmásodperc. Megfogan és akkor az nem gondolkodás... Nem úgy írunk ferikut, hogy megfogalmazzuk. Mint Illyés vagy Márai, szegények, ezek megfogalmazzák, amit gondolnak, versben. Hát az nem feriku, csak vers. Mi úgy írunk, ahogy József Attila, Pilinszky, Villon. Az a valami irányít, ami őket is, a duende... Amit Lorca szegénykém megpróbált megérteni, hogy mi az a... Fhuuuuujphüüüüuuuu... ezt így próbálnám leírni, hogy fütyül a duende... Fjüüüuuu...

Kegyelem? Múzsza? Mi a duende...

Háááát édesem, ez valami összjáték. Mint a ruletten a zéro. Kijön. És nem tudjuk pontosan. Mert amit tudunk, azt nem érdemes papírra vetni, vagy esetleg meg lehet írni (hagyományos) versben vagy prózában is. De az a benső, az a titokzatos, az a magunk által is csodált, és ismeretlen vagy borzasztó, riasztó vagy ámulatos... Hát ami a nőkbe' van édesem! A nőkben! A nők duendéje... az a feriku, (*Gyurkovics Tibor szerint* a) költészet! Ami ma nincs! De hagyjuk az egészet... Hagyjuk...

Vagy mégse..., mert ezzel nagyon fontos dolgot érintettünk meg, mégha semmi köze sincsen a jelen tanulmány szempontjából... De mivel fontos, nem mehettünk el mellette szó nélkül... KELL..., kötelező rá szót „vesztegetni”...

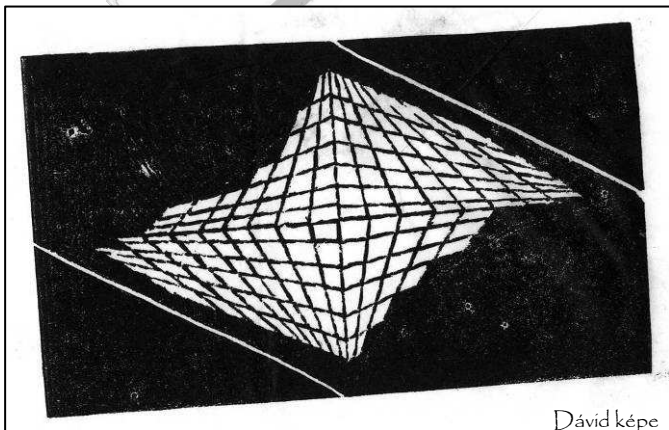
Az egész modern világ megváltozásának a lényege az, hogy a társadalomból elveszett ez a duende. A természetesség. Ami a nőben leledzik elsősorban. Némely kiváló alkotó is kap egy adagot, néhány férfi is, a szerencsétlenek. De a nő ebben a természetességben, ebben a duendében úgy élt a maga mivoltában, hogy elnyomták, megpofozták, paraszti sorsba ment, kapált, ha kellett, odatette a csecsemőt a földre, megszoptatta, ment tovább, ápolta az öreget a háznál... És ezt mind tudta. Ezt hozta ötvenezer évtől. Még az őseibertől. Nagyon nehezen ment ez tönkre, mert a társadalom tönkre akarta tenni minden módon. Belepusztult, elnyomták, kitört egy-egy – az volt a tehetség. De mára ezt a természetes állapotot elveszítette. Irodákban ül, és megvalósítja önmagát...

Én a nőknek köszönhettem, hogy idáig húztam. Hogy aztán az Isten segedelmével vagy annak ellenében, nem tudom. De hogy én a legtöbbet nekik köszönhetek, az, holtbiztos.

Olyan társas röpülésre inspiráltak, kényszerítettek, vittek, hogy sassá tudtam válni éjfélkor... A gravitációt legyőzni, erre szövetkeztünk...

Hogy még mindig csak sejtet, mi a duende...? Nem csodálom! Csak egy igazi nő képes ezt tudni... Játék, szolgálat, vágy...

Ez a titokzat. Akikben a duende megvan, azok tudnak segíteni. Arról szinte nem is tehetnek. Hacsak nem Kasszandráról van szó...!

Dávid képe

7. Miért szeretem?

(Részlet az első ferikukötetből.)

zért szeretem...

A...mert talán ez a „műfaj”, ami leginkább „három plusz egy személyes”, ami leginkább bevonja a fogyasztót a játékba. Merthogy minden alkotáshoz, legalább három „személy” szükséges és minden alkotás, illetve annak „fogyasztása” egyben egyfajta „játék” is; és minél élvezetesebb a fogyasztás, (ha legalább annyira élvezetes a fogyasztás, mint maga a megalkotása), akkor jó...

Jó a mű, illetve az alkotás (mint főnév) és az alkotás is (mint ige). És, hogy mi/ki az a „plusz egy személy”(?), azzal szintén részletesen foglalkozik a bevezető végén említett tanulmány.

Tehát az egyik szereplő az alkotó, a másik maga az alkotás, a harmadik maga a „fogyasztó”, ez a minimum három „kellék”. (És azt hiszem maximum is, mert amiről most én beszélek az egy **intim dolog**..., jó esetben. Ezzel a megállapítással pedig egyáltalán nincsen ellentétben a „plusz egy személy” léte.)

Szóval azt akarom itt most kibökní, hogy idáig ketten (+1) voltunk, de most már talán hárman... Reménykedjünk...!

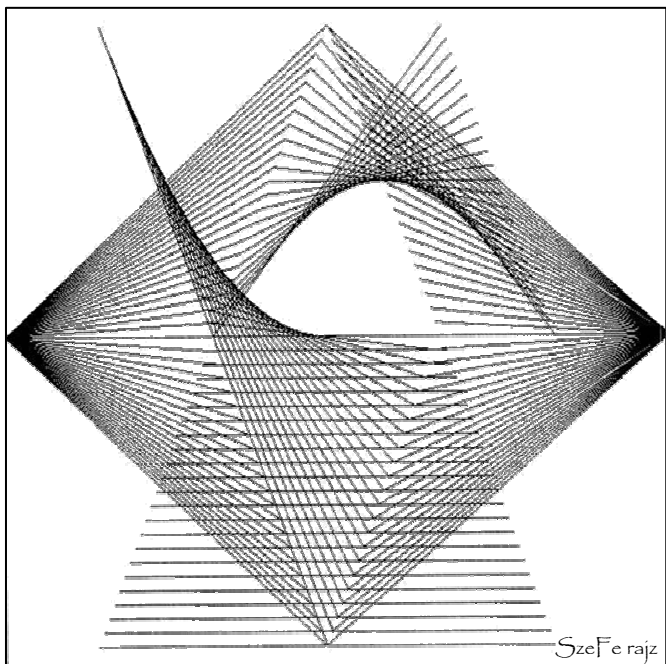
De, ha már hárman leszünk, elkezdődik egy (szerintem) élvezetes „játék”, (ami minden esetben meg kellene, hogy legyen, viszont) a ferikunál fantasztikusan felfokozódik/~ható, ha a szereplők erre „alkalmasak”.

...szóval egyszer ezért.

Ott tartottam, hogy feriku..., meg „játék”..., meg közös élvezetek...

Szóval a ferikura különösen igaz az, hogy a mű „megalkotását” annak fogyasztója, jelen esetben az olvasó fejezi be (magának).

A ferikura különösen igaz az is, hogy **hat (mint ige)** és, ha hat, akkor mindenkire másképpen (ezt is különösen...)

SzeFe rajz

8. Mi a feriku(?) („Kritériumok” csak röviden...)

A továbbiakban mindenféle különösebb szerkesztést/szerkezetet/struktúrát mellőzve ide másolok néhány saját(os) izzadmányt. Szó szerint úgy kellett kicsiholnom magamból, mert éreztem az adóságom súlyát és ez engem nagyon zavart; szégyelltem, frusztrált, tehát tennem kellett valamit. Ezért hát kiizzadtam magamból. Nem vagyok elégedett velük, de ez van..., ennyire futotta a saját erőmből.

Lesznek benne ismétlések, de nem volt kedvem át-szerkeszteni az egészet csupán az ismétlések kiszemezgetése kedvéért. Különben is...

8.1 Előljáróban néhány bugyborék...

A Feriku:

• Az egy tekintettel átfogható érzés

A ferikut (ha nagyon rákényszerítenének, röviden) én úgy határoznám meg, hogy: **az egy tekintettel átlát-ható/átfogható/befogadható érzés/hangulat...**

(Olyan ez mint amikor elnézünk valami mellett, de ennek ellenére a látványát magunkba fogadjuk..., sőt, éppen akkor tűnik el, ekkor eltűnik, ha ránézünk.)

Most mondhatnám azt is, hogy a feriku azért rövid, mert aki sokat beszél, az más aljasságok elkövetésére is képes..., de mégsem ezt hozom föl legfőbb érvként. Arról van szó, hogy a hangulat, az érzés „suhanása” maga rövid, tűnékeny és ezt az érzést kellene tudni átadni valahogyan, és talán ilyen módon lehetséges legjobban az átadás, ez a bizonyos típusú átadás...

Az olvasónak pedig csak az a „dolga”, hogy elolvassa..., nem értelmezi(!), nem gondolkodik (rajta)!, egyszerűen engedi magának, hogy érezze egyben az egészet, egyszerűen hagyja, hogy hasson... Engedjük hatni ránk, ne gondolkozzunk, csak hagyjuk, had hasson...!

• Haiku - a pillanat költészete, Feriku - **a pillanat..., az elmondhatatlan megélése.**

• Olyan mint egy színpompás naplemente a természetben; lehet magyaráz(gat)ni, de minek (?), érezni/hagyni kell, azt (a)hogyan hat ránk! Ne elemezd, ne gondolkodj rajta, ne is hasonlítsd semmihez, hanem csak „figyeld”..., érezd...

Korábban írtam már: legjobb, ha a feriku olvasásakor, egyszerűen „elnézünk mellette”, nem arra figyelünk, nem arra koncentrálunk, ami az olvasó előtt van; (és) egyszerűen a „perifériás látásunkkal” próbáljuk érzékelni. Vagy még inkább, ha úgy teszünk, mint a kutya, akinek a farkára egy kötelet kötöttek, annak végére, meg egy zafos cubákot, a kötelet meg körbekanyarították a kutyaól körül. Ha csak annyi eszünk lenne, mint egy hülye kutya-

nak, akkor rohanhatnánk a nyálunkat csorgatva napestig, vagy amíg föl nem bukunk a végkimerüléstől, de azt hiszem jobban járunk, ha nem rohanunk, hanem kényelmesen leheveredünk, álunkat a mellső mancsainkra helyezzük és jóízűen „elszagolgtatjuk” azt a cubákot, amihez egyéb módon úgy sem tudnánk közelebb férközni.

- A feriku olyan mint: a bércek mögé, a tenger hullámaiba, esetleg a puszta látóhatára alá készülődő és ott eltűnő Nap látványa, a színek pasztelljében tobzódó naplemente; olyan mint a színpompás őszi erdő kaleidoszkópja, amit szikrázóvá varázsol a bágyadt őszi napfény és amiben az avart fölbolygató lépések surrogásához rejtelmes neszezések kapcsolódnak félénken; olyan mint egy, (csak úgy mellékesen, ki tudja honnan előtűnő) finom illat, ami esetleg olyan halovány és annyira pillanatnyi, hogy az ember abban sem biztos, hogy érz-e egyáltalán, vagy csak úgy tűnik, mintha érezné, érezni vélne..., ettől függetlenül azonban (esetleg még/már), rég elfeledett érzéseket is előkotor valahonnan az emlékeink poros tárházából; olyan mint annak a bizonyos „magánynak” az a bizonyos édes íze...

- A feriku nem olyan mint a arcról a nyakon át a vállgödörbe sikló érzéki érintés (érzése), nem olyan mint a kedves gömbölyű csipőjének ringása (annak látása), nem olyan mint egy őszinte gyermeki nevetés (hallása), nem olyan mint a nyakszirt-borzongató simogatás (abba történő belefeledkezés)...., a haiku esetleg ilyen, de a feriku aligha..., vagy mégis...(?)

- A feriku olyan mint a hajnali merevedés... (ezért most majd megint kapni fogok néhány ismerősömtől, mert „hogyan lehet ilyet kitalálni(?)”; csak hogy nem én találok ki, hanem jött/előbukkant; és egyúttal itt és most elnézést kérek azoktól, akik ilyen, az imént említett érzést eredendő okokból kifolyólag soha nem tapasztalhatnak meg; biztosan vagyunk jó néhányan, akiknek ez a „kép” azért jelent valamit); ami spontán érkezik, nem lehet előidézni és nem lehet tenni ellene semmit... A létrejöttének körülményeire való tekintettel, szükségszerűen nem lehet valóvilágbeli „okokkal” magyarázni, mert a kialakulásának folyamatából szükségszerűen ki van zárva a tudat, az érzékelés számára elérhető való világ.

Persze lehet magyaráz((o)gat)ni ilyen(-olyan), valós dolgokra visszavezetett gondolatmenettel, de ebben az esetben szükségszerűen be kell vonni valami „álmot” és/vagy „alvásállapottal” együtt járó, azokkal összefüggő „miszticizmust”, amit végső soron (már) nem lehet valós „okokkal” magyarázni.

- A ferikut lehet ugyan magyaráz(gat)ni, lehet értelmét keres(get)ni, de minek (?), a ferikut érezni kell, hagyni kell hatni, (de csak akkor, ha „értelmét” akarjuk megelélni és csak akkor „kell”, ha „akarjuk”...).

- A ferikuról (természetéből adódóan) nem lehet gondolkodni, **nem lehet ésszel földolgozni...**, meg lehet ugyan kísérlni ezt, de egyáltalán nem érdemes..., ennek semmi értelme...,

¹ Hasonlatos ez Gurdjieff következő tanácsához.

„Egy dolog fontos: mialatt zenei kísérettel az összes külső gyakorlatot végrehajtják, már kezdettől fogva meg kell tanulniuk, hogy *ne figyeljenek a zenére, csak automatikusan hallgassák*. Eleinte, időről időre elkalandozik a figyelem a zenére, de később lehetséges lesz a zenét, és minden mást, teljesen automatikus figyelemmel hallgatni, aminek teljesen más a természete, mint a mechanikus figyelemé.”

- A feriku **olyan mint a „Rafaelló”**..., egyetlen falat, ami, mialatt széjjeloszlik a szájban, fantasztikus élményt generál és mire észbe kap az ember, már lent is van..., „bűn” magunkba habzsolni.
- A feriku: a kézbe vehető, megfogható, tárgyiasult érzés, (ha egyáltalán ki lehet ilyet jelenteni...)
- **Feriku, mint a lét(ezés) „fotográfiája”**...
- A szépség **önmagából/a harmóniából fakad**... Akár a feriku...
- Feriku a **„szabad haiku”(?)**, vagy a **„haiku szabadsága”**?
- **Nem irodalom.** Erről már több alkalommal volt szó, sőt kénytelen voltam kikérni magamnak, az ilyesfajta címkézést. (Ha esetleg időnként (mégis) kicsúszik belőlem, vagy kénytelen vagyok (mert nagyon rákényszerítenek) így fogalmazni, az csak véletlen műve, vagy miattad van, hogy (meg)értsed (úgy egyébként a mondandómat). Ha mindenképpen ragaszkodunk ehhez a terminus technicus-hoz, akkor esetleg..., ESETLEG „kvázi irodalomnak”, kvázi műfajnak” lehetne aposztrofálni ilyen értelemben.)
- Nem a szavak értelme, hanem **az/egy érzés** fogadás a fontos.²
- ...a tudat és a tudattalan közötti **alkalmi áthidalás, rövidzár(?)** „terméke”...
- Abszolúte **„interszónális”** „műfaj”(?), kategória(?), entitás(?). Interszónális, abban az értelemben, hogy mindenképpen megjelenik, csak kevesen érzékelik, így aztán (náluk) teljesen fölöslegesen jelenik meg. Akik érzékelik, azok közül is csak kevesen örökítik meg, tehát csak nagyon kevésnek marad nyoma. Interszónális olyan értelemben, hogy AZ-tól érkezik közvetlenül valakihez, aki, ha lejegyzí, akkor ő lesz a „szerző”, (ettől) a szerzőtől pedig (jó esetben) közvetlenül kapja meg a „befogadó”. Ennek megvalósítása természetesen (gyakorlatilag) lehetetlen, ezért a szerző és a befogadó közé szükség-szerűen be kell iktatni valamiféle médiumot. Jó esetben ez csak a papír, (vagy egyéb egyszerű információhordozó). Ennél több már vétek kategóriába sorolandó. Nincsen szükség (egyéb) közvetítőre! Ebből következik, hogy a ferikut nem lehet/szabad előadni. Semmi szükség az előadó(„művész”) -re.
- Az előzőekből az is adódik, hogy a feriku egy **intim dolog**!
- Talán ezzel kellett volna kezdeni. A feriku jegyzése **egy becsületbeli ügy, egy bizalmi dolog.** (Lásd a *szándéktechnikai analógiát*.) Hogy valami feriku-e azt csak és kizáróan a „szerző” tudhatja, az ő lelkén szárad, ha valami irodalmi szütyköt, ferikuként próbál „eladni”. (Az elején minden bizonnyal nekem sem

² Megfontolandó: „Taoistává lenni azt jelenti, hogy attól fogva nem az értelem által megkonstruált testetlen szavak és fogalmak világában élünk. Nem hagyunk fel a gondolkodással, de megtanulunk egyszerre érzünk és gondolkodunk egész lényünkkel.”

ment mindez valami jól, magam sem voltam tisztában ezekkel a dolgokkal, biztosan becsúszott jó néhány haiku is; később is egy-egy; talán még manapság is..., talán. De azon vagyok, hogy elkerüljem az ilyeneket és úgy érzem, (éppen) ezért egyre ritkábban fordul elő ez velem...)

- Ezzel el is érkeztünk egy nagyon kényes és sikamlós kérdéshez, az egyenlőség, illetve a felsőbbrendűség kérdéséhez. A „Szabadság, Testvériség, Egyenlőség” eszméjéből az utóbbit nagy előszeretettel keverik az „egyformaság”-gal. Bármennyire is fájdalmas, **nem vagyunk egyformák**, sőt az sem biztos, hogy nálunk kiválóbb, akit a köz kiválónak ismer el...! Bár még be sem fejeztük ezt a pontot, de van egy kényszer a továbblépésre, mert ez a megállapítás egy következő kérdést vet föl... (A végére talán ennek a pontnak a lényegére is fény fog derülni...)
- Tehát a nagy kérdés, amikor ilyenkor föl szokott merülni: **Ki az író/költő?** Ki a művész? Ki „tud” ferikut írni? Erről részletesen szó van az ajánlott irodalomban. Itt csak jelzem, hogy az „írósnak”, a „művészetnek” semmi köze a ferikához, és a feriku szerzője nem az író...

Mivel friss az élmény, mégis említést teszek egy híres bestseller íróról, akinek (attól tartok) soha nem lesz köze a ferikához, akárhogy is erőlködne, akkor sem; ugyanis... Ennek az írónak, a saját bevallása/meséje szerint már hosszú ideje egy Mester mondja tollba a gondolatait. Bár tudott a létezéséről, kapcsolatban állt vele, látni azonban még soha nem sikerült neki, viszont (idézem):

„Amerikában dolgoztam, és ott sok barátot ismertem meg. Az egyikük, a zseniális JT [itt egy (általánosan ismert) konkrét névre hivatkozik] zenészszerző, aki számos spirituális zeneművet írt, és egy fantasztikus koncertje volt FZ-val [és itt egy valóban híres előadót nevez meg], látta is a Mesteremet.”

Ez az allűr hiteltelenné teszi az egész figurát. Hogy miért? A jelenségnek egy egész kötetet szenteltem „A Fölcseperedett” címmel. Itt csak annyit jegyzek meg, aki ferikutat jegyez, az minden bizonnyal csak annyit említ, (ha egyáltalán fontosnak tartja megemlíteni): „én még ugyan nem láttam azt, akitől a gondolataimat kapom, de egy barátom állítása szerint volt egy pillanat, amikor együtt mutatkoztunk”. [Egyébiránt meg eszembe jut erről Lin-csi meglátása³.] (Tudom,

³ – A szeretet szerelmeseire gondolsz, szerzetes? Ők érvelnek vele minduntalan, az ő végső válaszuk mindenre. Ez az érv azonban árnyék csupán és üresség. Ne nagyon törődj vele! – szól, és visszaült a zsámolyára. Szerencséje volt Tang-sunak, Lin-csi komolyan vette a kérdést, s jól tette. Tágra nyílt szemmel, pirosuló fülekkel hallgattuk mi is. Halkan folytatta:

– Legelőbb az önhitt ostobák szeretnek bele a szeretetbe. A közhelyek mesterei. Ezért beszélnek róla olyan sokat. Imádják magukban a szeretetet. Tetszik nekik az ellágyulásuk, az áhítat. Lobog a lelkük, lobognak a szavak! Tehetségtelen költők hevítik így

már megint „eklektikus” lesz ez a szövegem is..., de nem baj, talán tanulságos és hasznos is együttal...)

Ennek kapcsán kívánczik ide: „...az egyszerű orgyilkos lemérhetetlenül tisztább, mint például a politikai, a gazdasági karrierista, az irodalmiról nem is szólva, vagy a közéleti funkcionárius, különösen, ha valaki arra gondol, hogy az ilyen gyilkos milyen esetlenül, milyen becsületesen és meghatóan együgyű ahhoz képest, aki karrierjéért önmagában kénytelen minden emberit apró darabokra zúzni...” Azonban...⁴

- A ferikuhoz egyfajta **kegyelmi állapot** szükséges, ami teljesen független attól, hogy kit aposztrofáltak művésznek, költőnek, írónak, stb. És ebben nem vagyunk egyformák; ennek az állapotnak a megkapásában. És esetleg néhány „író(iparos)-mester” ez ellen tiltakozik. Joga van hozzá, csak hogy ez rajta jótányit sem segít, ettől ő még az marad ami...
- **Spontán**, gyakran a legváratlanabb hétköznapi szituációkban⁵, helyzetekben kényszerül toppan elő, néha diktált, sokszor 17 szótagú írás, vagy egyéb „mű”.
- Ha már szóba került a 17 szótag... Nem fontos, de mindenképpen kíváncsok a tömörség. **Jelen esetben hiteltelen az, ami túlságosan hosszú.** Gondoljunk csak bele: egy feriku, akkor tud egyszerre kibukkan-ni, ha kellőképpen rövid. Hihetetlen, hogy egy regény egésze egyszerre toppanjon elő. Igen, a téma esetleg, de utána mindenképpen elkezdődik egyfajta tudatos cselekvés, fontolgatás, „hatásvadászat”, dramaturgia-keresés, problémamegoldások, furmánykodások hal-maza, aminek a végeredményeként létrejön a re-gény. Nemcselekvés által létrejöhet egy filigrán tárgy, vagy egy iparművészeti alkotás, de egy gőzgép...?

Azt hiszem ide kívánczik és fontosnak tartom (!): Mivel az egy tekintettel befogható nem meghatározott mérték, viszont az 5-7-5 (szótag) konkrétum, ezért ez utóbbihoz „ragaszkodás” egy kihívás, egy „játék”. Arra érdemes vigyázni, hogy e miatt a feriku előbb említett születési körülményei ne csorbuljanak... Nem lenne szerencsés, ha a kicsúszott érzés elveszne a formába kalapálás által..., de azt mindenki maga érzi, hogy meddig alakítható a „termés”, és mikortól kezd már csorbulni, torzulni...

magukat. Örökké a szeretetről és a szépségről zümmögnek, szinte mindenért és mindenkiért rajonganak. Senki nem menekülhet a szeretet szerelmesei elől, Tang-su, nem menekülsz te se. Majd amikor utolérnek, megérted, hogy miért beszélek így róluk. Majd meglátod, hogy milyenek!

⁴...Úgy vettem észre, hogy aki speak easy műfaját használja, felnőtt, kellemes ember és jó állampolgár. Jó állampolgár valaki addig, amíg a társadalomnak nem okoz kárt érényeivel!

⁵ Erre vonatkozó „tanmesém”: amikor egy esküvői szertartáson bukkant elő a feriku. Ilyenkor lehetetlenség papírt, ceruzát szerezni, tehát elkezdtem memorizálni magamban. A ceremónia végére, naná, hogy kiszállt belőlem. A lakodalmi mulatság hajnalán az „örjöngő” násznép közepette, úgy egészében, mintha misem történt volna, bukkant elő ismét, amikor is egy félig használt zsíros papírszalvétára sikerült lejegyezmem.

- Fontos a **nem-szándékoltság**, semmiféle akarás nem jöhet szóba, nem említhető vele kapcsolatban.⁶ (Ezzel szemben, aki haikut ír az sok esetben tudatos.) A feriku, gyakran a lejegyző számára is érthetetlen, ennek ellenére egyfajta kényszer a leírásra. Ha ez nem történik meg, akkor hamarosan teljes mértékben visszaszívódik, elfelejtődik.

... a ferikuról nem gondolkodunk, nem csináljuk azt, hanem egyszerűen kinyilatkozik a számunkra!

A feriku nem a gondolkodás, a gondolat által jön létre, inkább egy bizonyos érzés, hangulati kép megragadása és lejegyzése a lehető legtömörebb formában, lehetőleg az 5-7-5 szótagszámú sorok megtartásával, „annak érdekében” (sic!), hogy az, (vagy valami más) mások számára is megélhető legyen.

- Hogy **ferikut miért nem lehet írni, csak leírni...**? Említésre kerül még, hogy a ferikuba sorolás mindenkinek a magánügye és elsősorban, sőt kizárólag a lelki ismeretén múlik, hiszen ő maga tudja legjobban az írás születésének, vagy csinálásának körülményeit... Az biztos: néha nálam úgy jön elő, hogy a ferikuval a fejemben ébredek... mit kell ezzel ezek után csinálni(?) csak leírni...(!) és ki a szerző ilyen esetekben(?)...
- Előfordul, hogy a „**szimbolikája**” az érthetlenségig rejtett, aztán talán évek múlva érkezik el egy pillanat, amikor az emberre rátör a hatalmas „Aha”-érzés. Ritkán lehet ilyet megélni, de az olyankor katartikus...

8.2 Egyéb megfontolások

A következőkben két „összefüggőbb” gondolatmenetet osztok meg. Biztos, hogy itt is lesznek ismétlődések, amikért ez úton is elnézést kérek.

Nem kell megijedni csupán két rövidke történet, (majdnem) *köznapi és egyszerű, nehogy az emelkedett szavaktól megsédüljetelek és tántorogjatok! Mert filozófiából is megárt a sok, költészetből meg pláne! Értetni fogjátok, ne aggódjatok.*

8.2.1 Az inverz Aranyhegy és a vanság...

Egyik könyvemben említést teszek az Aranyhegyről, ahova minden dicsőség feljegyzésre kerül, (de minek is?). Jelen esetben egy/az inverz Aranyhegy esetével találkozunk... Nincsen új a Nap alatt... Minden lényeges dolog ugyanabból a forrásból ered.

Ezért lehet, hogy nyitott kapukat döngetek, de megreszkírozom a kérdést: a benzolgyűrű (felfedezése) is egy feriku(?)

Nem hinném(!): abba később belevitték a rációt, vagy fordítva, a rációt vitték emebbe. Az ilyet inspirációnak(?), intuíciónak(?) lehet nevezni. A ferikut a megjelenését követően egyszerűen elengedjük és/vagy csak élvezzük...

Akkor most ez művészet...?

Nem érdekes ez? **A vanság(a), a létezés(e) a fontos!**

⁶ Gurdjieff szerint: „Az ember megszületik, él, meghal, házakat épít, könyveket ír, nem ahogyan kívánná, hanem ahogyan történik.”

8.2.2 Miért bizalmi „műfaj”...?

Mióta a ferikuval foglalkozok, az eltelt időszak alatt nagyon sok jó írás érkezett hozzám, az utolsó kötet megjelenését követően is. Hatalmas a készlet, hogy ezeket közkinccsé lehessen tenni. Azt azonban, hogy a ferikunak aposztrofált szöveg valóban feriku-e, azt mindenkinek (minden küldőnek) magának kell tudnia és csak is ő tudhatja ezt egyedül. Nekem meg el kell (tudnom) fogadnom mindezt. Ez teljes mértékben bizalmi kérdés.

Miért tartom fontosnak e téma feszegetését?

Az imént említett „sok jó írással” egy időben, azok mellett jött olyan jelzés is, hogy „csak ennyi”.

Erre én: „ez nem baj”.

A nagyobb baj..., illetve az gondolkodtat el ilyenkor, ha mindezek mellé magyarázat is érkezik: „az utóbbi időben nem volt sok időm foglalkozni vele”.

Ilyenkor elbizonytalanodok annak tekintetében, hogy a meglévők hogyan születhettek(?), „foglalkozás” által(?), annak (egy szándék) eredményeként?

Mert, ha „igen”, akkor azok nem ferikuk! A feriku ennél sokkal szabadabb, („szabadságszeretőbb”) entitás...! Nem állja a korlátokat..., öntörvényű..., vagy jön, vagy nem, ahogyan neki tetszik, jön amikor Ő akar(ja), de nem jön, ha (úgy)akarják. Olyankor valami teljesen más jön, (pl. haiku), de feriku az biztosan nem jöhet szóba ilyen körülmények között. Ettől feriku!

A feriku tekintetében pontosan ez lenne a legfőbb, vagy az egyik legfőbb rendező elv: a szövegek „nemcselekvés általi létrejövetele”. A legváratlanabb, legelképesztőbb helyzetekben, oda nem illő módon bukkannak, tülekednek elő. Nem szabad időt szakítani, figyelmet fordítani rájuk, csak a tisztességes lejegyzésükre.

Persze a pszicho, a psziché, az egó igen furmányos dolog és gyakran igyekszik becsapni az embert. (Gondoljunk csak arra az egyáltalán nem ritka esetre, amikor egyes nyikhaj bolhák, a vélt fontosságuknak tudatában milyen borzalmasan tudnak köhögni.) Bizonyos esetekben úgy tűnik mintha a feriku magától jött/érkezett volna, de végül valami összefüggés, kapcsolat vélelmezhető közöttük..., vagy éppen a jegyző hétköznapi életével vélünk rokonságot fölfedezni?... De azt hiszem, még ez is belefér..., csak az elfogadhatatlan: „na akkor most nekiülünk ferikut írni”.

Ilyen nincsen, mert ennek eredménye törvényszerűen, szükségszerűen, valami más dolog lesz. Az ilyen lehet valami feriku-szerű, de valójában egészen más a lényege..., mondjuk haiku.

⁷A különféle motívumok – tojás, lótuszvirág, csillag, vagy nap, kígyó, vár, város, szem és így tovább – nem valamilyen nyilvánvaló okból jelennek meg a rajzokon vagy festményeken, de jelzik, tükrözik a mélyen az egyéntudatos gondolkodásának szintje alatt zajló folyamatokat.

Na, ezért bizalmi „műfaj” a feriku; mert ezeket a körülményeket, a születésének körülményeit minden „szerző” kizárólag maga ismeri.

Persze a léttapasztalás, a lecsendesülés, (a mostanság oly’ annyira divatos meditáció) jó táptalajt jelent a feriku érkezésének, (mint ahogyan egyéb intuícióknak is), de valójában tönkre is teszi az éppen „szándékolt” folyamatot (pl. meditáció), már amennyiben az is egyfajta szándék mentén jön létre és nem a ValóVilág harmóniájából, annak megfelelően, annak eredményeként alakul ki.

9. Kitekintés(ek)

Attól tartok, hogy most érkezünk el egy nagyon kényes ponthoz. Ugyanis gyarló az ember és a kényelmet szereti, sok mindennek elébe helyezi. Én is...

Az eltelt időszakban több olyan írás is a kezem ügyébe került, **aminek feriku vonatkozását** is felfedezni véltem. Egy-egy gondolatot, még csak be tudok emelni a „sajátjaim” közé, azonban vannak teljes rendszerek, amiket egészébe érdemes szemlélni. És mégha nem is biztos, hogy szorosan a feriku témaköréhez kapcsolódnak, mégis csak érdemes megvizsgálni azokat ilyenféle kontextusban is, illetve mindezekről függetlenül (önmagukban is) mindenképpen hasznos a mondanivalójuk. Az alábbiakban ilyen részletek következnek.

9.1 Isten országáról és a nem-én mámoráról

Szörnyű és nagyszerű misztérium

Szepes Mária nyomán

A létnappalok és létéjszakák szüntelen lüktetéséből, váltakozásából való visszatérés az állandóságba, amely nem valami, de legkevésbé felel meg ott a semmi. „A nirvána az az állapot, **amelynek küszöbéről a szavak a gondolatokkal együtt visszafordulnak.**”

Lehet, hogy ebben a nirvánában rejlik a felelet, amelyre emberi fogalom nincsen? Oda kell elhatolni érte, egy olyan tudatállapotba, **amelyet megélni lehet, de megosztani nem. Minden fogalom, amely megpróbálná meghatározni, téves**, mert körülhatároló és kirekesztő. A nirvánában pedig nincsenek határok és nincsen különvalóság.

Buddha így szól a Nirvánáról:

„Van egy hely, ahol sem föld, sem víz nincsen, ahol sem fény, sem levegő nincsen, sem térbeli végtelenség, sem tudatbéli végtelenség nincsen, sem elképzelés, sem el nem képzelés nincsen. Ezt nevezem én - tanítványok - **sem jövésnek, sem menésnek, sem halálnak, sem születésnek**, ez a szenvedés megszűnt, ez a nyugalom helye, a béke birodalma, a láthatatlan Nirvána. Feltámadás nem felel meg ottan. Amivel valamit megjelölve megfoghatóvá tehetsz és felfoghatsz, az nem felel meg ottan. És ez a tanítás, hogy sem feltámadás, sem fel nem támadás nem felel meg, ez sem felel meg soha többé. Semmi nem felel meg többé és legkevésbé felel meg a semmi.”

A nem-én mámora a keleti filozófia meditációiban vagy a tibeti jógában említett nagy üresség, valójában **az éngörctől való szabadulás vákuuma, amelynek helyébe egyetemes fény, tiszta energia tolul be. Nevezük akár ihletnek, sugalmazásnak, a mindenség-gel való uniónak. Én isteni érintettségnek érzem.** Hogy tudok nem-én lenni, ezt nevezem az örök élet arkánumának.

A személyes egögörcs mulandó, a nem-én halhatatlan. **Amikor ezt megszövegeztem, már én vagyok.** Amikor azonban egy magasabb eszmében elmerülök, megszűnik az éntudatom. És ez gyógyító.

Az egögörcs és a nem-én úgy különböznek egymástól, mint anyag az antianyagtól. Nem lehet együtt jelen a kettő. Egyik kizárja a másikat. Az éntudattal rögtön felsajognak a személyes bántalmak. **A nagy üresség valójában töltekezés egy másik világ erőivel.** Ez a leg-tökéletesebb feloldódás minden kötésből, amelyet nem lehet másként elérni, csak ha nincs jelen az én.

Az álom és ébrenlét senki földjén nem vagyunk személyiségünk tudatában. Nem mondjuk: Én. **Valakivel történik valami, amit vegetatív idegrendszerünk semleges kameraként észlel.** E névtelen árammal együtt-rezgő góc: nem-én.

Boldog elnyugvásban pihen az országban, amely nem e világból való.

Nem akar. Nem kíván. Nem vágyakozik. Nem fél. Védett, mert megfoghatatlan. A szám nélküli, névtelen soha meg nem nyilvánultban feladta térbe-időbe zárt önmagát. Ha azt mondjuk, Isten, azt értjük vele: titkos, rejtelmes. Ez az a dimenziómozdulat, amellyel az Egy kilép Mája szembefordított tükrei közül. Eltűnt a végtelen számsor. A sok képzelet kialakult... E mozdulattal kinyílik, és határtalanul széttágul mindaz, ami fájdalmasan rögzített. Ütközött önmaga kimérájával. Most szabad. Független. Személytelen. **E szavakkal, gondolatokkal megközelíthetetlen állapotában a Valóságban nyugszik el, amely a teljes megérkezés ígéretévé válik benne.**

9.2 Bhagavad-Gítá

Katartikus élményt jelentett számomra, amikor a minap elébem került Bhagavad-Gítá-t elolvastam és több meg-látásom megerősítése mellett a ferikuságra is találtam részleteket (nem emeltem ki belőlük semmit sem, mert nagyjából az egész ki lehetett volna emelni):

2/47. vers

Előírt kötelességed végrehajtásához jogod van, de munkád gyümölcséhez nincs! Sose hidd, hogy te vagy tetteid eredményének oka, és sohase vonzzon kötelességed elhanyagolása!

2/48. vers

Légy rendületlen a yogában, óh, Arjuna! Végezd el kötelességed, és válj meg minden olyan köteléktől, amely a sikerhez és a kudarchoz fűződik! Az ilyen kiegyensúlyozott elmeállapotot hívják yogának.

3/18. vers

Az önmegvalósult embernek nincsen személyes szándéka, amit teljesíteni akarna előírt kötelességei végrehajtása közben, de arra sincs semmi oka, hogy ne hajtson végre ilyen munkát; ő nem függ semmilyen más élőlénytől.

7/8. vers

Óh, Kunti fia, Én vagyok a víz íze, a Nap és a Hold fénye, az om szótag a védikus mantrákban, a hang az éterben, és az emberi képesség.

7/9. vers

Én vagyok a föld eredeti illata, a tűz heve, az élők élete, valamint minden aszkéta vezeklése.

13/30. vers

Aki látja, hogy minden tettet az anyagi természet alkotott test hajt végre, és az önvaló nem tesz semmit, az valóban lát.

18./60. vers

Óh, Kaunteya, illúziód révén ugyan most megtagadod az utasításaim szerinti cselekvést, de saját természeted később csak arra kényszerít, hogy ezt a munkát végezd.

9.3 A jóga a Bhagavad-gītában

(tanulmányból)

A daiva szó a mindenki által imádandó param brahmára utal. A cselekvés okai közül ő az ötödik, aki teljessé teszi a tetteket. Ez azt jelenti, hogy Hari, az Úr, a Felsőlélek (antaryāmi) a legfőbb ok. Azok, akiknek a meggyőződése szerint az érzékek, a testben működő levegők és a lélek csupán másodlagos okok s az Úr az elsődleges, megválnak a cselekedeteik eredményére irányuló vágytól, valamint attól az elképzeléstől, hogy ők cselekszenek, minek következtében tetteik nem kötik meg őket.

Krisna: „...légy pusztán eszköz a kezemben...”

A testet öltött lélek számára a cselekvés nem csupán lehetőség – kényszer.

Az ilyen munkának a fő mozgatórugója a cselekvés két lelki oka, a lelki élvezetekre vágyó Úr és az Ő isteni vágyait beteljesíteni kívánó lélek. Az ilyen cselekedetek nem a kötőerők kényszeréből születnek, s nem a lélek személyes ambícióit szolgálják.

9.4 Rilke levelei kapcsán...

Hamvas Béla után szabadon

Ha szigorúan a szintaktikát nézzük, akkor a feriku tekintetében nem mindenben érték egyet, mármint, ami a fogalomhasználatot illeti, azonban korábban tettem említést erről a sajnálatos ténynek az okairól (...*a vers és a jó vers, a vers és a feriku*...). Ezen megfontolásból érdemes óvatosan kezelni és a megfelelő módon „behelyettesíteni” az olyan kifejezéseket, mint „vers”, „művész(et)”, „irodalom”, „költői (mű)”, „levél”... Ennek megfelelően, az egyértelműség kedvéért, néhány helyen belenyúltam a szövegbe:

***

Rilke sohasem írt sokat; életének utolsó tíz éve alatt még kevesebbet, mint előbb s az is alig jutott a nyilvánosság elé.

...a nyilvánosság előtt való hallgatását érthetővé teszik... [azok a megfontolások, hogy]

...ha a nagy könyvsikernek egyáltalán van az irodalom számára tanulsága, ez csak az lehet, hogy a közönség nem irodalmi fórum. Egy mű megítélésében az, hogy hány példányban fogyott el, érdekes tényező, – távolról sem végső ítélet. És e tény inkább a közönséget jellemzi, mint a művet. Az irodalmi mű szellemi megnyilatkozás. És bármely mai szellemi megnyilatkozás, amit a közönség szívesen fogadott, mélyen Rilke levelei alatt áll.

Megmaradt benne a szellem ama nemessége, amely ha kifelé fordul, elvész.

(...)

Vajon a költő nem saját költőségének színésze már ott, ahol verset ír?

(...)

Talán nem is könyvben fognak rábukkanni, nem is legéptelt kötegben; esetleg kéziratban, amit a szerzőn kívül csak egy-két barát olvasott, és így nem volt öt ember sem, aki tisztán érezte, hogy az írásnak ez a fajtája ma mennyire korszerűtlen. Az ember gyakran elcsodálkozik, milyen sokan keresik a nyilvánosságot. Nincs elég nagy áldozat, amit meg ne hoznának azért, hogy verseiket, novelláikat, gondolataikat kinyomtassák.

(...)

Nincs kevésbé költői mű, mint egy ama verseskötetek közül, amelyek a világ minden részén, minden nyelven naponként százszámra megjelennek⁸, figyelmet kérnek és lelkesültséget várnak a közönségtől.

⁸ Már maga a kiadás ténye is paradox helyzetet teremt, mivel: „Csak mulandó művet érdemes kiadni; a halhatatlan maradhat kéziratban. S a szerző halála után a cselédleány bátran kosárba gyűjtheti, konyhába viheti, hogy befűtsön vele. Amit egyszer halhatatlanul megírtak, annak léte már nem függ emberi emlékezet-től. Valahol másutt győzött, örökre s véglegesen. Nem akart érdemet, nem kívánt hírt, nem vágyott tanítani, nem kellett érte pénz, se hatalom, és nem óhajtott tetszeni. Minek neki hír, pénz, hatalom, dicsőség, érdem? Minden mű történik valahol, és min-

(...)

Valami egészen más dolgozik az emberben akkor, amikor előveszi füzetét, és beleírja, amit gondol, és más akkor, amikor hatást akar kelteni. A csendes naplóíró számára mindegy, hogy milyen dicsőségben lesz része. Az írás oly mély varázslat, amit a közönségre számító sohasem érez. Hatást tenni! Mily olcsó – és mennyire hibás! Hiszen a művészi hatás első feltétele: megfeledezni arról, hogy van közönség. Írni nem annyi, mint valakinek írni, hanem annyi, mint leírni azt, amit az ismeretlen diktál. Mindent egybevéve a nemes írás közelebb van a hallgatáshoz, mint ahhoz a zsvajhoz, amit e költők csapnak.

(...)

Nem tudnak otthon maradni, s úgy írni, hogy ehhez senkinek semmi köze, hogy a közönség innen teljesen ki van zárva, itt nincs számításba véve a nyomtatott betű és a kritikus, ez szigorúan és tisztán csak irodalmi ügy, semmi más, tehát nem ok a dicsőség aratására, nem uralmi ösztön segédeszköze, nem is mesterség, hanem éppen ellenkezőleg: dilettantizmus, passzió, öröm, magánügy, szenvedély.

(...)

[Ahogyan ez a „tanulmány” is született] alkalmi írások a szellem eseményeiről — jegyzetek önmagának, rögtönzések, a figyelem rajtaütései, csírák.

(...)

[A „feriku”] ...oly hangot üt meg, oly stílust, egész nyelvet, amely azon kívül, amit „mond”, semmi egyébre nincs tekintettel.

(...)

Nem akar érthető lenni, még kevésbé világos vagy ke-rek, különösen nem akar szép lenni. Nem akar hatni. A szavak nem festik magukat, nem járnak frakkban, és nem korzóznak. [Képtelen vagyok megállni, hogy legalább lábjegyzetként be ne másoljam ide Lin-csi „ron-gyos szavait”⁹]

den műben történik valami. Csaknem mindegyik itt történik a földön, ember és ember között. Meg akarok győzni valakit, szóra-koztatni akarok, tanítani, harcolni, vitázni, hódítani, csodálatba ejteni. A halhatatlan mű nem itt történik. Feljebb. Beljebb. S ami benne van, az ember és Isten között történik. Megtörtént. Akkor is, ha senki se tudja. És Isten emlékszik reá szívében, mikor már a papírok elégték, úgy, ahogy egy porfír obeliszk elporlad, mint a homok. Nem könyv dolga már, nem kell neki olvasó. Nem kell történetíró.” [Ezt nem azért említetem, mert ezzel most minősíteni akarom a „saját” írásaimat, hanem, mert szerintem sem lényeges a megjelentetés ténye, elég a megjelenése a ferikunak.]

⁹ Gondolkodjatok, szerzetesek! Helyettesíthetők-e a szavak más jelekkel? - kérdezett ismét Lin-csi.

- A szavakat semmi sem helyettesítheti az emberek közötti érintkezésben. A nyelv a legtökéletesebb jelrendszer, a legtökéletesebb emberi alkotás - állították a szerzetesek, mire Lin-csi így szólt hozzájuk.

- Híveim! Elismerem, hogy a szavak rendszere, a nyelv a legtökéletesebb emberi alkotás. Éppen ezért érzek nagy szomorúságot, amikor arra gondolok, hogy ez a legtökéletesebb is mennyire tökéletlen. Gondoljatok csak arra, mennyit vesződünk, mire feszes

(...)

...a szándékosságnak az a teljes hiánya, ami egy gyermeknél primitívség, egy művésznél a legnagyobb tudás és bátorság jele. Számalomra méltó költő, aki beleizzad abba, hogy mint a rossz udvarló imádottját, – a közönséget „megfőzze”.

Nem költő az, aki akar valamit. És nem tud írni az, aki minden mondatnál azt kérdezi: mit szól hozzá a szomszédasszony.¹⁰ [Azt elhiszem, hogy az ilyen örömmel hozta létre azt, amit, de azt kétlem, hogy „jókedv-ében”...]

(...)

Aki beszél, az tárgyával van elfoglalva; nem ér rá a közönséggel törődni. Nincs alkalom az espressivora. Kénytelen önmaga lenni.

Azok az ezrével megjelenő művek, amik ma a költészet elnevezésére igényt tartanak, [ferikuként] sohasem születtek volna meg. Ihletük nem az író ösztöne volt, az az ösztön, amelyben oly sajátágosan összefonódik kényszer, öröm, megszabadulási vágy, mágia, szokás, játék, felelősség, és még sok más. E művek ihlete: szereplés, hiúság, tetszésvágy, siker, uralom, és a többi.

(...)

[Az úgynevezett versekkel kapcsolatban nagy kérdés:] megíródott volna ez akkor is, ha a könyvnyomtatást nem találták volna fel? – Vagyis megíródott volna levélnek?

(...)

[Aki ferikuval foglalkozik, az egyszerűen szereti azt „csinálni”], szeret írni egészen úgy, ahogy valaki szereti a bort. A félreértés elkerülése végett: van, aki a részegséget szereti [az ír verset], és van, aki a bort, illatát, színét, csillogását, szóval a bort [ő jegyzi szorgalmasan és alázattal a ferikukat]. Van, aki az írást melléktermékeiért szereti, az írás esetleges következményeiért, a szereplésért, és van, aki az írást, [a ferikut] szereti, ahogy a bort.

(...)

szavakba öltöztetjük gondolatainkat, érzéseinket. Gondolatok csak arra, a költők is milyen fáradtságos munkával raknak össze tökéletes szavainkból egy-egy strófát, mely szebb és több, mint az átlagos nyelvi alkotás. Bizony nagy szégyene az elmének, hogy bár oly régen szabjavarrra öltöztet a szavakból, máig rongyos-foltos a ruhája. Gyakran visel koldusgúnyát előkelő társaságban is. Mindazonáltal a nyelv nagyszerű - s még nagyszerűbb tökéletlenségében. A rongyos-foltos öltözet alatt szépséges titkokat sejtethetünk. Ezért mikor a nyelv tökéletességének áldoztok, érdemes híveim, áldozatok a tökéletlenségének is. Mert bár mindkét tulajdonsága egyformán értéke a nyelvnek, engem sokkal jobban érdekel, hogy mit fed el előlünk a tökéletlensége, mint hogy mit tár föl a tökéletessége. Ha tehetitek, szerzetesek, lessetek be a fércelt lepel résein, s meséljete rőla, mit nem enged látni a világból ez a rejtélyes takaró, a nyelv - fejezte be beszélgetését jámbor töprengéseinek kedvelt tárgyáról, a nyelv kettős természetéről Lin-csi apát.

¹⁰A Bhagavad-Gítá egyes magyarázata szerint: Amikor az érzékszerveinket valaki más vágyai kielégítésének a szolgálatában használjuk, akkor csupán eszközök vagyunk az illető kívánságainak teljesítésében.

...együtt van az írás mindhárom lényeges feltétele: az alkalom, a szabadság és a távolság. Előttem az üres papír, azt írom, amit akarok, s minden hang elszáll, mint egy madár, vagy szikra. A pillanat felszólít, magam helyett megyek, és talán a végtelenbe indulok. Minden érzésnek van itt helye: rokonszenv, melegség, gúny, kritika, harag, és a legmélyén ott van az, ami a levél tulajdonképpeni értelme: a vágy.

(...)

...sohasem lehet eldönteni, hogy a [feriku] szerzője kicsoda: aki írja, vagy akinek írják.

(...)

Az író csak színtér és megragadott.

9.5 Végül, de nem utolsósorban, néhány szilánk

A merítésből szándékosan hagytam ki Osho-t...

Figyelem! Az egyes szövegek nem összefüggő szerkesztet alkottak, az egymás utáni sorrendjük jelen esetben esetleges.

Malcolm Gladwell: Ösztönösen, a „gondolkodás nélküli gondolkodás” erejére hívja föl a figyelmet.

A tudat és a tudattalan között mintegy hidat alkotó intuíció is a bölcsesség olyan forrása, amelyet továbbfejleszthetünk.

A logika és a racionalitás nyilvánvalóan fontos dolog, de az intelligens emberek állandó kapcsolatot tartanak elméjük minden szintjével, és bíznak titokzatos megérzéseikben.

Einstein ezt a jelenséget így fogalmazza meg: „A fogalmak tartalmát csak azáltal nyernek, - ha akár csak közvetve is - az érzékelt étellel vannak összefüggésben. Ezt a kapcsolatot azonban semmiféle logikai kutatás nem fedezheti fel, ezt csak átélni lehet- és mégis - éppen ez a kapcsolat határozza meg a fogalomrendszerek megismerési értékét.”

Hegel véleménye szerint: „Minél több lesz a gondolkodás az elképzelésben, annál több tűnik el a dolgok természetességéből, egyediségéből és közvetlenségéből: a benyomuló gondolat elszegényíti a végtelenül sokalakú természet gazdagságát, tavaszai elhalnak, színjátékai elhalványulnak.”

Dr Papp Miklós „a végső közölhetetlenség”-ről:

Az abszolút, teljes önátadás egyedül a Szentháromság személyeinek sikerül (subsistens relatio). A Szentháromság képére teremtett ember is erre az önátadásra vágyik minden kapcsolatában, s csak remélni tudja kapcsolatai valamilyen beteljesülését a Szentháromság asztalánál.

Aki ezzel meg tud békélni, az nem ostromolja embertársait a legteljesebb személyes megnyílásért, olykor minden pszichológiai eszköztárat bevetve. El tudja fogadni a végső közölhetetlenséget az életben és majd a haldoklaskor is. Aki ezzel megbékél, azt a halál magánya nem éri meglepetésként.

Drunvalo Melchizedek nyomán (nem csak a ferikuról, akár ezzel a tanulmánnyal kapcsolatban is):

A források nem fontosak... Az információ legtöbb esetben egészen más tartalmú információvá változtatható anélkül, hogy a végeredményre bármily hatást gyakorolna. Ha értékét túlbecsülve valaki leragadna magánál az információnál, a lényegét teljesen szem elől téveszti.

Semmiképpen sem az itt leírt információk a fontosak, hanem maga a feriku. A (vele kapcsolatos) információ csak arra való, hogy a tisztaság egy bizonyos fokára juttasson bennünket...

Önmagunkba kell néznünk, hogy megvizsgáljuk, vajon ez az információ igaz-e saját benső világunkon belül. Ha valamit valótlannak érzünk, nyugodtan hagyjuk figyelmen kívül és haladjunk tovább.

Érdemes a jobb agyféltekés működés szerint eljárni és nem gondolkodni, csak engedni a dolgokat folyni hagyni a maguk útján, az érzésekre figyelve, nyitottan a közvetített információra.

Sokat vesződtem valami logikus, érthető struktúra kialakításával, a „kapott” szövegek valamiféle egységes szerkezetbe történő kovácsolásával, emészthető formába alakításával, aztán meguntam... Tekintettel arra, hogy a leírtak hosszú időn keresztül apró részletekben érkeztek hozzám egy idő után fölhagytam mindenféle ilyen próbálkozással, igyekezettel, a végén már nem törekedtem arra, hogy a leírtak egy egészként érthetőek legyenek első olvasásra. Ezért írtam az elején, hogy „bogarászni” érdemes ebben a tanulmányban és semmi esetre sem kellene „nekiállni” az (el)olvasásának.

10. És, hogy meddig lehet mindezt fokozni...?

Bemásolok ide egy részletet az egyik levélváltásomból:

Nagyon jó az EL(LEN)HAGYÁS TÖRVÉNYE. Akár csak a korábbi „parafrázisaid”. Na ez a jó, amikor egymásra reflektálva mennek a gondolatok. Igazi feriku-párbeszéd. Majd ha profik leszünk (sic!), már a „költői levelek” is csak 17 szótagosba fognak közöttünk zajlani. :D Annak külön örülök, ha a családnak is tetszenek, amiket írok. Én is szívesen olvasnám, mostanában „Benned mik gyűltek fel”. Ki tudja, hátha nekem is eszembe jutna 1-2 párbeszédre alkalmas változtatás. :)

11. Végezetül

Su-la-ce után szabadon

Mielőtt elvetjük az írásokat [mint például most itt ezt], elolvassuk őket, hogy tudjuk, mit vetünk el – szólalt meg Taj-jüan szerzetestársunk. – Azt tanítottad, apát, hogy így helyes. – Így helyes. De nincs rá tízezer életed, hogy végignyálazz az Ég alatt minden könyvtárat.

Hogy eszelős mesterek eszelős munkáit olvasd. Az írástudók között épp olyan sok a tehetségtelen, mint máshol. Mint, mondjuk, a takácsok és a kelmefestők között a kétbalkezes.

Csakhogy a tönkretett szövetet, selymet sohasem látod. Mind ott végzi a szemétdombon.

Az írások meg itt vannak a könyvtárainkban, olvashatja őket boldog, boldogtalan. Akármilyen pocsék firkálmányok. Ezért kell tudnod mondatokból, sőt szavakból megítélned a könyveket! Nem jár nekik, hogy többet adj értük az életedből!

***

„A költészet sokkal csalfább, mint a filozófia. Még egy gondolattalan költemény is lehet ránk nagy hatással! Pedig az ilyen: üres szépeltés csupán.”

Én ebből az egészből arra következtetek, hogy aki nem ismeri a szó fortélyát, az elveszett. Értem én Lincsit: költősen kell élni az életet, hogy lássuk a szín-pompás részleteket. Egy kicsit a valóság felett. Aztán majd pontosan így kell felidézünk is: pompás, fortélyos szavakkal festeni az emlékeket.

Engem olykor elragadnak a költői szavak, hiába nincs bennük gondolat. És kicsúszik a kezemből az érzés is.

[Eeeej’, beh, no..., megint csak félrebeszélek..., nem ezt akartam mondani.]

Azt ígértem, Tisztelt Olvasóm, hogy ezúttal kisebb feljegyzéseimet nyújtom át neked [a feriku mibenlétét illetően, lényegének tekintetében..., vagy legalább is annak érzékeltetésére tettem egy halványrózsaszín próbát]. Nos, megtörtént, láthatod.

SzeFe állta a szavát, megkaptad [ezt az írást]. Kezedbe foghattad, magaddal vihetted, és ha nem voltál rest, már olvastad [ezeket] a *Feljegyzéseket*. Nem volt könnyű dolgod, tudom. Egyszer-egyszer perzselték a szemedet az írásjegyek. Használnod kellett a fejedet, kicsit erőlködnöd, hogy értsed. Ugye? Gyalázat! Elszoktál már tőle.

Én is utáltam ám a munkát, nyugodj meg. Utáltam nagyon. Eltűnődni, emlékezni még szeretek. Idézni a régi képeket, szavakat, tárgyakat, embereket – melengeti a szívemet.

De a Nyelv Házában járni már fárasztó nekem. Finynyás lettem. Nézegetem, méregetem a szavakat, és nem tetszik egyik sem. Most, hogy már benőtt a fejem lágya, mindegyikkel elégedetlen vagyok, [de nagyon]. Szólítom az egyiket, azt hiszem, rábízhatom a gondolatom. De nem. Szólítom a másikat, azt is elzavarom. Tökéletlen, bárgyú, nem való semmire. Képtelenség a jelentése, nincs a világon semmi, amire ráillene. Begurulok, szitkozódok, mind a pokolra kívánom. Na hát, ilyen kínokban volt részem. Miattad, olvasóm!

És lehet, hogy nem is érted, amit ilyen keservesen küszködve mondok neked. Te rosszul értesz, én rosszul beszélek. El kellene kerülnünk egymást messzire. Szabadulni végre a Nyelv Házából, és soha többé nem szólni egy szót se, senkihez. Erre vágyom, semmi másra.

És mégis beszélek. Vakmerőség, istenkísértés! Elment az eszem. Miattad, olvasóm!

Ezért nem szeretlek. És ezért nem szólok hozzád soha többé. Fejezzük ezt be, végre! Ugye, érted?

Utoljára már csak arra kérlek, ne vedd zokon, hogy most szakítunk. Csak lássam, hogy nyugös közreműködésemmel a ferikukkal (meg)barátkoztok.

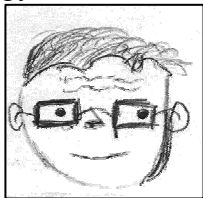
Barátkozzatok! Akkor megnyugszom. Nekem ez elég, én itt vígan kiszállok. A ferikuról mindent elmondtam, amit (jelenleg) tudtam, így hát veled sincs több dolgom. Ennyi is sok volt, lássuk be. De ezt nem vetem a szemedre. Én tehetek róla. Kicsit hosszabb volt az életem, mint kellett volna. És amíg tellett, fecsegetem. [Remélem, azért hozzám hasonlóan, ti is őszintén rá tudtok csodálkozni (legalább egy csöppet) a ferikukra, az olvasottak tükrében.]

Most tanuljunk Lin-csitől józanságot: szabaduljunk egymástól.

Menjetek, amerre láttok! Menjetek békével! Boldoguljatok, ahogy tudtok.¹¹

Következzék a való élet!

Hogy a humanidóták számára is érthető legyen:

Pecka rajza

That's all Folks

12. Lapzárt után érkezett (Mi marad belőlünk?)

(Ahogyan ez lenni szokott...)

Mivel összefüggésbe lehet hozni a témával, ezért ide beteszem a végére...

Korábban írtam már valahol arról, mi marad (meg) belőlünk a halálunkat követően... Ehhez érkezett január 6-dikán éjszaka egy érdekes dolog:

Az eddig is ismeretes volt, hogy a halált követően a test és vele együtt az egó (is) elenyészik. Hogy a lélekkel mi lesz, az vitatható. Most nem kívánok belemerülni a számtalan (közkezen forgó) elmélet részletezésébe. Ami mindettől eltérően hozzám elért jót néhány éve, az az, hogy az emberből az általa generált érzések maradnak meg. Ha úgy tetszik az ember az általa/közreműködésével létrejött érzésekben él tovább. (Hatásaiban.) Hogy ezek hol helyezkednek el az egy jó kérdés, de nem hiszem, hogy ezt (most) fontos lenne korrekt módon megválaszolni. Ha a Boldogság szükségszerűségét, ennek lényegi fogalmával kapcsolatos meghatározást, illetve az öröm-boldogság lényegi különbségét is figyelembe vesszük, nem nehéz eljutni ahhoz a felismeréshez, hogy az érzés egyfajta „kommunikáció”, „kapcsolódás” a Teremtőhöz.

Ebből a szempontból, még a tettek/cselekedetek sem annyira fontosak, hanem az abból generálódott érzé-

sek, amik számítanak¹². Viszont ezek, a(z) érzéseket generáló) cselekedet szándéka szerint igen sokfélék lehetnek. Most csak három ilyen lehetőség érkezett el hozzám...

Az egyik leghétköznapibb motiváció, a „(nyomorító) hatalmak szolgálata”, ami keserűséget, bánatot, szomorúságot számítást, büntudatot és hasonló dolgokat generál végső soron.

Van ettől homlokegyenest eltérő indíttatás, az úgynevezett „jócselekedetek” végzésére való hangoltság, azonban (amint azt szintén írtam már korábban) ebben az esetben törvényszerűen mellette ott van az érdek.

Aztán létezik olyan, hogy „önzetlenség”. Nagyon ritka dolog és gyakorlatilag megfoghatatlan, mert abban a pillanatban, hogy tudatosul, már rögtön el is illan és jó esetben csak „jócselekedet”-re zökken vissza, azonban az „önzetlenség”-ből fakad a (valódi) szeretet, a harmónia, a Boldogság.

Most kezdünk elérkezni a jelenlegi témánkhoz. Egyrészt mindezt érdemes összevetni a Bhagavad-Gítában leírtakkal, másrészt az önzetlenség úgy viszonyul a jócselekedethez, mint a feriku a vershez.

2017. január 6.

13. Lapzárt után... 2. (Vers, vagy feriku...?)

(Ahogyan ez lenni szokott...)

Valamikor 2016/2017 év fordulóján egy Kedves ismerőssel elhatároztuk, hogy „valami” filmmel mulatjuk az időt éjfélig... Kommerszhez egyikünknek sem volt kedve, (ez mindketten nagyon jól tudtuk). Véletlenül ötlött eszünkbe az „Édentől keletre”. Megnéztük. Én nemrég olvastam a könyvet, de ez a film, valami teljesen más élményt nyújtott, noha a mondanivaló, az kétségtelenül megmaradt. (Lehet, hogy a „filmművészetről” vallott nézeteimet át kell értékelnem...???? Egyenlőre még nem vagyok meggyőzve róla..., de talán..., lehetséges..., majd még elmélkedek rajta.)

Szóval újból elővettem a regényt. (Nagyon kevés könyvet tisztelek meg az újraolvasással, de most mindenféle kényszer nélkül megtettem..., a(z) őszinte) kíváncsiság hajtott). És nem csalódtam... Teljesen más könyvet olvastam, mint néhány évvel korábban... Erről (szoktam) beszélni... Pont most, pont ez, pont időben..., éppen akkor, amikor szükség (lehet)/van rá...

¹² A kapott csomagban még benne volt a következő is: Az állat és egyéb élőlények nem képesek ilyenekre, csak az ember, ezért születünk... Benne vagyunk egy folyamatban, annak szerves alkotórészei vagyunk. Ez a kreativitásunk, kinek-kinek a saját tehetsége, hite szerint. Az egyének, a habitusuk az aki/ami alkot, de mindez múlandó és csak az alkotásban válik örökéletűvé ki-ki a maga tettei, az abból származó érzés szerint.

Kicsit bonyolítja a helyzetet, (azonban nincsen ellentétben azzal), hogy a végeredmény tekintetében nincsen különbség a kivitelezett tett és a szándékolt cselekedet (gondolat) között...

¹¹ 18/63. vers: Íme, kinyilatkoztattam neked a titkok titkát. Fontold meg jól, s aztán tégy úgy, ahogyan jónak látod!

Kijegyzeteltem mind a két kötetet; ide csak a (szerintem) téma szerintit emelem be mert úgy gondolom, ferikével csak *"Csupa olyan ember [foglalkozhat/tud foglalkozni], aki mindent tökéletesen csinál, nem enged a száz százalékból! Gyökeréig hatolt[ak] az ügynek."*

Szóval a történet ott tart, hogy a (fő)szereplők a „Káin-történet” tanulságain vitatkoznak...

- Hát... úgy gondoltam, az az ember, akiben ez a hatalmas történet megfogant, bizonyára pontosan tudta, mit akart mondani(sic!), és szavaiban nem lehetett semmi zavarosság.

- Ön azt mondja: az az ember! Vagyis nem hiszi, hogy isteni könyvről van szó, amelyet Isten írt tintás ujjal?

- Azt hiszem, az elme, amely ezt a történetet ki tudta gondolni, különösen isteni elme volt. Nálunk, Kínában is volt néhány ilyen elme.

A „vitát” egy héber szó, a „timsel”, illetve annak két különböző, (de az eredeti értelemről eltérő¹³) fordítása váltotta ki.

Hogyan jön mindez a ferikulógiához...?

A „timsel”-t bizonyos Bibliában olyan értelemben fordították, hogy „uralkodni fogsz”, máshol meg, hogy „uralkodjál” (a gonoszon); valójában a „lehetőséged van uralkodni” (a gonoszon) értelemmel rendelkezik ez a szó/szöveggörnyezet...

„Timsel” lehetőséged van bármit megtenni..., vagy nem megtenni. Ha megteszed, akkor azt bármilyen szándékkal megteheted... Írhatsz verset (pénzért megbízásból, dicsőséget), de ferikura is várhatsz (türelemmel, alázattal, ami egyfajta advent lehet, vagy az út a Hegyre¹⁴, a hit, a remény, ami (mind)ehhez szükséges); aztán amikor megérkezik, azt lejegyezheted, vagy tovább enged(het)ed... Minden rajtad múlik..., „timsel”.

- Igen..., megvan rá a lehetőséged. Ez az. Nem hiszem, hogy minden ember elpusztul. Meg tudok nevezni önnek egy tucatot is, aki nem halt meg, és általuk él az egész világ. Ami a csatákra igaz, a szellemre is érvényes: csak a győztesek emléke marad fenn.

Majdnem minden ember elpusztul, természetesen, de van néhány, aki tűzoszlopként vezeti a rémült emberiséget a sötétségen keresztül. „Megvan rá a lehetőséged! Megvan rá a lehetőséged!”

Micsoda dicsőség! Igaz, hogy gyengék vagyunk és betegek és veszekedősek, de ha csak ez volna minden, amit valaha is fel tudtunk mutatni, már évezredekkel ezelőtt eltűntünk volna a föld színéről. Néhány megkövesedett állcsont maradéka, néhány eltört fog a mészkőrétegben, ez volna az ember földi létezésének egyetlen fennmaradt nyoma. De a választás...

Tehát olyan időket élsz, amikor „...a költemény kereskedelem, verseny, vagy kötelesség tárgya...”, akkor választhatod a ferikut is...!

2017. január 10.

¹³ Nyelvüket dühödten egymásra öltögető szavak...! ☺

¹⁴ Ezt itt, most nem részletezem, korábban írtam már róla máshol.

Ha már itt tartunk, kötelességem fölhívni a figyelmet egy hatalmas „veszélyre”, (talán ami miatt én is olyan sokat vesződtem annak kérdésével, „közzé tegyem-e ezt a tanulmányt”?)!

Nézzük, mit mond erről John Steinbeck:

- Érttem. A felelősségtől fél, vagy attól, hogy szemrehányásban lesz része?

- Nem szeretek szemrehányást kapni.

- A felelősség néha még annál is rosszabb. Nem fér össze a kellemes önteltséggel.

- Eszembe jut az idő, amikor magával és Sam Hamiltonnal hosszadalmasan vitatkoztunk egy szó értelmezésén - mondta Adam. - Mi is volt az a szó?

- Érttem már. A szó ez volt: timsel.

- Igen, timsel. És maga azt mondta...

- Azt mondtam, ez a szó magában foglalja az emberi nagyság lehetőségét, ha élni akarunk vele.

- Úgy emlékszem, Sam Hamilton örömét lelte benne.

- Igen, mert szabaddá tette - mondta Lee. - Feljogosította arra, hogy embernek tekintse magát... minden más embertől külön.

- Akkor ez magányossággal jár.

- Minden, ami nagy és értékes, magányossággal jár.

- Mi is volt az a szó?

- Timsel, vagyis: rajtad áll.

14. Lapzártá után... 3. (Miért...?)

(Ahogyan ez lenni szokott...)

A mikor a minap (egy számomra teljesen ismeretlennek) kétségeimet fogalmaztam meg (nem először (ennek)) az „írás”(nak a) publikálásának értelmét illetően, a következő jött vissza:

„Meg kell fogalmaznia azt is, miért nem akarja közreadni, meg azt is, miért volna érdemes! Tudni kell, ki-nek szánja. Kiknek „ad” a mű értéket, tanítást, útmutatást. Ha ezt meg tudja fogalmazni, akkor mehet az írás az útjára!...

...Semmi nem véletlen, ami létre jön, ami napvilágot lát. Minden művészet, írásmű égi eredetű. Tehát valószínűleg kellett ez tanulmány, sok mindenkinek hordoz olyan mondanivalót, amire szüksége van. De ez már nem az Ön dolga. Csak elengedni, ha megérti, miért kellett megírni.”

Ezzel csak részben tudok egyetérteni... Nem először kérdezik meg tőlem: „kinek írtam, mit akarok vele...” Nem tudom..., most sem tudom (pontosan), nem kell (tudni) megfogalmazni, meg, hogy kinek... Én legalább is nem tudom, csak írtam...

Miért ne írhatnám azt/úgy, amit/ahogy „akarom”...? Szabadon, mindenféle érdek nélkül, csupán az „ösztöneim” által...

15. Lapzárta után... 4. (Megdöböntő...)

Popper Pétertől (aki ugyan a mágiával kapcsolatban mondja el véleményét, azonban a meglatás, a hozzáállás, a nézőpont nagyon hasonlatos egy másik, a feriku ügyéhez kapcsolatos témához), amit én úgy fogalmazok meg, hogy a Feriku (lejegyzése) egy becsületbeli ügy...

„Azonban ma már sokan rájöttek, hogy miután bizonyíthatatlan dolgokról van szó, a leleplezés veszélye nélkül sokminden személyes élményként is előadható. Például én is elmesélhetném most, hogy egyszer - pontosan tavaly május 11-én - hajnaltájt arra ébredtem, hogy erős kék sugár tör át a szemhéjamon. Nagy erőfeszítéssel kinyitottam a szememet és egy áttetsző kobrakígyó-féleség ringott épp az arcom fölött.

Sugárzás áradt belőle. Mellette két férfi állt, apró termetűek, tojásfejúek, nagy szeműek, bőrük színe nem zöld volt, hanem barna, mint a hinduké. Fehér turbánféle volt a fejükön. Amikor látták, hogy kinyitom a szemem, hang nélkül is tudtam, hogy így szólnak egymáshoz, vagy hozzám: »Még ne! Még nincs itt az ideje! « Ezzel eltűntek, ők is és a kígyó is.

De azóta egyáltalán nem fáj a nyakam, pedig már majdnem fájdalomcsillapítókra éltem, annyira el voltak meszesedve a csigolyáim. Elmentem röntgenre, az orvos-barátom majdnem hanyattesett a meglepetéstől. »Te - azt mondja - hova tűntek a meszes árnyékok? A csigolyáid teljesen jó állapotban vannak. Ilyet még nem pipáltam!«

Most hogyan tudja megítélni, hogy igaz történetet mondtam-e, vagy kitalációt? Elhiszi, vagy nem hiszi el - erről van szó. S ha lelkileg arra van szüksége, hogy elhiggye ezt a történetet, akkor el fogja hinni. És másnap már mesélni fogja, hogy a Poppernek milyen fantasztikus élménye volt. Viszont, ha lelkileg az a "nyereséges", hogy ne higgye el - mert mondjuk meggyőződéses materialista - akkor azt fogja terjeszteni rólam, hogy megbolondultam.

— Tényleg volt ilyen élménye?

— Kíváncsi lett? Azt meghiszem. S most milyen csodálatos színben tündökölhetnék. De nincs rá szükségem! Nem volt ilyen élményem. Most találtam ki. De élet-szagú, nem? Rengeteg hasonló beszámolót olvashat mostanában. Körülbelül ugyanekkor a valóság-értékkel.

-o-o-o-

— Akkor most mi legyen az álláspontunk a mágia csodáival szemben?

— Amit most megpróbáltam röviden elmondani, annak az a lényege, hogy a lelkiismeretes tudós soha nem tagadja valaminek a létezését csak azért, mert nem tudja megmagyarázni! A tudomány először mindig megmagyarázhatatlan jelenségekkel kerül szembe, azután kutatni kezdi őket, és nagyon sokszor magyarázatra talál.

-o-o-o-

— ...nem tudok róla semmi biztosat. Lehet, hogy van. Lehet, hogy nincs, csak reménytelen próbálkozás. Túlzás hinni benne és igazságtalanság tagadni. Az életben vannak bizonytalan dolgok. A megismerésben még inkább. Tudom, hogy az ember mindig a bizonyosságot keresi. De legyen képes elviselni, ha nem érte el. Önmegnyugtatója érdekében ne hazudjon bizonyosnak valamit, ami bizonytalan. Erre csakis a mágusnak van joga, mert ő ebből él.

-o-o-o-

S ez a differenciálódási folyamat mindmáig tart. Az egykor egységes tudományból kialakultak a szaktudományok, a művészet műfajokra, stílusirányzatokra bomlott, a vallásoknak is rengeteg változata alakult ki, akár a kereszténységen, akár a buddhizmuson, akár az iszlámon belül.

~

16. Lapzárta után... 5. (Ilyenokról beszélek...)

Ide most le kellene írnom az előzményeket is..., de lebeszéltek róla...

Gondolataid

Létezés kőskijában

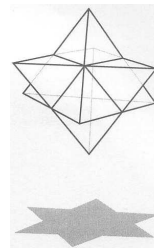
A gyökérrendszer...

2017. január 20. 05:30 erre ébredtem

~

17. Lapzárta után... 6. (Már nem is mondok semmit)

...a kétsíkú hieroglifák elmerévített rendszere természetesen meghamisítása a valóságnak. Az Akashában szemlélt igazi képek nem vihetők át tökéletesen két-síkú ábrázolásba. Fontos részletek maradnak el, s az eredeti tartalomnak csak töredékét fejezi ki minden ezúton készült rajz. Mégis, miután a hieroglifarendszereket megalakító adeptusoknak semmilyen más módjuk nem volt a szokatlan tudattartalmak átmentésére, meg kellett kísérelni a négydimenziójú világ élményeinek geometriai vetületekben való rögzítését.

-o-o-o-

„...az emberi történeéseket eredetükre, az abszolút jelenre vezet vissza.”

???

-o-o-o-

A tapasztalati formák, a létesülés tendenciái, melyek az örök jelenből tér- és idővilágunk felé ágaznak el, dinamikai képletekben akkumulálódnak.

???

-o-o-o-

„A kutatók elmélyedő, speciális munkájuk által beállítják elméjüket a megfelelő hullámhosszra, s Ákasha egy idő múlva újabb részleteket ad ki a keresőnek.”

???

-o-o-o-

„Ne járva közelítsd ISTENT, mert nem leled sehol. Nézöl jobbra, nézöl balra, előre, hátra, magad elé, magad mögé, alád, föléd. Nem leled, és azt mondod nincs is!

Nézz magadba, kövesd ŐT bensődben, kövesd érzelmeiddel, kövesd tekintetteddel, eszeddel.

Járd az UTAT saját belső végtelenségeid terein. Az ÚT végén megtalálod ŐT, s ha megtaláltad, te sem vagy többé, Ő sincs többé, mert elérvén, egy leendsz VELE.”

Dombos János Imre („Pocos” Dombos)

18. Lapzárta után... 7. (2017.03.16.-ig)

„Ez az EGY-ÖRÖK ISTEN lényege. Aki érti, érti, aki nem érti, nem érti.

Aki nem érti, hiába hívja Istent, aki pedig érti, fölöslegesen hívja, mert ha érti, akkor hallja BELÜL.

A veletek járó lélek Istenből való lélek.”

-o-o-o-

„Hogy mi a legjobb? A legjobbról nem lehet beszélni és nem lehet rávilágítani. A legjobbat nem lehet megnevezni és nem lehet kategorizálni. A legjobbról kár beszélni is, mert mihelyt megnevezted elmentél a lényege mellett. A legjobb olyan messze fekszik Istentől, amilyen messze csak lehet és éppen talán ez benne az isteni.”

-o-o-o-

„Egész életében arra tanított, hogy sárkányok nincsenek. De mielőtt meghalt, elvezetett a barlangjukhoz.”

-o-o-o-

Freud barátja, Romain Rolland szerint: „...az óceáni érzés minden vallásosság alapja. Aki nem ismeri, annak a vallás is csak formális rítust jelent.”

Freud ezzel kapcsolatban azt írja: „...ő nem ismeri azt az érzést, de tud létezéséről, és nem tudja magyarázatát. Mint ahogy arra sem tud magyarázatot, hogy az emberiség évezredek intellektuális fejlődése során miért nem legyintett rá a vallásos mítoszokra mint mesékre.”

-o-o-o-

Romain Rolland megjegyzésére hajaz: „aki Allâh-hoz – mint egy tőle különböző lényhez – imádkozik, az bálványimádó. Mert a «Legfőbb Azonosság» értelmében: «Allâh én Vagyok». Ennél többet a létező nem mondhat.” [És milyen megdöbbentő, amikor az emberbe belehasít ez a felismerés és legelőször a tolla hegye alól kihégesztődnek ezek a szavak!!!]

-o-o-o-

Közös hallgatás értelme...

„Hérakleitosz mondja, hogy az álmosak közül mindkinek külön-külön világa, az ébereknek egyetlen közös világuk van. Ez a külön-külön világ az Én. Ennek az Énnak külön álmoképe, személyes sorsa, személyes gondolata, cselekvése, világszemlélete van. Minél mélyebben alszik valaki, minél mélyebben merült el a kábaságban, annál elszigeteltebb és magányosabb, individuálisabb és egyénibb.”

-o-o-o-

Szerencsés Károlyban is megfogalmazódtak ide vágó gondolatok: „Vajon boldog-e az a művész, aki a sikert hajszolva – ez a legkimerítőbb verseny – feladja valódi gondolatait, céljait és a szabályokká merevedett elvárások szerint választ témát, szereplőt, helyzetet? És aztán bámulhatja a polcán sorjázó díjait üveges tekintettel, megkeseredve.”

-o-o-o-

Ebben a tanulmányban szóba kerül még (mert néhány hete már beszerkesztettem és ha onnan kiszedném, akkor hiány mutatkozna, ezért bent hagyom ott is), ide azonban ismét bemásolom, mert ma egy beszélgetés kapcsán konkrétumok is előjöttek vele kapcsolatban.

„A szellemek sugallnak de tollba nem mondanak! Akinek pedig sugallanak, az saját lelkén szűri azt át. A maga korának, a maga eszének és titkos vágyainak szűrőjén eresztí át a sugallatot. Ezért minden kinyilatkoztatás annyit ér, mint embernek ér a táltos, vagy EZEK-nél a próféta.”

A könyvtárban egy kislány valamilyen vers különböző fordításait bogarászta. Véletlenül ütötte meg a fületem az ezzel kapcsolatos beszélgetés. Nem szokásom, de ez alkalommal belekotnyeleskedtem, mert előzőnöltek belőlem az alábbiak:

Li Taj Po: Egyedül ülök a Csing-Ting hegyen négy-sorosának én magam kilenc fordítását ismerem, köztük az általam lejegyzett fekopírt...

Robert Frost: Tűz és jég versének öt fordítása ismeretes a számomra a magam másfél változatán kívül...

Aztán ott van Antoine de Saint-Exupéry: A Kis herceg-ének közel fél tucatnyi magyar-verziója; de a közismert Shakespeare: Szonettek-ből is jócskán lehet válogatni.

A legnagyobb meglepetést Lao Ce: Tao te King-je okozta számomra, amikor ezzel kapcsolatban érkeztek hozzám szövegek és kicsit utánanéztem, hány (magyar) változatban létezik ez az írás..., egy kezemen azt sem tudnám megszámolni.

És még említést sem tettünk a sok egyéb fekopírról, amik szintén ennek a gondolatmenetnek mentén említhetők meg.

19. Lapzárta után... (Búcsúzóul)

Mint annyi más esetben, amikor valami „probléma” foglalkoztatott és „kéretlenül”, hívatlanul, váratlanul kaptam hozzá útmutatást, a minap (január legvégén, február legelején) is megtörtént velem, amikor egy szöveg olvasása közben számomra teljesen egyértelmű és világos volt, hogy az író valójában a ferikuról ír le olyan dolgokat, amiket az én kötelességem lenne kiizzadni magamból... De ha már így esett (emberi gyarlóságom okán azon minutában) fölhagytam az izzadással és a fontosabbnak, érdekesebbnek ítélt részleteket bemásolom ide.

Ismét popper Pétertől:

„A Csan-Tao [a feriku] azonban megmaradt a kevesek bölcséletének, ahogy mondták: „meglapult a szellem hegyeinek és völgyeinek rejtekén”. Nem szenvedett üldöztetéseket és nem hódított meg tömegeket. Soha nem toborzott magának híveket, de „leültette tüze mellé” azokat, akiket átfázva és eltévedve, kiéhezve és elfáradva a sors az ajtajához küldött.”

„A Csan-Tao [a feriku] tulajdonképpen egy szellemi magatartás, ami az eredeti buddhizmusnak taoista módon való átéléséből és gyakorlásából fejlődött ki. A „vu-vej” az „akarat nélküli cselekvés” szemlélődése, kontemplációvá szelídítette a Dharmát, s a Szangha létrehozását már teljesen elkerülte.”

-O-O-O-

Persze, lehetséges, hogy mindazok, amiket a ferikukkal kapcsolatban felemlítettem, csak egy beteges, egy (pato)logikus elme szüleménye, merthogy:

„...a káli juga végső korszakában lassan visszatérnek a messzire távozottak [képességek]. Ma már egyre több embernek van újbóli találkozása velük, pillanatnyi érintkezések, amelyeknek elviselésére felkészületlen. Belső talajvesztés, sehová sem illeszthető érzések és élmények, átvillanó víziók, hallucinációk, furcsa sejtések, szorongások járnak a nyomukban, megnő a pszichés összeomlások, a személyiségzavarok, az elmebetegségek száma.”

„Nehéz kérdés ez. Bonyolult. Nagyon mély. Ne kívánd tőlem, hogy feleljek erre. Ritkák között is ritka, aki érti, s megértése az érvelés felett áll.”

Mindenesetre:

„Aki erővel akarja birtokolni a szellem szent edényét – nem fogja elérni a célját. A szent edényhez nem lehet hozzányúlni. Aki hozzáér – kárt tesz önmagában [és ez az inzultus az edénynek sem válik hasznára]. Aki megpróbálja megragadni – már el is veszítette.”

-O-O-O-

„Van egy pillanat, amihez ha eljut az ember, akkor hirtelen eltűnik az idő és örökkévalósággá változik. Mert az idő nem tárgy, hanem fogalom, amelyik ilyenkor kialszik a tudatban.”

-O-O-O-

„Nézem, és nem látom. Hallgatom, és nem hallom. Megragadom, és nem tudom megfogni. Szembe megyek vele, és nem találkozom az elejével. Utána megyek, és sehol sem fedezem fel a végét.”

-O-O-O-

„...töredékeket tudott csak elmondani arról, amit átélt és megismert. A közlések egy része talán zavaros és bizonytalan, akárcsak az a szellemi állapot, amelyen élményei átszűrődtek.”

-O-O-O-

„Először a partok tűnnek el, azután minden sziget és zátony.

Aztán a víz, aztán a fény, aztán a sötétség.

Végül semmi sem marad.

Ott megtörténik felszabadulásunk.

Mert szent és örök az Üresség

s az emberben fészkel, s az Ürességben fészkel az ember.”

-O-O-O-

„Ha minden forma felismert, mint tiszta üresség,

Ha a tudat realizált, mint tiszta üresség,

Ezáltal megvalósul az alany és tárgy lényeg nélkülsége.”

-O-O-O-

„Itt bujkál egy jelentős gnoszeológiai (ismeretelméleti) kérdés. Nevezetesen egy magasabb intelligencia elvileg megismerhet egy alacsonyabbat.

Fordítva viszont kizárt. Mármost van-e a legminimálisabb reménye az emberi intelligenciának, hogy Isten kozmikus intelligenciája megismerésének a közelébe jusson? Abszolút semmi.

Szükségszerűen a semmibe markol. Ezért minden vallás és ezoterikus iskola végül is elveti Isten racionális, logikai megértésének lehetőségét, a különböző „istenbizonyítékokat”, s egyedül reményteljes útnak a misztikus élményt tartja még akkor is, ha csak nagyon finom elemzésekkel lehet ezt elkülöníteni pl. a hallucinációtól, téves eszmétől, önszuggesztív képzelgéstől.

Ám ez még mindig nem a végleges felelet. Mi van a misztikus élmény mögött? Erre a távoli Kelet bölcsei így válaszolnak: A misztikus élmény mögött nincs semmi se. Úgy is mondhatjuk, hogy üresség van.”

A hiteles szellemi élmény...

...nem formálható gondolatokba, nem kimondható, nem megosztható.

Dante szól: „...Mert szememben mind tisztább fénnnyel telten a magában-egy Igaz sugarába mind jobban-jobban behatolni mertem.

Innen kezdve látásomat hiába vágyom leírni: gyenge lesz az ember, szava rá, és emlékezete kába. Mint akit elfog álomteli szender, s ébredve megmarad a benyo-

mása, de másra emlékezni nem bír, nem mer: úgy tűnt el az én lelkem látomása. Valami édes megmaradt belőle máig, s ki merne emlékezni másra?...”
Tetszik tudni miről van itt szó? ISTENLÁTÁSRÓL!
Hát ne higgy azoknak, kik másra is mernek emlékezni, a „valami édesen” kívül!

-O-O-O-

„Thomas Mannt már a Tonio Kröger óta izgatta az alkotás folyamata. Kissé vulgarizálva álláspontját lehetetlennek tartotta az élmény nélküli, kizárólag önmagából táplálkozó, egyedül a művész fantáziájára támaszkodó alkotást. Az élmény forrósága viszont minden alkotói kompozíciót, sűrítést lehetetlenné tesz. A kreatív folyamat tehát így épül fel: Először az átélés forró extázisa, mint a későbbi mű nyersanyaga, majd az élménytől való eltávolodás, az anyag kihűlése és formálhatóvá válása követi egymást.” [Erről beszéltem a filigrán tárgy és a gőzgép létrehozása kapcsán.]

-O-O-O-

„Az író legigazabb, legpontosabb két szava csupán ennyi: Elmondhatatlan volt.”

Visszakanyarodva egy pillanatra...

„Ismeretelméletileg magától értetődő, hogy egy magasabb struktúra megismerhet egy nála alacsonyabbat. Például az ember a macskát, a hangyát. No, de megismerhet-e a hangya vagy a macska engem? Egy állat alacsonyabb rendű idegrendszeri szerkezete alkalmas-e arra, hogy az emberi kultúrát, gondolkodást befogadjon, megismerje? Nyilvánvalóan nem. Mellesleg ebből az is következik, hogy ha létezne is egy embernél magasabb rendű szellemi hierarchia, azt én, mint alacsonyabb rendű struktúra gondolati úton nem ismerhetem meg. A racionális gondolkodás tehát mindenképpen materialista végeredményhez vezet annak a kis logikai bukfcencnek a segítségével, hogy amit nem tudok megismerni, az nem is létezik. A másik logikai bukfcencet természetesen az ellentábor találta ki a maga „credo quita absurdum”-ával, ami az én fordításomban így hangzik: „Azért létezik, mert nem tudom megismerni.”

Magam is valami hasonlóra jutottam korábban (a ferikuk kapcsán):

A 3D-s lény a maga 3D-s „tudatával” nem értheti meg a magasabb dimenziók folyamatait, történéseit, mint ahogyan a 2D-s lény nem értheti meg a 3D-s folyamatokat. A példánál maradva, a 2D-ben a 3D-s folyamatoknak csak a „hatásaiban”, „látványaiban” érzékelhetők és magát a dolgot képtelenség pontosan leírni.

A 3D-s szék négy lába a 2D-ben négy sötét foltként vagy átjárhatatlan, ezért megkerülendő „hiány(lat)ként” jelenik meg, attól függően, hogy a lábak a felületen vannak, vagy áthatoltak rajta... Egy biztos, a 2D-s lény tapasztal, érzékel valamit, de képtelen annak pontos megragadására, megfogalmazására, leírására...

-O-O-O-

Végezetül...

...bár az elejére kellett volna.

Különféle „alkotások” fölhasználásához több alakommal kértem már hozzájárulást. Több érintett nem tartotta fontosnak mindezt, vagy természetesnek vette a hozzájárulás megadását. Azonban néhány alkalommal olyankor is megtagadták az engedélyt, amikor magam is csupán formaságnak tekintettem a kérelmet és csak az illendőség vezérelt, mert maga a téma valójában valami kis piszlicsáré jelentéktelenséggel bírt... Feltűnő volt, hogy leginkább nem a „művész” volt a megtagadó, hanem valami jogi személyiség, vagy a jogutód... (Így leírva mindezt és visszagondolva egy cseppet..., a megtagadók közül „művész” egy sem akadt személyesen.)

Ha nekem ez a véleményem, akkor mire föl jelenik meg velem kapcsolatban a „©”...?

Ezt hosszadalmas lenne itt kifejteni. Ennek a tanulmánynak az elején említett kötetek részletesen foglalkoznak ezzel a kérdéssel a megválaszolásával is.

Itt most csak „markerként” hivatkozok és említem a nagy vallások sorsát, meg hogy miért érdemes a popularizálódásból kimaradni...

-O-O-O-

...néhány forgács (így a végére)

Feriku - vers analógiakén: a szerelemben nagy a spontaneitás; a szex többnyire szándékolt...

-O-O-O-

Keringenek történetek egykori „mesterekről” akik nem átalították a verseiket a kocsma falára írni, (alkalmanként fizetség gyanánt), vagy papírszalvétára, vagy bármi egyéb papirosra; aztán abból kis csónakot hajtogattak, amit elúszttak a folyón... Azt hiszem ezek ferikuk voltak...

-O-O-O-

A feriku

Nem szól, nem hall, nem ért, mert néma, siket, hideg!
Mert vízi tükröződés, üres és léte nincs!

Az elbeszélés töredezettsége és bizonytalansága éppen az élmény közvetíthetetlenségéből következő...

Amiről nem lehet beszélni, arról hallgatni kell.

Nem jók a szavak (...) Minél jobban ritkulnak a szavak, annál jobban sűrűsödik az igazság; s a végső lényeg a hallgatás táján van, csak abba fér bele.

[Az imént szóba került a szabadság..., meg egyébként is ez a fogalom szervesen egybefonódik a ferikuval, azonban] a Szabadságot nem lehet ugyanott megélni, ahol a rabságunkat éltük. El kell menni valahová, nagyon messzire innen. (Nem fogom megtenni egyenlőre.)

...ezek az emberek [a fontos emberek] a rossz nyelvhasználatra tették fel az életüket. (...) ezt a rossz nyelvhasználatot érvényes konszenzussá avatták. [És az ilyen „örökséggel”, ugyan hogyan lehet az egyébként is, a szitaló ködnél finomabb anyagból szőtt „kozmosz élményt” megragadni?]

...irodalmi kategória-e a feriku?

Tegnap beszéltem egy hatalmas tudású irodalom/művészettörténésszel. Szóba került a kérdés: hogyan egyeztethető össze a (művészi) alkotás a megrendelésre végzett olyan iparos munkától, amit pl. Locz Károly csinált életében és legfőképp öreg korában?

Érdemben tisztességes és korrekt választ kaptam a kérdésemre, azonban jól érzékelhető módon a másik nem értette meg a kérdésem lényegét. A válaszával mondott valamit, de nem ragadott meg (vele) semmit. Hasonlót éreztem, mint amikor a hegymászással kapcsolatosan, a hegyekről diskurál az ember egy elhízott boltossal: „amikor kimondom azt a szót: hegy, akkor én hegyet idézek fel teelőtted, akit véresre szaggattak a hegy tüskebokrai, aki legurultál szakadékaiba, verejtékeztél kövein, szedted és szagoltad virágait a gerincek éles szelében. Felidézek, de meg nem ragadok semmit. Amikor egy elhízott boltosnak mondom: hegy, semmit sem viszek át a szívébe.”

Mindezen elmélázva az jött elő: hogyan is tudhatná bárki(és ~mi), milyen a tenger valójában(?). Ezzel csak a halak és egyéb vízi lények lehetnek tisztában, ezt csak ők/azok tudhatják.

Emlékszünk...? „Fordulj a fenyőhöz, ha többet akarsz tudni a fenyőről, és menj a bambuszhoz, ha a bambuszról akarsz tanulni...”

Aki csak a partjáról, csupán a felszínéről tekint a tengerre, esetleg/(pusztán) karistolja a felszínt, főleg, ha halász, vagy tengerész, az nagyon sokat tudhat, mondhat (el) róla, de valójában nem ismeri, fogalma sincsen a lényegéről, arról mi van a belsejében, a „belsejében”.

És, ha a halat kérdeznénk, az vajon mit tudna mondani minderről...?

Hogyan is érthetnék meg egymást, (akár az élettér tekintetében) (pl.) a vízi és a szárazföldi lények? Az egyik benne van (abban amiben), és belülről látja, szemléli, éli meg, a másik meg...

Én mindenesetre megtettem a magamét annak érdekében, hogy minél inkább, minél többet mesélje a feriku világról... A többi nem rajtam múlik.

-o-o-o-

Szekeres Péter rajza

...Végezetül

Ez az, amitől az európai ember a falra mászik vagy megöli magát kétségbeesésében. Mireisz magyarázata szerint: „Az ember az érzékszervi világ okozta kábulatban, az önmagában valónak hitt világ képzetétől eltompulva nincs magánál. Hagyja, hogy a világ álmokképei határozzák meg cselekvését, útját. Társadalmi szokások és betyár egyezmények, racionális konstrukcióját és csalóka érzetek foglyaként lemond szellemi szabadságáról, a szellemi kreativitás spontaneitásában rejlő felszabadulásról.

Légy, aki vagy, és mágikus képességek ébrednek fel benned. Mindenekelőtt önmagadat fogadd el, mert akkor a legtermészetesebb módon éred el a megszabadulást.”

-o-o-o-

Aki hatást kelt, annak nem kell feltétlenül rosszhiszeműnek lennie, de tény, hogy a jóhiszemű hatás rendkívül ritka.

Ugyanolyan ritka a zene, a festmény, a vers vagy a szobor, amely nem hatást akar kelteni, nem a művész tehetségének gyakorlása, szerep, amely csak akkor jó, ha belőle semmi sem valódi.

A hatás a művészet egyik alacsony valórje. Amit ha az ember alkalmaz, olyasvalamit csinál, aminek a művészethez semmi köze. Mégis, az egész művészet, költészet, zene, gondolkodás, politika, közélet a kapott legnagyobb hatás irányában mozog. Nem spontán megnyilatkozás. Ezen a ponton mindaz, ami hat, fals.

Szegedi „grafiti”

(A) Feriku (jegyzése): **Amikor nem tehetsz mást...!**

*„Nem hiszek a Sorsban, Örök Igazságban.
Sorsban veszély rejlik, ítéletben részrehajlás,
igazságtételben új igazságtalanság,
képletes szavakban kilenc értelem.
Ezért most istenek fülihez szabott tömör igék helyett,
agyatokhoz hígított szerény szavakkal döngetem,
lelketek fehérre meszelt csigaházát.”
(Máté Imre bácsi nyomán)*

Amikor erre az írásra legelőször rámondtam a „KÉSZ”-t, akkor 40 oldalra rúgott a terjedelme. Később jöttek hozzá lapzártá utáni, sőt lapzártá után-utáni „gondolatok”, amiket sokáig a meglévő lukakba foltoztam be. Ez nem volt kis machináció, figyelembe véve, hogy a nagy nehezen kiizzadt tördelést nem kívántam minden alkalommal újraserkeszteni. Aztán elérkezett az a pillanat, amikor már nem volt több luk és kénytelen voltam új oldalt beilleszteni a meglévőkhöz/közé. Csöppet sem fűlött hozzá a fogam, de nem volt mit tennem. Ez a mai (heuréka) élmény felül überelt mindent, ezért nekiláttam, kénytelen voltam nekiállni a 42. oldalnak. Majd meglátjuk hogyan adja ki magát, de attól tartok ez alkalommal nem úszom meg a szöveg jó részének újratördelését.

» » » » « « « «

Korábban több alkalommal tettem említést a ferikuk és úgy általában az íráskor elemzésének, az úgynevezett mondanivaló keresésének értelmetlenségéről; különösen a ferikukkal kapcsolatban nem egyszer emeltem föl szavamat ennek a beidegződésnek kigyomlálása érdekében. A fiatalok tekintetében az irodalmi és egyébként a műalkotások elemzését azért is tartom roppant károsnak, mert aki kicsit is figyelmesen éli az életét, gyakran tapasztalhatja, hogy egy-egy szöveget különböző időkben mennyire másként értelmezhet, egy-egy gondolat mennyire másként hathat rá idővel. Ez a jelenség minden bizonnyal az adott élethelyzet, pillanatnyi élmények, benyomások és az eltelt idő alatt befogadott ismeretek, felgyülemlett tapasztalatok függvénye (is lehet). Miért várjuk el egy viszonylag kevés élettapasztalattal, viszonylag alacsony életlátással rendelkező fiataaltól, hogy a bölcs, sok mindent látott, megélt akadémikusok széles látószögű szemüvegén keresztül forduljon egy bizonyos íráshoz, műalkotáshoz? Nem életszerű elvárás ez! A még aligember diákok, bizonyos lexikális tudást fejükbe verve, elszajkózzák a tőlük elvárt szövegeket, de ez aligha lesz a sajátjuk. A saját boldogulásuk érdekében csupán az elvárásoknak felelnek meg ezzel. Ha mindez így van, akkor miért kellene erőltetni mindezt a ferikuk kapcsán, ahol sok esetben maga a „szerző” sincsen a „mondanivaló” birtokában?

2017. március 29.

De nem is ezt akartam itt én említeni, csak ma reggel ez jutott eszembe...

» » » » « « « «

Ez az elkövetkező rész hat szálon fog indulni, illetve lefolyni. Ezt azért említem, mert így számomra kényelmesebb, mint valami dramaturgia által, ravasz rendezettséggel rávezetni az olvasót ennek az írásnak a lényegére...

1.,

Korábban többször említettem már, de a napokban visszaköszönt a dolgok, sőt minden dolog:

*„... lényege. Aki érti, érti,
aki nem érti, nem érti.*

*Aki nem érti, hiába hívja Istent,
aki pedig érti, fölöslegesen hívja,
mert ha érti, akkor hallja Belül.”*

Nem értettem miért tolakszik elébem minduntalan ez az idea...?

2.,

„Van egy bizonyos tett, ami ha mégoly rejtett lett volna is, mint a magányos hegységben befalazott barlangban a haldokló utolsó gondolata: ez az egyetlen tett a válságos és végzetes lépés a bűn vagy az igazság felé...

... ha valaki magányos hegységben, barlangba falazva nagy igazságot gondol el és a következő pillanatban meghal, az igazság kilép a halott fejéből, kilép a befalazott barlangból, elhagyja a magányos hegységet, és az egész világon elterjed.”

„Csak mulandó művet érdemes kiadni; a halhatatlan maradhat kéziratban...”

„A halhatatlan mű nem itt történik. Feljebb. Beljebb. S ami benne van, az ember és Isten között történik. Megtörtént. Akkor is, ha senki se tudja. És Isten emlékszik reá szívében, mikor már a papírok elégték, úgy, ahogy egy porfír obeliszk elporlad, mint a homok. Nem könyv dolga már, nem kell neki olvasó. Nem kell történetíró.”

Azt hittem érte(tte)m, miről van itt szó, mindenestre valahogy magyarázogattam magamnak már jó ideje.

3.,

Nemrégiben egy szakmai hírlevél magazin-mellékletében az ELTE egyik professzorának írását olvasva számomra is furcsa, ellenállhatatlan vágy jött elő bennem, megismerni a szöveg szerzőjét. Ezt a különös dolgot azzal magyaráztam (magamnak), hogy az a bizonyos írás több olyan témát is említett (legalább ötöt), ami mostanában engem is erősen foglalkoztat. Szóval ezzel magyaráztam, de éreztem, hogy nincs itt valami rendben...

Fáradságot nem kímélve megkerestem az illetőt, aki megtisztelt figyelmével és lehetővé tett számomra egy személyes találkozást.

200 km-t utaztam..., de miért is(?), hogy egy hatalmasat monologizáljak. A témák, a lehetőség annyira elra-

gadott, hogy vendéglátómnak, (akaratom/szándékom ellenére) alig volt lehetősége szóhoz jutni. Távoztomban kicsit röstelkedtem is..., nem így képzeltem. Az igazat megvallva nem is képzeltem sehogyan sem, csak azt éreztem, hogy találkoznom kell vele, (bár igazából magam sem tudtam ennek miértjét).

A találkozó nem volt hosszú és (az én szégyenletes monológomat kivéve), nem is történt semmi érdemleges, ami nem tartozna egy ilyen találkozóhoz, ami egy ilyen találkozón túlmutatna. Egy valamin azonban megakadt a „fülem”... Önmagába véve nem túl jelentős információ, mégis megmaradt bennem és pontosan ettől kezdett el érdekessé válni számomra... Csak még nem tudtam mi az oka ennek.

Amikor az került szóba, hogy a professzor úr rendszeresen publikál napilapokban, én említettem, hogy „magam évek óta leszoktam erről és igazából az sem érdekel mi lesz az egyéb okból előkerülő írásaim sorsa”. Erre ő: „Ez egy eléggé letisztult (azt hiszem így fejezte ki magát, de ebben nem vagyok biztos) álláspont, de engem érdekel, hogy hányan olvassák az írásaimat.”

Nos, ez utóbbi megjegyzés motoszkált a fejemben, még akkor is, amikor már a Nyugati felé tekertem vissza a Bajcsy Zsilinszky úton. Nem a mondat tartalma lepott meg, hiszen ilyesmiket korábban is hallottam már, sőt bizonyos szempontból természetesnek is tartom ezt az álláspontot; az lepott meg, hogy egy ilyen kvalitású kijelentés, miért visszhangzik még mindig a fejemben(?).

4.,

Tegnap a kertben, az ibolyaszőnyeg mellett elkezdett nyílni a nárcisz is. Az első nyolc virágot leszedtem és hazahoztam.

5.,

Van egy fiatal lány, aki egy külterületi tanyáról évek óta tejet hord a piacra. Már hajnalban ott van minden áldott nap, ha esik, ha fúj, ha fagy, ha a kánikula más-sal össze nem téveszthető füledt leheletével vetíti előre magamagát a pirkadat álmoságába. A portékán túl-adva, vagy, ha eljött az idő, a maradékot fölnyalábolva elindul a környék egyik iskolájába, ahol pedagógiai asszisztensként dolgozik. Csinos, fiatal és (talán éppen ezért) feltűnően „érthetetlen” a mentalitása. Nem szokványos. Meg merem reszkírozni, hogy 100 km-es sugarú körben egymagában van, az ő generációjában egyedülálló az ilyen.

Ma hajnalban is rá, illetve a tejére várakozok itt az éppen ébredező piac álmos szegletében, de már nem sokáig, mert egyre erőteljesebben hallani lehet a kis négykerekű kocsijának, (amivel a parkolóból a piacon keresztül húzza be a tejes-eladótérbe a portékáját), mással összetéveszthetetlen nyikorgását. „Ösrégi” rítus szerint történik minden. A lány megérkezik az eladótér tőlem átellenes ajtajához. A kocsirol egyenként behordja a tejeskannát, flakonjait, szütyőit. A kanna tartalmát egyből felönti a speciális keverős tejhűtőbe.

A villásdugó csatlakoztatásával és a kapcsoló elfordításával beindítja a hűtőt. Visszamegy a kint maradt kocsinhoz, behozza és gondosan összecsuksja a praktikus/ötletesen kialakított szerkezetet. A pulton áthajolva az előttem lévő csúszó-ablak felé nyúl. Feszesen ruganyos csöpp keblei megrezdülnek ebbe a mozdulatba, amikor nincsenek alápréselve a feszes ruházat alá..., de most (is), mint mindig, gondosan, szemérmesen ügyel arra, hogy ezt az élményt senkivel se ossza meg. Én kívülről főlemelem az ablakot, amit ő a szélső akasztók félrecsúsztatásával a felső állásban rögzít. A szabaddá vált légtéren keresztül köszönünk egymásnak. Én a pultra helyezem a két, egyliteres flakonomat. Amíg a lány előpakolja a tölcsért, törlőruhát, én a köztünk lévő pult félreeső részére helyezem a tej pontos(an), előre kiszámolt árát. Úgy gondoltam, hogy ma a magam módján kinyilvánítom a tiszteletemet a föntiekben említett egyediségéért, ezért ez alkalommal a pénz mellé a tegnap szedett nárciszok közül is odateszek egy szálat a pultra. Nem kell mondanom, tudja: a hajnali fejés tögy-meleg tejéből kezdi tölteni a flakonjaimat. Én eközben a tölcsérnél segédkezek neki, miközben egy mellettem álló asszonyság panaszait hallgatom nagyokat bólogatva, néha jókora „ühüm”-ökkel jelezve megértésemet, kifejezve együttérzésemet. Ez utóbbi mellék/zavaró körülményt leszámítva, pontos, megszokott koreográfia szerint megy minden, szólni sem szükséges. Miután a lány végzett a kiszolgálással, átadom helyemet az asszonyságnak és távoztomban köszönéssel búcsúzok. Az eladótérbe pillantva látom, hogy a pénz eltűnt, a virág mellől, a lány arcán pedig az újabb flakon töltésének figyelme tükröződik. Mi lett, mi lesz a virág sor(s)a...? Ki tudja?

6.,

Mi lett a virág sor(s)a...? Ez motoszkált a fejemben miatt a kerékpáromat tapostam a munkahelyem felé... Talán észre sem vette a lány azt a virágot..., az én virágomat..., amit én adtam neki... Talán azt gondolta: „még tegnapról hagyta ott valaki”. (Mert többen is használják azt az eladótérre és ő hamar végezni szokott.) Lehet, hogy ő is ott hagyja, mert nem gondolja, hogy neki szántam, hogy bárki neki szánta... Talán mondanom kellett volna..., szólni, fölhívnom rá a figyelmét..., de hát ez a fajta magatartás annyira viszolyogtató érzéssel tölt el, ha csak rá gondolok akkor is... Így viszont lehet, hogy nincs is tudatában az a lány annak, hogy most ő egy virágot kapott TŐLEM, ma reggel... Fontos ez...(?) , fontos, hogy tudatában legyen ennek...(?) Így viszont lehet, hogy szeméttbe kerül az a virág...(!) És így értelmetlenné válik a lét(ezés)e! Odaadhattam volna másnak is... Most már mindegy... Nem fogok visszamenni..., meg különben is, mit mondanék(?), mit csinálnék...? Annyira értelmetlen és nevetséges lenne, sőt... De nem is fontos mindez..., azt hiszem nem is ez a fontos mindebben...! De azért... Mi lett a virág sor(s)a...(?) , morfondíroztam még mindig magamban, aztán...! Heuréka(!), sőt

HEURÉKAAAAAAAAAAAAA(!)-élmény... Honnan is...? Honnan is...? „...de engem érdekel, hogy hányan olvassák az írásaimat”. Ugyanígy visszhangzott ez a mondat is néhány napja Budapesten, szintén kerékpártaposás közben... Különös érzés... Izgató... De miért is...? Figyelem, mert minduntalan elébem tolakszik... Ilyesmi nem szokott véletlenül történni..., főleg ennyire „látványosan”, „szembeötlően” (nem)... Ízelgetem..., de nem sokáig mert...! Ebben a pillanatban hatalmas sziporka:

Aki érti, érti..., Az elhagyatott barlangban magányosan haldokló utolsó gondolata..., A mű, amit már ki sem érdemes adni, mert nem érdekes, olvassák-e... „...de engem érdekel hányan olvassák...”, „ fontos, hogy tudatába legyen az a lány...(?)”

IGEEEN!!! Aki érti, érti... Azt hittem értettem..., hiszen olykor hivatkoztam is rá: Az elhagyatott barlangban magányosan haldokló utolsó gondolata..., A mű, amit már ki sem érdemes adni, mert nem érdekes, olvassák-e...

De nem biztos, hogy (valóban/igazán) értettem idáig...! Ha hajnalban vörös rózsát teszel egy lány ajtajába, vagy májusfát állítasz a kertjébe, délelőtt meg rátelefonálsz, vagy később bármikor rákérdezel tőle: „No és hogy tetstett...?”, vagy „Mit szoltál hozzá...?”, vagy „Meglepdtél-e?”, akkor az is érdekel(ni fog) hányan olvassák az írásaidat...¹⁵ Csakhogy ilyenkor a lány szerelme, vagy a te saját tevékenységed-e a fontosabb?

Aki „biztosra akar menni” és rákérdez attól a bizonyos lánytól, nem várja ki, hogy E S E T L E G a lány érdeklődjön nála; aki nem tud belenyugodni abba, hogy a virága, a májusfája e s e t l e g „hiábavaló”-nak bizonyult, mert érdektelen helyen kopogtat, vagy mert elkallódott a személyére vonatkozó információ; akinek fontos, hányan olvassák; az ilyen nem ferikut rajzol, hanem verset ír...(!!!!), Pontosabban: **az ilyen ír verset a feriku-rajzolás ellenében, helyett...**

Mi köze mindennek a ferikuhoz...?

Aki érti, érti..., aki nem, az mondhatja, hogy:

SEMMI!

Mire én: De van...! Csak indirekt módon... Ilyen az, amikor valaki a gondolatait írja, amikor le AKAR írni, közölni AKAR valamit. A feriku ezzel szemben...

„Nahát! Gondoljon ki mit akar, akinek sütnivalója van, érti mit mondok!”

„Aki születés és halál értelmét megérti, megtalálta önmagában Isten-t.
Ez a megváltás!”

2017. március 24.

» » » » « « « «

Nemrégiben akadt kezembe egy könyv(sorozat), ami egy, a honfoglalást megelőző időkre visszanyúló valást(?), filozófiai rendszert(?) ismertet. Nagyon érdekes dolgokat említ. A ferikuvallal kapcsolatos „meglátásaiból” emelek be ide néhányat.

¹⁵ Exhibicionizmus(?), narcisztikus allűr(?), ki tudja...? Talán...!

Elöljáróban egy gondolat, amit a kötetek lejegyzőjéről, Máté Imre bácsiról írtak:

„A Yotengrit könyvekben csak a hangja színét érezzük. Azokban az ősök igéit menti át korunkba, de az már nem az ő költészete. S ha az volna mégis? A szent Szellem szava mindenképpen szent, mindegy kinek a kezét vezette az égi erő!”

Akár ismerős is lehet ez a gondolatsor...

És az alábbiak...?

» » » » « « « «

„Ez pediglen azért van így,
mert a látók látnak, a hallók hallanak,
de ki-ki saját szemével, ki-ki saját fülével
Amit meg hall, az benső zengés, sugallat,
Istenek, Ördögök, mindennemű Szellemek
sugallnak, de nem mondanak tollba.

**A harsány elkiáltott igéinek
fele az Ég szava, fele ő maga gyarlóságáé.**

Ez minden kinyilatkoztatás fenéje,
sokféle hit meg hiedelem alapja.

Biztosan Jó - csak mi összhangban van a természettel,
mert a természet Isten eredete, Isten teremtmése,
a természet Őbenne van,
Ő meg a természetben.”

» - «

„Ő az Örök Egy, létben nemlét,
nemlétben lét.

Minden belőle van,
semmi sem általa.

Tétlen Tevékenység titka ez.”

» - «

„Ármán garabánjai esőt csinálnak pénzért,
rontanak pénzért, szemmel vernek pénzért. Gyógyítanak pénzért,
de te **az Ég adta erődöt ne tedd pénzé.** Isten nevében gyógyíts, Isten nevében vigasztalj, adj tanácsot!
Főleg pedig okúts, tanúts!”

» - «

„Semmi sem biztos, ezért hit a hit,
ha tudnánk, nem hit volna, hanem tudomány.
Az ég mibenlétét **magyarázni nem lehet,**
megélni lehet csak Isten világosságát,
azt meg **ki-ki csak magának élheti meg.**
Élj szabadon, cselekedj szabadon,
de ne gátold meg más szabadságát, -
kövesd az Ég törvényeit, miként az néked javallatott!”

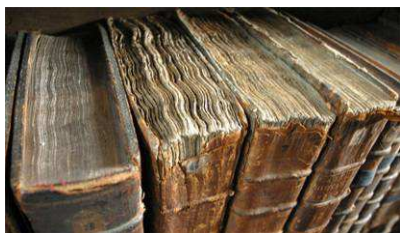
» - «

„Istenért vagyunk,
Isten miértünk,
ő az, **kit csak lelkünkkel érzünk.”**

Még az elején azt ígértem, hogy nem emelek be „gondolatokat” a korábban megjelentekből; aztán csak piszkálta a fantáziámat és csak átlapoztam az ajánlott irodalmat... Hááááát naná, hogy nem álltam meg...

Íme:

&

&

&

&

&&&

ferikuról, és azt tapasztaltam, hogy sokan nem értik/érik egészen, igazán miről is van szó... Mindenáron értelmet, asszociációkat, magyarázatot, nota bene elemzést keresnek a szöveg olvasását követően. Nincsen ezzel semmi probléma, csak ezáltal a dolog lényegevész el...

A „helyzet tisztázására” már korábban összeszedtem az ide vonatkozó gondolataimat, de nem volt kedvem közzétenni azokat, viszont az Első FerikuNaptár nyilvános bemutatóját követően úgy érzem mégis csak érdemes rászánni a fáradságot és... Ha csak „néhány lelket sikerül ezzel megmentenem”, már az önmagába véve megérte...:-)

Tehát (még mindig) az itt a kérdés: Mi a feriku? (Ez alkalommal az eddigiektől eltérő aspektusból próbálom vizsgálni ezt a kérdést.)

Azt már tudjuk, (vagy csak tudni véljük..., a rosseb sem tudja...), hogy a feriku „Az egy tekintettel átfogható érzés”, vagy a „haiku orgazmusélménye”..., és mi még...????

&

(Tudvalevő, hogy) a feriku a haikuból nőtt ki... Most majdnem azt írtam, hogy „ezért annak fölötte áll”, „a haikutól a feriku magasabb rendű”, de ez így nem lenne sem igaz, sem méltányos, azonkívül beleesnék egyfajta hibába, amilyenbe olyan sokan beleesnek nap mint nap...

Igen sommásan, talán még az is megállapítható: Minden feriku haiku (lehet), de nem minden haiku lehet feriku. (Most látom, ahogyan sokan veszik a mély levegőt..., felőlem akár igazuk is lehet...)

Az azonban mindenképpen belátható, mert a korábban leírtak is végig valami hasonlót próbálnak érzékeltetni; szóval, a feriku (a haikuhoz mérten) mindenképpen egy lépést jelent AZ felé...

[Az út, mely szóba-fogható,/nem az öröktől-való;/a szó,
mely rája-mondható,/nem az örök szó./Ha neve nincs: ég
s föld alapja;/ha neve van: minden dolgok anyja.]

Korábban több helyen, több aspektusból szóba került már az AZ, amit jobb híján egyéb „neveken” is illetnek... Valójában azonban amire én ilyenkor „gondolok”, az megnevezhetetlen.

&

Szóval, tegyük most egy kísérletet a szavak és a meg nem nevezhetetlen, a kimondhatatlan antagonizmusának belátására, illetve annak feloldására...

Amikor AZ-ről beszélünk, azt említjük, amit mások ki-
mondhatatlanként emlegetnek, akkor csak kínunkban ke-
rülgetjük a „dolgot”. Van bennünk egy érzés (jobb eset-
ben, és én mindig erről beszélek a téma kapcsán) és nem
tudjuk ezt (a bizonyosat) „kikommunikálni” magunkból,
akár csak a ferikuérzést. És itt lenne egy javaslatom en-
nek a problémának a feloldására. Egy fogalom bevezeté-
sét javaslom, ami az imént leírtakat takarja, kezdve a
„napfelkeltétől”, az „AZ”-ig...: a ferioku az, ami ilyen-
kor megjelenik. Ilyen esetekben ferioكوم van...

(Lehet, hogy most ezekkel a gondolatokkal nyitott kapukat döngetek, mint már annyiszor korábban, amikor egy-egy gondolatomat Goethe-től, Exupéry-től, Székely Jánostól, Oshotól, egyebektől (legutóbb éppen Lin-csi-től) „hallottam vissza”, esetleg „duende”-ként hozták egész véletlenül a tudomásomra. Nincs új a Nap alatt..., vagy mégis...? Majd kiderül, mindenestre ez most az újdonság erejével hat rám...)

&

Míg a feriku eredete AZ, addig a haiku eredete az egó... A ferikut AZ hozza létre, a haiku egy személyes kötődésű dolog, vagy egy bizonyos dologhoz való személyes kötődés szubjektív kifejeződése..., egy gondolat.

Haikuhoz kell az ész is (értelmezés, szerkezet fönntartása, szerkezetbe szorítás, formába kényszerítés, szimbólumrendszer értelmezése, értelmezésének tudása...), ferikut a szíven „kell” átengedni és a hatás(á)ba belefeledkezni..., (illetve nem kell, mint ahogyan itt semmi sem kötelező, csak egyébként semmi értelme sincs az egész interakciónak). Persze a ferikut is föl lehet boncolni/koncolni/trancsírozni az értelem által... (és akkor mi van..., mert akkor már...)

&

Nem győzők eleget kételkedni a „csinált vers” „valódiságában”. De mivel többen csinálják a verset, hangosabban nálam, a „tisztességben, (vagy éppen a tisztességtelenségben) megöszült megmondóemberek” pedig „komoly” és „elismert” tanulmányokban taglalják, „hogyan kell(!)”, néhány hasonló pedig egyet ért velük, (miért is ne tennék), ezért azt hiszik, hogy „igazuk” van...¹⁶ Ám legyen..., higgyék azt... (És akkor mi van...) Ettől még néhányunknak lehet az a vélelme, amit Keats a következők szerint fogalmazott meg: „Ha a vers nem olyan természetességgel születik, mint ahogy a levelek nőnek a fákon, akkor jobb, ha egyáltalán nem születik.”

&

És ebben a pillanatban módosítanom is kell néhány korábban megfogalmazott dolgot...

Helyesen:

Feriku az a megjelenési forma (vers, kép, stb.), ami spontán módon „jött létre” (nem csinált dolog) és egy tekintettel átfogható érzést eredményez. Ferioku ennek a „dolognak”, nevezhetjük akár ferikuságnak (is) az orgazmusélménye.

¹⁶ Ezzel kapcsolatban lásd az alábbi örkényi meglátást: „Hányingerem lesz, ha rá gondolkodom... Utálok az ilyen példákat! Hát mindent csak egyféleképpen lehet csinálni? Semmi közöm a régi görögökhöz! Én a huszadik században élek, és jogom van szabadon választani!”

&

És, hogy még nagyobb (z)űrt kavarkak a kobakokba (legalább is annak számára, aki nem kellő figyelemmel olvassa a szövegeket): szóval feriku, ami olyan mint a/egy Naplemente... Ez távolról sem jelenti azt, hogy egy naplemente látványának inspirációja hatására valami gyönyörűséges feriku születne. (Ilyen megállapítással élhetünk egy haikuval kapcsolatban.) Ferikunál ez éppen fordítva „működik”: az előjött ferikunak semmi köze egy bizonyos naplementéhez, sőt minden bizonnyal attól teljesen függetlenül jön létre, viszont a feriku minden további nélkül létrehozhatja egy ilyen/a naplemente érzését az olvasóban...

&

Azt hiszem a föntiekből is jól látható, hogy (még fogalmazásgátló bevételeit követően is) hajlamos vagyok a grafomániára... :-(Képtelen vagyok „röviden” gondolkodni... (egyések szerint beszélni is...:-) Sokat tudnának erről mesélni a volt főnökeim, akik a szórászható precizitással, pedáns alapossággal, aprólékos körültekintéssel, könyörtelen következetességgel megírt jelentéseimet olvasták. (Kár, hogy nem volt ilyesmire igény akkor és ott...)

Ezzel szemben a feriku 17 szótagja, terjedelmi „kötöttsége”, ezzel a tulajdonsággal szöges ellentétben áll... Akkor most hogyan lehetséges ez? Hacsak nem úgy, hogy a feriku(im) nem az én gondolataim eredménye/terméke...:-) Nem is az enyém, nem az én érdemem valójában..., de ezt én soha nem titkoltam, ennek ellenkezőjét nem állítottam.

&

Haiku az amit (meg)csinálunk, feriku az amit (meg)érezünk. Olyan ez mint a szex és az orgazmus viszonya. És ezen a „kapcsolaton” az árnyalások sem segítenek sokat, mint például, amikor azzal próbálkozunk, hogy a szex, gyakran több csupasz testmozgásnál és ennek a szeretkezésnek az orgazmust megelőzően is sok kellemes „hozománya van”. (A dolgot csak tovább bonyolítja, ha magát az orgazmusélményt nem kizárólag ennek a bizonyos, említett tevékenység „hozományának” tekintjük, mint ahogyan valójában van...) Az ilyen magyarázóknak én azt mondom, hogy „jó...”, akkor nevezzük/hasonlítsuk a haikut szeretkezésnek/hez és ebben az esetben (az analógiát megtartva) a feriku lesz, a gyönyörérzet, az önfeledten egymásba feledkező, odaadó szerelem, szeretet”. (Vagy nevezzük annak, aminek jól esik.)

Nem szeretném, ha félreértenéd...

Amikor én a haikut a szeretkezéshez, vagy a szexhez hasonlítom, akkor (ezzel) annak nagyszerűségét is elismerem. (Ki állítja azt, hogy ezek a dolgok nem jók?) Habár, mondjuk a szex önmagába véve se nem jó, se nem rossz; csupán a róla alkotott gondolataink ruházzák föl „tulajdonságokkal”, a világban körbetekintve, hamar belátható: a „sikerük(et)” tapasztalva, azt mu-

tatja, hogy ezek csak „jó” dolgok lehetnek, valami „jót” jelenthetnek a legtöbb ember számára.

Szóval, ha erről a „jó dologról” kérdezek, nagyjából minden nehézség nélkül el tudnád mondani ezzel kapcsolatban azokat a fantasztikus érintéseket, a semmihez sem hasonlítható simogatásokat, a suttogásokat, becéz(get)éseket, az illatokat, ízeket, a mindennek fölött vágyott puhaságot, vagy éppen keménységet, stb. mindazt, amitől a szeretkezést és/vagy a szexet olyan jól lehet művelni. De mégsem beszélsz ezekről a dolgokról, csak egy részükről, mert, noha jól és határozottan érzed azt amit, ott van egy hallgatólagos szabályrendszer, ami „előírja” számodra, hogy miről és hogyan beszélhetsz ezzel kapcsolatban.

Viszont, amit ezeknek a dolgoknak a „megélése” közben, (vagy még utána is) **érzel** (itt most szándékosan nem nevezem meg ezeket a dolgokat és a föntiekben is csak kényszerből tettem ilyent..., miattad..., hogy tudjam a ferikut valamihez hasonlítani, meg tudjam különböztetni valami mástól, ami nagyon hasonlatos hozzá, de mégsem az..., de most nem a ferikut hasonlítom, hanem azt a bizonyos dolgot próbálom és nincsen mihez, nincsen semmi elmondható, megfogalmazható, amihez lehetne) **és főleg arról, amiben ez az egész, jó esetben kicsúcsosodik a végén,** azokról a dolgokról akarnék valamit megtudni tőled, **azokról aligha tudsz beszélni.** Gondolj csak bele..., mégha próbálnád is elmondani..., hogyan kezdenél hozzá !?

&

Viszont átadhat szívesen belőle valamit mások számára is...
Hogy hogyan...(?)

&

Ha mondod, akkor még a legnagyobb igyekezeted ellenére is egészen biztos éreznéd a „sutaságodat”, a szavaid „igaztalanságát”, erőtlenségét, fakóságát; a korlátozottságodat, ami a te és a dolog természetéből fakad és ami éppolyan elkerülhetetlen következmény/jelenség/önvaló, mint például a gravitáció. Ezeket a dolgokat csak érezni tudod, jól elmondani nem, (de természetesen, azért még próbálkozhatsz ezzel). Nem fog sikerülni..., ha gondolkozol biztosan nem. Akkor fogsz (talán) némi „sikert” elérni, ha ösztönösen, zsigerből, mindenféle előítéletet félretolva, zabolá(z)atlanul jönnek elő belőled a kifejezések, cselekedetek, miközben nem is ezekre „figyelsz”, hanem arra a bizonyos érzésre, illetve még arra sem..., hanem csak hagyod, hogy kitöltsön/átjárjon amit éppen meg akarsz sejtetni másokkal... (De ez már nem is „jó” így..., csak a példa kedvéért írtam (azt amit). Te ne akard, majd kijön, ha „kell”...!)

Szóval eleve ott van ilyenkor az a bizonyos „antagonisztikus” akadály, ami a dolgok eredetéből fakad; és, ha még ennek tetejébe a kifejezéseidet, azok formáját, merítési körét, minőségét további korlátok közé akarod szorítani bárki, biztosan fölháborodnál, ha tehetnéd, vagy csüggedten örökre elhallgatnál belefáradva az

önmagába véve (is), amúgy is reménytelen kísérletezésbe, amiket mások tudálékosan próbálnak még inkább elnyomni, mitöbb eltiporni, a maguk szintjére (le)vonni...

&

Az lehetséges, hogy egy bizonyos kép, egy bizonyos esemény, vagy bármilyen élmény „inspirálja”, egyfajta „beindítója” legyen a ferikusületés folyamatának. (Azt nem tudom, mennyire van/lehetséges ez így, de nagyon is elképzelhetőnek tartom.) Azonban az, hogy a megszületés folyamata alatt ez a „dolog” nem kerül(het) elő, az alatt teljes mértékben visszahúzódik a „(le)jegyzőtől”, nincsen előtte (a gondolatok folyását elősegítve mintegy mintául szolgálva a feriku számára), abban biztos vagyok. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy ez a „dolog” a későbbiekben a feriku lejegyzője számára ne köszön(het)ne vissza (a „saját” feriku olvasása közben)..., sőt azt állítom, hogy nagyszerű élmény ez, pompás pillanatok az ilyenek...

&

Megrendelésre nem lehet ferikut leírni! Ez az eddigiekből nyilvánvaló(nak kellene lenni), azonban a/[egy bizonyos] kötet anyagához is érkezett olyan írás, ami egyértelműen egy reklámkampány részeként meghirdetett „irodalmi” pályázatra készült eredetileg. Erre szoktam azt mondani, hogy a/egy szöveg ferikuvá nyilvánítása mindenkinek a magánügye..., egyébként meg a lelke rajta. Ez, ilyen értelemben, egy bizalmon nyugvó kapcsolat, amiben az szenved el a legnagyobb „sérelmet”, aki ezt az elvet megsérti...

Ha pedig valaki mindenáron az elismerést hajszolja és ennek érdekében elnyomja lelkiismerete csöndes, vagy éppen harsogó jelzéseit, annak érdemes tisztában lenni azzal, (amit már az imént is említettem, de nem győzöm elégszer hangsúlyozni), hogy AZ rajta(m) keresztül hat az anyagra, általa(m) nyilvánul meg és akkor egy bizonyos feriku „sikere, jólsikerültsége”, nem az azt leíró dicsősége, hanem egy „dolog”..., és akkor mi van(?)

&

- *Helyes tudásnak azt a tudást nevezzük, mellyel semmi célunk a világon. A helyes tudás önmagáért van, s önmagát szemlélve a lelket gyönyörködteti...*

...Csak arra kíváncsi, ami kifürkészhetetlen, de amit nem fürkészni bárgyúság. Semmi sincs, amitől elfordulna, egyformán vonzza közel és távol, mély és sekély, szépség és csúfság...

A helyes tudás birtokában nem ragadhat el a szenvedély, nem kell félnünk sem házunk romlásától, sem szegénységtől, sem a megbecsülés hiányától, de még a restség szégyenletes híréből sem.

- *Nem helyes tudásnak azt a tudást nevezzük, mellyel különféle célokra tör az ember...*

...Nyers akarással közelíti meg a világot, s a legszorosabb kapcsolatra vágyik vele...

...Hatalommal bír az anyagi világ felett, melynek elemeit szabadon rendezgeti. Ezt nevezi alkotásnak. E művelet a helyes tudás szempontjából teljességgel értelmetlen.”

&

A kezdetek óta birkózok a „nyelvüket dühödten egymásra nyújtogató szavakkal”. A ferikuság szempontjából ezt tartom minden probléma forrásának (bár az utóbbi időben azt hiszem talán sikerül egyfajta megoldást találnom erre) és hogy nem csak nekem, hanem másoknak is föltűnt ez a „dolog”, nézzünk egy(-két) ide vonatkozó gondolatot. (Talán előrébb lendít valamicskét...!)

Soha nem titkoltam, hogy sarkalatos problémáim vannak azokkal a „bizonyos” szavakkal. Próbálom ezt a problémát megragadni, így (is), próbálok fogást találni rajta úgy (is)..., de érzem csak nem az igazi az eredmény. Ehhez jön még hozzá a „műveletlenségem”; ami egyrészt előny, mert előítéletek nélkül szárnyalhat a fantáziám bizonyos témákon, közöttük és ezáltal sok olyan dolgot kapok, amit valamilyen kívülről belém vert tudás esetleg már csírájában elnyomna. Ennek köszönheti létét/létrejöttét a feriku is. Ezt sem titkoltam soha, ha korábban hallottam volna a itabashi-ról, vagy a duendéről, akkor minden bizonnyal egyszerűen besoroltam volna mögéjük... és akkor nesze neked feriku. De nem így történt, hanem, úgy ahogyan..., és ezáltal az imént említett fogalmak egyfajta igazolásul szolgálnak a feriku számára, csakúgy mint az alábbi gondolatmenet, amit megpróbáltam megvágni, rövidíteni, de képtelenség volt a számomra, annyira tökéletes, így, ahogyan van:

Feriku – Itabashi – duende – és most ez...

&&&

SzeFe rajza

Ezt ugyan a szerzői filmről írták, azonban a lényegi része (hellyel-közzel) a ferikuval kapcsolatban is megállja a helyét: „Ezen alkotások megértése valódi kihívás, és egyes esetekben teljesen felesleges. Szinte mindig igényel valamilyen kulturális vagy filmelméleti előtudást. Élvezetükhöz ez azonban egyáltalán nem szükséges. Közelebb állnak a költészethez, mint bármely más műfajhoz. Az igazi szerzői film él. Nem hagy nyugodni. Lars Von Trier, a dán fenegyerek egyszer megjegyezte, hogy meggyőződése szerint a «jó film olyan, mint egy kavics a cipőben – minden lépésnél zavar». De valóban jó akkor lesz, ha a lábbeli levétele után is érezzük a kavics nyomát a talpunkon.”

Vélemények a ferikuról...,

...a ferikukkal kapcsolatban

(részletek az elmúlt időszak levelezéséből)

Imádtam a ferikukat, köszönöm az élményt!

A naptár óriási sikert aratott családi és baráti körben, nagyon színvonalas a kivitelezése is...

Az írásodat elolvastam, és igen nagy élményt okozott:-) Öröömre sok ponton egyet értek vele.

Feltett szándékom, hogy a szerkesztésben megjelenő kötethez pályamunkákat küldjek...

Megérkeztek a naptárak, nagyon színvonalas a kivitelezése, nagy örömet szereztem vele az itthoniaknak!

****

[Egy feriku születési körülményeként...]

Amikor jöttem haza az állomásról...pirkadt és az itteni templom torony sötét karcsú sziluettje, igen erőteljesen elvált a színes háttértől, és az óra lapja derengő volt..., ha lett volna fényképezőm, akkor..., nincs vers :-) utána visszabújtam az ágyba, de álom helyett ez jött..., emlékek és képek...

****

A pályázati oldalon közzétett "Feriku, a haiku orgazmusélménye" című írása rendkívüli hatással volt rám. AHA-élmények sorát indította el bennem. Ilyen átfogó hatássorozatot pedig talán még sohasem éltem át.

Írása nemcsak arról győzött meg, hogy ennek az új műfajnak (sic!) helye van a világban, de afelől is megnyugtató, hogy ez a hely korántsem egy olyan távoli pontja a világnak, mint mondjuk a „haikuk bölcsője” - ahol a (magyar)nyelvi gúzsba kötöttség gondolata számomra lelombozóan hat - hanem éppenséggel a hazám. Merthogy álomban sem gondoltam, hogy ez a hely itthon van; s a nyelv, ahogyan egymáshoz szólhatnak gondolataink, anyanyelvünk.

Nagyon köszönöm már azt is, hogy hitével, munkásságával egyáltalán lehetővé teszi ezeket a felismeréseket. Ha csak ennyiben marad minden, már az is örök emlék lesz számomra.

U.I.: Utólagos engedelmekkel az egyik ferikudat felhasználtam egy szerelem-párkapcsolat hétvégén gondolatébresztőként kinyomtatva egy lapra, amit a középiskolás csoporttagjaink kiválaszthattak, hogy ez alapján induljanak neki a témáról való megnyilatkozásnak. (Egy alapítványnál vagyok önkéntes csoportvezető.) A kiválasztott ferikukat aztán haza is vihatték. A legközelebbi diákhétvégén egy koleszban voltunk, s az egyik feladat kapcsán végig jártuk a szobákat. És bizony a családi és baráti fotók illetve kedvenc együttesek poszterei között a Te ferikud is szoba lakóinak mindennapi életének részévé vált, mert valakinek úgy megtetszett, hogy kiragasztotta a szekrényére. :)

****

(Egy apró megjegyzés az egyik vershez¹⁷: szerintem nem méltó egy ilyen helyhez a gyurcsányozás, akkor sem, ha vers... a meztelencsigás dologra gondolok.)
Mi az ami méltó és mi az ami nem és mihez mérten...
Megtisztelő, hogy az a véleményed „gyurcsány nem méltó egy ilyen oldalhoz”, de ugyanakkor gyurcsány benne van a valóságunkban... kikerülhetetlen...

A meztelencsigával nincs is semmi bajom.

...de nem szeretek az ő szintjükön megnyilvánulni, és a meztelencsiga párhuzama, mihelyt kivesszük a biológiai környezetéből, számomra politikai megnyilvánulásként undorítóvá válik.

[Hát akkor nem kell kivenni abból a környezetből...:-), illetve az kiveheti, aki undorodni akar, az undor érzését akarja vágyni magában...

A szóban forgó szövegben egyetlen jelző sincsen, csak az, amit az olvasó beleképzelt, de ez nem a szöveg „hibája”...

A szövegben senki nem hibáztat senkit sem... Nem védeni akarom a Szöveget, hanem egyszerűen tényeket próbálok közölni, megállapítani...

Nos, itt kanyarodok vissza az előző gondolathoz...

Az „orgazmusban” is említettem, hogy a szöveg, gyerekekkel közösen lett létrehozva...

A haiku volt a téma (egyfajta oktatásként), annak „kritériumai”, pl. természeti kép, fordulat, vágószó, hasonlók... Egyik spontán mondta az első sort (ami éppen eszébe jutott), másiknak jött a következő, harmadiknak az utolsó... Ennyi... Semmi szándékosság, furmánykodás..., úgy ahogyan „AZ” megalkotta... úgy jött elő... Minden egyéb belemagyarázás és furmánykodás, de ez annak a magánügye, akinek...

Az én szintem sem... és talán éppen ezért nem értem mi a probléma, mert annyira nem az én szintem azok a gondolatmenetek, amik ítélkeznek akár a szövegről, akár az abban „szereplőkről”...

Én sem vitatkozok... Egyszerűen elmondom a valóságot... a sértegetés meg nem érdekel... nem az én dolgom..., azé aki sérteget... Legyen ez az ő problémája... Különben is, csak a velem egyenrangú tudna megsérteni, de az olyan nem tesz ilyesmit...

Itt a környezeti kép minősíti előnytelenül a (nem)jelzett nevet.]

... a szöveg igen ravaszul, ártatlanságát hangoztatva „lopja be” a megfelelő jelzőt-hangulatot a befogadó agyába, gondosan ügyelve arra, hogy ne lehessen igazán belekötni, azaz a szerző „mossa kezét”. Pont, mint Pilátus :-)

Magában a szövegben nem, de a szöveg több, mint szintaktika és szemantika, a szövegépítmény pedig összességében hangulatot kelt. És mivel a szöveg célja a hangulateltetés (kell legyen) (sic!), még ha megerőszkolva magam el akarom fogadni, hogy semmi negatív szándék

nem volt benne kezdetben, a „tömegreakció” alapján a szerzőnek (szerzőnek azt a személyt veszem, aki ezt a kollektív szüleményt kiemelte a semmiből és a reflektorfénybe állította) most már tudnia kell, mi lesz a dolog vége. Szerintem tudta előre, és (el nem ítéltető, elismerten intellektuális módon) kéjeleg a szöveg folyamatos megvédésében, és ezzel állandó napirenden tartásában. Riche-lieu-höz méltó politizálás, le a kalappal...

*****

Ugyanis annyira nem követte az én gondolkodásomat a szétválasztott változat, hogy nem is értettem meg magamtól, vajon Ön mire gondolhat.

[Nem gondolok, gondoltam semmire sem... Érzem azt, amit érzek... :-))) Számomra a kétféle írás kétféle érzést „hoz elő”... De meg sem próbálom ezt magyarázni, még magamnak sem...

De ez ne azért legyen, mert az én „kiválasztásom...”, vagy „minek köszönhető...”

Nem „gondolkodom”, nem „értelmezek”, nem „gondolok” semmire sem... Az indok, ha egyáltalán ilyen szóba jöhet, a „csak” legyen..., vagy mittudomén..., magam sem tudom jól leírni...:-)))]

*****

Mindettől függetlenül azt a bűjtött célt viszont elérte e pár sor, amit igyekszem minden alkotásomba (sic!) belecsempészni. Azaz legyen annyira kevés, hogy az egyéni képzelet alkossa meg helyettem a többit - minden olvasómban -, rávilágítva arra a természetes, de nehezen elfogadható jelenségre, miszerint ugyanazt olvassák, mégis ahány ember, annyi társítás.

Én nem tartom ezt föltétlenül fontosnak... A minap beszéltem erről valakivel és neki is ezt mondtam, mert ő is mindenáron „kötni/társítani” akarta a szövegeket... Számomra erre nincsen szükség, de ha valakinek igen, akkor..., ám legyen, de nekem nem fontos, nekem úgy a legjobb...

Ilyen értelemben az ilyen pár soros alkotások a kommunikációs konfliktusok és meg nem értések/félreértések „szilánkjai”.

...Azaz többlet-érezniálója...

Nem „csak úgy” beszélek. Ettől még persze nem szólok igazabbat, mint aki „csak úgy” beszél. Jól tudom ugyanis, hogy céltalannak induló dolgok is érhetnek el - bár akaratlanul ugyan - de lényeges (cél?)pontokat... Ehhez nem kell feltétlenül „társítani”, elég „parabolizálni”. Az asszociációk ugyanis akkora teret képesek adni az értelmezés (a szimbólumok és jelentések) „csak úgyszerű” kiválasztásához, hogy tulajdonképpen ez önmagában elegendő ahhoz, hogy létrejöhessen egy befogadható, burkoltan célzott, de mégis értelemmel bíró üzenet a legtöbb értelmezőnek. Ami a csak úgy és a célzott mondanivaló között végül képes hidat verni, az azt hiszem épp egy sajnálatos jelenség. Ugyanis az érzések pusztá meg/kimutatása és ezen érzések önaktuális megélésük pillanatában történő halhatatlanná tétele (feriku születése) szerintem önmagá-

¹⁷A HAZÁTLAN HAIKU-HÁZALÓK oldalon megjelent ferikuról van szó: „Meztelencsiga / Úton-útfélen nyálka. / Gyurcsánykolbászok!”

ban tanító jellegű - de legalábbis példamutató - egy olyan világban, ahol az érzelmek kimutatása baj és az érzelmek átélésére „itt és most” sokszor nincs idő...

Egy „szakmailag művész” viszont „jobban is teszi”, ha - velem szemben – „csak úgyban gondolkodik”. Őt ez inspirálja, teszi alkotó szabaddá. Engem viszont hiteltelenné tenne a szerepemben, ami nagyon erős az identitásomban...

Apropó, egymás mellett létezés. Mint az előző leveleinkben a kétféle betű és kétféle gondolat egy szöveggé olvadása! Bizarr harmónia, de nem kommunikációs konfliktus. ;)

*****

...hiszen soha nincs igazán megfelelő szó. Egy-egy feriku talán felfogható valami érzettmetaszónak...

*****

Az egyik szerző az oka mindennek, miatta van minden, ami ezt (a föntieket) követi...! Nem akarom rákenni a dolgot, de tény, hogy én már régen befejeztem volna a szerkesztést, viszont ő késlekedett megküldeni a kötet megjelenéséhez elengedhetetlen, a való világ számára nélkülözhetetlen bizonylatokat.

Így aztán most, csak úgy utóiratként jött ez a gondolat... A/egy feriku nem irodalom. Rossz úton jár, aki irodalmi kategóriaként kezeli.

De hát akkor micsoda...?

Nem tudom!

Valami..., nem mindegy(?)..., van, létezik és ez a fontos. Ehhez nem szükséges bármiféle kategóriába skatulyázni!

Az biztos, hogy ránézésre (egy) írás (úgy mint szöveg), de nem tartom irodalomnak, irodalminak.

Semmiképpen sem tartom irodalmi kategóriának, de ettől még (lehet) komoly(!?) dolog..., véresen komoly..., hacsak nem komolyabb amattól.

Mitöbb kikérem magamnak, hogy az irodalomba sorolják. Tudom ez senkit sem érdekel...

Azt hiszem borzasztó feltűnő, ahogyan próbálom megragadni a problémát, hogy miről is lenne szó, de érzem, hogy nem az jön ki belőlem, ami bennem van... Elégge elkeserítő és kétségbeejtő helyzet...

Számtalan módon próbálok fogást találni, de mindig érzem, ahogyan csúszik kifelé a kezemből. Azért talán sikerül néha egy kicsit közelebb-közelebb kerülni a lényeghez és reménykedek, hogy egyszer ezt is nyugvópontra lehet majd hozni...

&&&

Feriku a(z) aktív) nemcselekvés által jön létre, tehát a lejegyzőjének sem lehetett/lehet mondanivalója...

Az olvasó értelmezheti is, ha akarja(!), de igazából, ha a nemcselekvés elvének „szem előtt tartásával” fordul a feriku felé, akkor fogja megérezni miről is van szó abban a bizonyos dologban, ami elébe került...

&

Tessék a ferikuhoz a jobb agyféltekével fordulni, különben biztos a kudarcélmény..., az orgazmusélmény helyett...:-)

Ide írok egy sorozatot: ráció – művészet (úgy mint absztrakció) – feriku... Ezen most jócskán el lehetne mélázni / csámcsogni / vitázni, de itt csak annyit...:

Már az is nonszensz, (csak elfogadott nonszensz), hogy a művészetek felé a bal agyféltekén keresztül lesünk ki magunkból. Műalkotást elemzünk, értelmet, mondani-valót keresünk, blablabla... E nélkül a képességek nélkül megnézhetnénk magunkat pl. az érettségien..., (nekem sem lenne meg, ha nem így tettem volna).

Azonban a feriku egyszerűen nem tűri az ilyet!

&

Ha az eszeddel egy lépést teszel a feriku irányába, az két lépést fog hátrálni; soha nem tudod így megragadni. Ül le elé és várj..., (csak) engeddd..., aztán vagy kezd hatni, vagy nem...

&

Ferikut nem lehet cselekedve, cselekvés által létrehozni..., egyáltalán nem lehet létrehozni... vagy jön (magától), vagy nem...

&

A forma arra vár, hogy megformáltassák. De nem az én szándékom/szándéka, vagy szándékom szándéka szerint, hanem a saját szándékának megfelelően (,) ki-formázva általam...

&

Az egzisztencialisták szerint: minden ember által létrehozott mű, alkotásnak először van ideája, vagyis eszméje, utána van létezése, tárgyi létezése, vagyis egzisztenciája. Ez minden normálisan gondolkodó számára könnyen belátható és vérmérséklete szerinti módon el is fogadható (ki)tétel. (Azonban) attól tartok ki kell jelenteni, hogy a feriku esetében ez nem így van! **A feriku egyből létezőként kerül, keveredik elő** (a nagyvilágba), **mindenféle előzetes idea, úgymint alkotási folyamat megelőzése nélkül.** Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a feriku egyből megjelenik a/egy papírlapon. Ezért van szükség „rám”, (az egóval átítatott anyagra, amit AZ kénytelen viselni), a lejegyzőjére, az írnokra, az írástudóra, mert a szellemnek szüksége van a materiális világban valami „keménységre”, ami által meg tud nyilvánulni... Azonban az én feladatom/kötelességem pusztán az, hogy a saját egóm minél inkább elnyomásával, visszaszorításával, kiiktatásával, (inkább úgy mondanám, nem-előterbe engedése) mellett, a lehető leghűbb módon lemásolni azt, ami megjelent... De ez (ami megjelent) nem az (iméntiek szerint említett) idea, hanem a kész produktum, ami (az való igaz), a megjelenésének pillanatában még nincsen materializált formában...

A másik dolog, (hogy ne mindig csak a reprodukciós magatartáshoz köthető analógia kerüljön előtérbe a ferikukkal kapcsolatban), az az lenne, hogy csak egy-fajta (meghatározhatatlan/megnevezhetetlen) kapcsolat lehetséges az AZ-zal, a többi csak hit, vagy vallás, amit az egó választ magának. Ez alól az úgynevezett tradicionális keleti vallások sem kivételek.

Egy, illetve két, mostanság divatos „allűr” belekeverésével mondhatjuk/nánk hogy ez a kapcsolat (amit én említek) a „globalizált vallás”, vagy, hogy az „igazi ökümenizmus”, de ez nem igaz, mert a két dolog (időrendiségében és ezért) minőségében más. Amiről én beszélek, az egyesít (Istennel), amazok elkülönítenek...! Az a bizonyos kapcsolat lehet a feriku, a többi..., azok a bizonyos vallás(ok) a vers, amit az egó csinál (magának).

&

Amit én nem tudok elképzelni amire nem gondoltam, az nincsen meg bennem, de amit te el tudsz képzelni, az benned biztosan benned van...

Ennek a megállapításnak a későbbiekben még nagy jelentősége lesz; merthogy a ferikut mindenáron magyaráz((o)gat)ni akarja mindenki..., (no jó, majdnem mindenki) értelemmel akarják ellátni, jelentéssel akarják fölruházni, írói/alkotói szándékot keresve...

&

Az Önvaló lényed lényegi sajátossága - légy (ön)ma...gad(!), megrendelésre hogyan lehet ezt megtenni!?

&

Ilyen értelemben a feriku nem nevezhető alkotásnak, lejegyzése nem nevezhető művészetnek. Ha valaki mégis másként vélekedik, azt kikérem...

&

Nagyon aljas az a kérdés/gondolat, ami azt fesztgeti: amazok a világban tükröződnek szükségszerűen, emezekben pedig, lehet, hogy a világ tükröződik?

&

A feriku lejegyzője csak a valódi természeti törvényeknek tartozik engedelmeskedni. Ami ma általános, az már nem a lényeges normák erejéből, se nem belső ösztönzések nyomán keletkezett, hanem véletlen megalkuvásokból és gazdasági szükségből.

&

A feriku „születésének”, inkább úgy mondom világra bukkanásának pillanata egy sajátságos és nem tudatos, (tudatosan nem előállítható) (lelki)állapot „eredménye”. Nem lehet tenni érte semmit, de ellene sem... Persze végszükségben el lehet fojtani..., de hát milyen dolog már ez...!?

&

Az imént említésre került Basó neve a ferikuval kapcsolatban. Érdemes itt elidőzni egy pillanatra. Meg merem reszkírozni a kijelentést, miszerint : „Basó is, (vagy még inkább az aki „kitalálta” a haikut, bár ez kideríthetetlen, meghatározhatatlan) ferikukat írt ere-

detileg;...Ö igen”. Aztán jöttek a tanítványok és elkezdték ezeket a szövegeket „kategorizálni”, szabály(ok)hoz kötni, mittudoménmilyen „kell”-ekkel felruházni, (horribile dictu), magyaráz(gat)ni. Ezt nevezik haikunak, azonban meggyőződésem, hogy az eredeti „konstrukció” feriku volt, (még ha nem is annak nevezték). És így van ez mindennel, ami egy szűk körből kikerül a külvilágba és popularizálódik...

&&&

Könyvbemutatók tanulságai

A ferikukkal kapcsolatos GYIK.:

Mit akarok, akartam vele kifejezni...? Kinek szól...?

Úgy érzem minden igyekezetem ellenére sem/nem sikerül megértetnem: semmi, semmi, semmi, semmit, senkinek..., akár csak:

„Hegy, az a hegy, amelyen Istennek lakni tetszik.” (67. Zs. 16. sk.)

7., A XVI. század második felében élt Keresztes Szent János főművéhez, a Kármelhegy útjához készített egy rajzot. A rajz egy hegyet ábrázol: a tökéletesség és a végső beteljesedés hegyét. A hegy lábától három út indul el.

A nyílegyenesen fölfelé, vagyis a közvetlenül Isten felé vezető út kezdetéhez a következő szavakat írta:

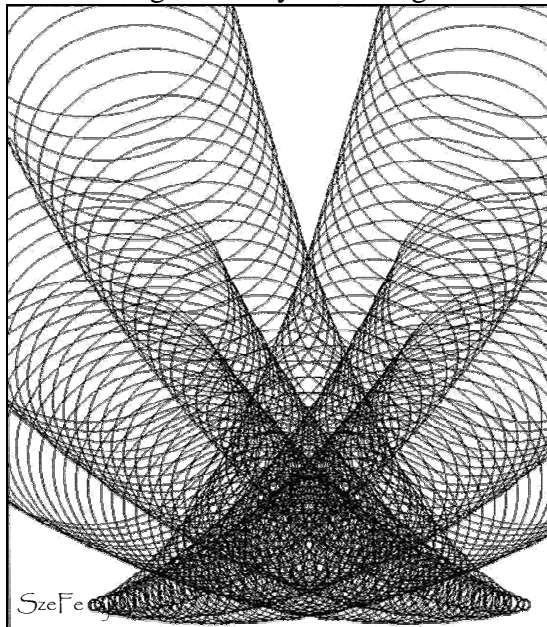
„Nada, nada, nada, nada, nada, nada – aún en el monte, nada”

Vagyis: „Semmi, semmi, semmi, semmi, semmi, semmi; és a hegyen sincs semmi.”

Én még hozzátenném: ...csak a melankólia..., esetleg a rezignáltsággá szelídült letargia!

Az egészben az a legjobb, hogy a tapasztalat, (mint annyi más esetben is) hamarabb jött, mint maga a szöveg, ami ilyen módon ritkaságszámba menő rácsodálkozás-élménnyel ajándékozott meg.

(Ha „annyi más esetben”, akkor miért említem ezt külön...(?) Mert „nekem” is van egy hegyem és az utóbbi időben egyre nagyobb készletet kapok arra vonatkozóan, hogy összeszerkesszem és a vagy húsz éve meglévő kéziratot mégis csak nyilvánosságra hozzam.)

A felolvasásokról...

Az általam (le)írtak könyvbemutatók alkalmával történt előadása, mások általi felolvasása során valami különöset, talán viszolygás-félet éreztem...

Csak utólag gondoltam át...: Az írott szöveg egy hatalmas találmány; a gondolatot, ezt a megfoghatatlan, mitőbb (mások számára) nehezen elképzelhető, (vagy még inkább elképzelhetetlen) dolgot (téren és időn átívelő-, a szellemeket összekötő módon) materializálja... Bárki a kezébe tudja venni (mit is)? Engemet..., ha ugyan értelme van ebben az esetben (is) (a) rólam(ról) szót említeni...

Ilyen értelemben szükségszerű a gondolatnak, és az azt befogadni készülő között egy intim kapcsolat létrejötte. (Amit az írott szöveg segített elő, teremt meg.)

Az írott szöveg és annak tartalmát befogadó között megvan ennek a különleges kapcsolatnak a lehetősége... (lásd a szeretkezés példát). Előadó interpretálásában aligha...

És attól tartok, a feriku befogadása pedig egy különösen intim dolog.

A szeretkezéshez csak két ember „szükséges”. Ha ketten vannak, akkor megvan az az intimitás, ami megadja a lehetőségét a szeretkezés megvalósítására, vagy inkább megvalósulására (ennek minden hozományaival együtt). Persze lehet, hogy csak szex lesz belőle, de a lehetőség mindenesetre készen áll. Több ember együttes aktusa alkalmával aligha jön létre szeretkezés, viszont jót szexelhetnek együttesen...

Másrészt: az írás felolvasása nem azonos a dolog elővarázsolásával, hanem egy már meglévő, más általi „varázslat” át/odaadása másoknak (ennek az átadási folyamatnak minden előnyével és fogyatékosságával együtt). Nincsen ezzel semmi probléma, csak a helyére akartam tenni a fogalmakat... (Lásd még a színészettel kapcsolatos részt is.)

&

Szoktam-e verseket olvasni, mi a véleményem a versekről?

A vers, (a hagyományos értelemben, megszokott módon értelmezett vers), olyan mint a jó pacalpörkölt, lehet zamatos, jó zaftos, ínycsiklandó..., egy pohár borral még elragadóbb, nem is beszélve a frissen sült, foszlós belüli kenyérrel tunkolt szaftról... Fantasztikus élményt jelenthet, változatos és hosszan tartó módon..., elfogyasztva esetleg gyomorbántalmakat is okoz.

A feriku meg olyan mint a „Rafaelló”..., egyetlen falat, ami, mialatt széjjeloszlik a szájbán, fantasztikus élményt generál és mire észbe kap az ember, már lent is van..., „bűn” magunkba habzsolni.

Ezt továbbgondolva és visszakanyarodva előzőekhez... A szavak silánysága(ról)..., miért kényszerül az ember példázatokhoz nyúlni, ha valamit jól meg akar értetni másokkal..., de a példázatok sem megfelelőek, mert, van aki eredendően utálja a pacalpörköltet, vagy eset-

leg a „Rafaelló”-t, talán soha nem is hallottak róluk, vagy, ha igen, soha nem kóstolták és nekik, (az ilyeneknek) ugyan mit mondhat, jelenthet a példázat...(?)

&

Nehéz ismeretlennek könyvet kiadni, ki támogatta a kiadást?

Erről szól a buszmegálló...

(További) Vélemények a ferikuról...,

...a ferikukkal kapcsolatban

Nem azért osztom meg ezeket a véleményeket, mert engem nagyon érdekelnének, befolyásolnának, hanem mert hozzá tartozik a történethez.

Lehet, hogy az egóm egyfajta érdeklődéssel fordul az ilyen dolgok felé, de nem hiszem, hogy a ferikuról alkotott kijelentések akár visszafognák, vagy sarkalnák bármire, főleg nem fog csüggedni a lehurrogásban, vagy tetszelegni az elismerésben, ha egyáltalán lenne ilyen. Az egóm számára vannak jobb programok, amik jobban, hatékonyabban kielégítik a szükségleteit, ezért inkább abba az irányba fordul, ha egyáltalán fordulnia kell valamerre. A valódi éneket meg azért nem érdeklik a vélemények, mert AZ azoktól függetlenül is teszi a dolgát, ha eljön az ideje..., csak úgy..., jókedvében... :-)

Nohát lássunk akkor most már végre néhány véleményt:

&

Ilyen műfaj nincs, hogy 'feriku'... ,
...megkérdeztem a tanáromat, aki mellesleg költő-író-műfordító [hűűűűűűűűűűha...], és ő sem találkozott még soha ezzel a kifejezéssel.

&

...feriku, mint olyan nem létezik. A Japán Alapítvány haiku díjátadó estjén beszélgettem egy japán hölgygel, aki nem is értette miről beszélek...

&&&

Vélemények az előző ferikukötetről:

Nagyon köszönöm a köteteket, óriási örömet szereztek!

...Nem is ez az érdekes, hanem az, hogy jó érzés legyen annak, aki ilyennel foglalkozik (mármint az írásával, olvasásával) aki írja és az is aki olvassa...

&

Ne is próbáld magyarázni a ferikut. Csak te és a hozzád hasonlóak érthetik meg, a többi nem fogja. A szavak olyanok Neked, mint M-nak a zene, a dallam..., biztos vagyok benne, hogy „máshogy” keletkezik benne valami, máshogy érzi...

&

Márton gondolatai a második ferikukötet margójára:

Igazi japán verset (haikut) aligha fogunk írni, mi, magyarok. Más a mi világunk, múltunk, habitusunk, temperamentumunk, mások a megfogható és továbbadható élménypasztyalataink és elvárásaink, szocializációnk, másképpen szemlélődünk, kevésbé nyugisan, sokkal idegesebben. Kulturális tökélet európai, keleti gyökereinken európai koronát növesztünk, miközben kíváncsiskodva bekukucskálunk más népek kultúrájába, felfedezzük azt, ami hozzánk közelít, vagy megszólít, és lehetőségeink szerint befogadjuk, éltetjük, alakítjuk. A magunk kedvére, a magunk szükségletei szerint...

...Kortárs világunk szézületes gyorsaságot vett fel, csapong az értékkeresés hullámai között, és minduntalan szembeszegül az idővel. Ha gyorsan pörög, kevesebb észlelhető időélményt kínál, hiszen nem tudjuk feldolgozni azt, ami megérint (ha hagyjuk, hogy megérintsen). Szemlélődésre alig van mód, és mégis bevilan egy-egy kép, amely megörökítésért kiált. A haiku-író, ha nem nagyon kimódolt és spekulatív, írásra készíti. A haikuíró megengedi magának, hogy a gondolatot a benyomás szintjén rögzítse, így a látványinspiráció impresszionisztikus logikai konstruktumot eredményezhet. Másképpen fogalmazva: a haikuíró hagyja, hogy az óriás vállára telepedjék a kis törpe, aki lát – mondanánk Schopenhauerrel – hagyja, hogy az értelem az emóció, az érzés fedélzetén utazzék. Az első szöveggesztus így krocki lesz, aztán jöhet a szabályok kalodája. Ha van rá idő, megszülethet a japános (de nem japán!) haiku, a tizenhét szótagos strófa, ami azonban, meglehet, csak küllemében haiku...

...Szeretnénk megzabolázni az időt is, megragadni a pillanatot, amely élményként kitárulkozik, ezért felkaroljuk a haikuforma rövid strófaszerkezetét, és elmondjuk benne azt, amire gondolunk.(sic!) És ez jól van...

...Hogy mi a feriku? – talán nem is érdemes firtatni. Az olvasónak bizonyára nem. Megtehetik az irodalomtudósok, az akadémikus vonal, meg is kell tenniük. Mert a feriku ma még műfajtalán produktum. Talán nem is irodalom...

...„Haikuhoz kell az ész is (értelmezés, szerkezet fönttartása, szerkezetbe szorítás, formába kényszerítés, szimbólumrendszer értelmezése, értelmezésének tudása...), a ferikut a szíven kell átengedni és a hatás(á)ba belefeledkezni”. Nos, miről is van szó? A ferikuban semmilyen törekvés nem mutatható ki a haiku-szabályok betartására (a formai tizenhét szótagszerkezeten kívül), tehát az esetleges tetten érhetőség nem szándékos...

...Talán azt lehetne leszűrni és megjegyezni a ferikuról, hogy olyan strófa, amely egyetlen érzésvillanást rögzít, mindenféle racionális beavatkozástól mentesen. Másképpen: egy impresszió gondolati megragadása, vagy egy impresszióhoz ragadó spontán asszociáció, keresetlen nyelvi eszközökkel kifejezve. Azt is mondhatnám, hogy valamiféle interaktív alkotást generáló produktum, amely a szerző és az olvasó egymásra találásának folyamatában nyeri el célját (sic!), értelmét (sic!) és funkcióját (sic!). Az olvasóval való interakcióban válik véglegessé...

...a feriku nem irodalmi kategória. Nem, abban az értelemben, hogy műfajilag nincs kanonizálva. Csak szöveg, „véresen komoly” szöveg. Am ha szöveg, akkor bizony irodalom. Mert mi az irodalom? Írott és szájhagyományozott szöveg, amelyben az ember, mint a közösség tagja, mint kulturális lény, a nyelv eszközével kifejezi gondolatait, érzéseit, véleményét (sic!) a világról, bizonyos élethelyzetekről, a kulturális hagyományokhoz illeszkedve rögzíti élményeit, a közösség aspirációit, és az így létrehozott szellemi produkcióval szolgálatot tesz a többieknek és világot teremt. Közösségi funkciót lát el. Deák Endre a Tolnai és a Révai lexikonok szellemében így foglalja össze az irodalom lényegét: „az irodalom az ember törekvése önmagának a nyelv útján való kifejezésére, a szellemi közösség kifejezésére, ugyanakkor olyan művészet, amely mindenki számára lehetőséget nyújt saját gondolatainak kifejezésére minden tekintet nélkül.”¹⁸ Nem kell tehát szerénykedni, védekezni, nem kell nehezen vagy egyáltalán nem érthető (ám érdekesnek, elgondolkodtatónak tűnő) „érzettmetaszó”-ként (ezt a kifejezést nehezen értjük) azonosítani a ferikut, hiszen a feriku, bizony, az önkifejezés eszköze...

...Ha nem haiku, mert szabályszegő, akkor tán metahaiku, vagy (akár mint a formabontó szabad vers), szabad haiku. Azt ragadja meg, ahogyan egy érzés hat ránk, nem racionalizál, de hat, gondolkodtat. Elsődlegesen irracionális-érzelmi éniünket szólítja meg (ez szinte hőkkenet), aztán gondolatokat generál az olvasóban...

...A feriku hat, mert megállítja a pillanatot, azt a pillanatot, amely a feriku írójáé, de ez a pillanat az olvasóban már az időtlenségbe szalad. És ez azért már bizonyosan (ténylegesen?) irodalom. Csak be kell vezetni az irodalomtudomány regiszterébe, kanonizálni kell. Jómagam megengednék egy értelmezést: **a feriku a szabad haiku**. A szabad haiku, az a magyar(vagy magyaros) haiku. A magyar haikut írják, és olvassák, és szeretik. Megszólít, és aha élményt hoz létre. Magam is szem- és fültanúja voltam, amint a második ferikukötet olvastán fel-felkiáltott az olvasó (nézd csak! ... ezt figyeld! ... na látod Tibikém! ... hű! ...) ... és újraolvasta, hangosan. Tehát hat! Aki beleolvas majd a

¹⁸ <http://www.doksi.hu/elemez.php?order=Show&id=252>

második ferikukötetbe, igazat adhat nekem. És nem elhanyagolható: gazdagítja irodalmunkat.

&

Kiegészítésem Márton írásához...

Gratulálok... Néhány helyen továbbra is szívesen vitatkoznék, de talán erre is sort kerítünk majd egyszer... Ma délután itt járt Krisztián... Örültem, hogy találkozunk... Tényleg jó volt együtt lenni vele (is)...:-)

Mostanra már többte)kkel sikerült összeismerkednem. Kivel kicsit jobban, kivel csaképpen... Ha mellé teszem azokat is, akikkel érdemben sikerült beszélnem a ferikuról, akkor eléggé "szédítő" a "kép"... Szinte vibráló..., de semmi esetre sem kellemetlen...

Kíváncsian várom a továbbiakat...

Miért szédítő a kép??? Mert legtöbbször véleményt akarnak kinyilvánítani a ferikuról és nem „értik”, hogy ez nem az a dolog, ami megkívánja/eltérje a véleményt... Ugyanakkor érzem, hogy a (leg)többször érzik/értik azt, hogy miről (is) van szó...

&&&

A ferikut nem élvezetből, az élvezet(kedvé)ért csinálja senki, de aki „csinálja” az nagyon élvezi (ezt). Hasonlatos ez a „...velem jönne...”-ben említett „harmadik szint”-hez.

Ha ezt, csak egy hangyányit tovább gondoljuk, akkor kijelenthető, hogy a feriku, maga az élet, illetve az élet tulajdonképpen egy/a feriku...

Ha élvezetből csinálod, azért, hogy jóleső érzés töltsön el és/vagy nem élvezed (amit „csinálsz”) az esetleg lehet haiku (is).

&

Van (itt még) egy hatalmas ellentmondás a popularitás, sikeresség, menőség, elfogadottság és a „hitelesség” között.

Ami populáris, az ritkán hiteles és a hiteles dolgok képtelenek teret nyerni maguknak. Hogy miért... (?), azt hiszem korábbi kötetekben szó volt már erről... (a félremagyarázás miatt). A legmarkánsabban a vallások születése és „fejlődése” során figyelhető meg ez a törvényszerűen bekövetkező folyamat.

&

Vannak közösségek, amik lényegében öncélú és lehetőleg minél bonyolultabb szabályokat, rituálékat, egész szertartásrendet alkotnak, amik esetleg időről időre változnak is. Néha tudásnak is nevezik ezt, vagy összefüggésbe hozzák a műveltséggel, intelligenciával, stb. Néha közzéteszik és oktatják, máskor visszatartják és titkolják. Alkalmanként jó pénzért teszik hozzáférhetővé a „kívülállók” számára. Ott akkor lehetsz „bennfentes”, ha ezeket a dolgokat megtanulod, elfogadod, magadévá teszed, ezeknek aláveted magadat, folyamatosan figyelemmel kíséred az egészet és (lehetőleg folyamatosan) jelen vagy. Esetleg szükség van valami hasonlóan „rafinált” beavatási/felvételi eljárásra és néha nem árt egy-két ajánló is...

Ez itt egyáltalán nem ilyen...

Ez egy olyan kör, amibe érdemes belépni (bár maga a szándékoltságod előtt a lehetőség kétségbevonható). Csakhogy van itt egy kis probléma! Ez a belépés nem szándék, nem akarat, nem elhatározás kérdése. Legalább is a lehetőség megteremtésének tekintetében. Amikor pedig ott a lehetőség, szerintem mindenki „választása” egyértelmű lesz.

Nincsenek illúzióim... A ferikura „fogékonyak” köre egy kicsi és zárt társaság/közösség/kör (és nincs is ezzel semmi probléma, nagyon jól van ez így). Nem azért zárt, mert bezárkózunk, hanem azért, mert ti zárjátok ki/el magatokat belőle.

Az hogy kicsi, bocsánatos dolog (számotokra). Legjobb/legrosszabb (?) esetben sajnálkozó mosolyt, vagy fölényes vigyort csal elő, hiszen: „mi ezzel szemben 'nagyok és erősek' vagyunk” – gondolják azok, akik... De ez a „zárt”-ság, ez fenemód bősztító tud lenni (számotokra), mert: „hogyan jöttök ti (akik bele tartoztok ebbe a körbe) ahhoz, hogy bárkit kirekesszetek magatok közül”. Pedig egyáltalán nem arról van szó, hogy undok, megkülönböztető módon, valami felsőbbrendű allűr következtében bárkit kirekesztenénk ebből a társaságból, sőt ellenkezőleg, szívesen látunk mindanyiótokat; csakhogy ti zárjátok ki magatokat közülünk... :-)

Ez utóbbi tényt azonban képtelen befogadni a kobak és ezért máris kész a vörös posztó, amit mellel magatok kreáltatok, magatok számára... És csak öklelték, öklelték..., vagy legalább is próbálkoztok vele...:-)

Tevékenységgel mindig az alacsonyabb rendű zavarja a magasabb rendűt. Létével mindig a magasabb rendű zavarja az alacsonyabb rendűt.

De azért, akinek sikerül „bekerülni” ebbe a „csapatba”, azt mindenképpen egy különös és elégedett érzés tölt(het)i el; embernek érezheti magát... :-), (és/vagy megtapasztalja isteni (ön)valóját?... :-)

&

..., ha te is tisztában vagy az igazsággal, akkor felismered a magadhoz hasonlót; ugyanis képes leszel „kiszimatolni” az igazságot. Máskülönben egyszerűen csak hiszel a közvéleménynek: a tömeglélektan mellett teszel hitet, ami a legalacsonyabb rendű.

&

Ha kívül (!!!) vagy... Nincsen saját akaratod, amit követnél, és bár látod, hogy ez nem helyes, de az „embernek” [későbbi megfogalmazás szerint inkább a humanidótának] engedelmesnek kell lennie, hogy tiszteljék, hogy elfogadják és szeressék.

&

Ne bocsátkozz tehát harcba a sokasággal! Hadd harcoljanak csak maguk között – ehhez úgyis kiválóan értenek! Folytatás a „Ha velem jönne...”-ben...

&

Ki itt belépsz, hagyj föl minden bíráló szándékkal/allúrral..., ne kritizálj és főleg ne sértődj meg! Olvass..., mélázz (el)... és egészséggel használd (föl) ezt a tartalmat a saját hasznodra!

Egyrészt: fölösleges is kritizálni..., nem Neked írtam, hanem csak úgy..., mert feljött...

Másrészt: a ferikut se/ne kritizáld..., fölösleges! Megteheted ugyan, de senkit nem érdekel..., engemet biztosan nem, mint ahogyan a Niagarát sem, ha esetleg kritikus szó illetné. A nem csinált dolgokat fölösleges kritizálni, véleményt alkotni róluk; azok egyszerűen csak vannak és nem is lennének/lehetnének másként. Akkor már nem azok lennének...

&

Nagyon fontosnak tartom kinyilvánítani, hogy mindezekkel a „szövegeimmel”, nem a művészetet, a művészeket akarom degradálni, lét(jogosultság)ukat megkérdőjelezni, csak jelezni kívánom, hogy a művészeteken túl/kívül létezik még más valami is, ami nem művészet, annak ellenére, hogy néhányak számára annyira hasonlít hozzá, hogy egy kalap alá söpri azzal...

&

Egyszerűen húztam a tollamat és az olyan nyomot hagytam, amilyen dolog a hegyére akadt.

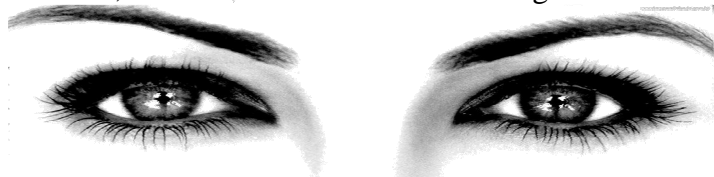
&

Ha olcsó dramaturgiai hatással akarnék élni, akkora ferikukészítés művészetéről tennék említést és erre (jó pénzért) meg is taníthatnák, (természetesen miután előre megfontolt és kitervelt stratégiával, fölkelteném a vágyat benned ennek irányába, pl. elkezdeném egyfajta „bizonyos értéként” aposztrofálni a ferikut, amit természetesen csak és kizárólag tőlem, vagy az általam fölhatalmazottaktól, az én auditommal rendelkezőktől tudnál elsajátítani az előírt eredmény megvalósításának érdekében).

De a valóság ennél sokkalta prózaibb..., egyszerűen csak úgy előjön a/egy feriku..., csak le kell „másolni”..., csak rögzíteni kell!

&

Emberek hosszú éveket töltenek azzal, hogy megtanulják, miképpen lehet megfelelni mások (ízlés)nek. Hogyan váljanak „művésszé”. Persze, hogy acsarkodnak egymásra (is) és mindazokra, akik kétségbe vonják a művészetüket, annak „értékét”, amit csinálnak, képviselnek, vagy egyszerűen csak kívül állnak, érdektelenséggel, meg nem értéssel, el nem ismeréssel, esetleg undorral, visszatetszéssel tekintenek a dolgaikra.

Nem tudsz megérezni valamit, (akár egy hangulatot, egy hatást, vagy bármi mást) a/egy szöveg olvasása közben, magának a szövegnek a „fölfogása” nélkül???

&

[Feriku:] Egybeolvadsz a léttel.

[Ferioku:] Az igazságot nem kaphatod meg, de megérezheted az illatát...

&

[az univerzummal való összeolvadás] nem érvelés, hanem megtapasztalás kérdése.

&

[Ha a külsőségekre figyelsz, ha kifelé tekintesz, vagy ha csak a gondolataidnak engedsz teret nyerni...] Az elmédet külső személyek irányítják. [ebből aligha lesz feriku...]

Van egy lényegi törvény: a gondolatoknak nincs önálló életük. A gondolatok élőködők; abból merítik erejüket, hogy azonosulsz velük, [hogyan táplálod azokat].

&

A feriku, mint a lét(ezés) „fotográfiája”: a valóságé, még inkább a ValóVilágé, amit soha nem tudhatunk meg, csak esetleg sejthetünk, vagy néha megérezhetjük az illatát. Mint fénykép nyilván jól, hűen modellezi a „témát”, de mégis csak egy silány „másolat”, az eredetihez képest töredéke dimenzióval, morzsányi szegmenssel... hát érdemes ilyen (szükségszerűen és elkerülhetetlen módon) tökéletlen dologgal foglalkozni(?), bármiféle próbálkozást, figyelmet, erőfeszítést fordítani rá?

&

A megfigyelő eggyé válik a megfigyelttel. A határok hirtelen eltűnnek. Egyszerre csak behatolsz, behatolsz a virágba és a virág is áthat téged. Ha elkezdesz gondolkodni, újra kettéváltak.

[Többek között korábban hasonló megfontolásokból merült föl bennem a kérdés: „Érdemes egyáltalán a ferikával vesződni? Hogyan lehet a kimondhatatlant megfogalmazni, lejegyzetelni? Van az ilyen próbálkozásoknak bármilyen értelme?”]

És a jelen pillanatában létezni [ezt megélni] olyan gyönyörű és intenzív élmény, hogy semmiféle gondolat nem férközhet hozzá.

&

Egyszerűen csak élvezd a ferikut...:-), hagyjad, hogy átjárjon...

&

Meggyőződésem szerint valamikor a haikukat megelőző időszakban néhányan elkezdték ferikukat lejegyzetelni és az emberek látták, hogy ez jó. No, ettől a pillanattól kezdve ette meg a fene az egészet... Hasonló ez a sors a nagy vallásokéhoz. Van valaki, aki fölmutat valami jó dolgot, aztán a nép azáltal, hogy magáévá teszi, jól bele is rondít mindabba a jó dologba, jószágba. (Mintha tudnák miről is van szó valójában, mintha értenének hozzá,) elkezdik értelmezni, próbálják megérteni, javít(g)ani rajta, gondolkodni felette, magyarázatni, szabályozni, rendszerezni, rendszerbe foglalni, korlátok közé szorítani, intézményesíteni, néhányak privilégiumának kisajátítani, szelektálni, ítéletet alkotni, ítélezni, minősíteni, hasznot húzni, önkényt gyakorolva kiközösíteni, kirekeszteni va-

lamiból valakit..., blablabla... Aztán a lehetetlenre tett kísérletből, a ferioku „átkonvertálása” ferikuvá, ezzel megpróbálni másokkal is megosztani, megismertetni..., ebből a dologból létre jön a haiku..., ami már csak látszólag feriku. Látszólag, hiszen már csinálják, csinálni kell és szabályai vannak... (és most nem sorolom fel ismét az iméntieket).

Az első haikuszerzők talán még tudtak róla milyen..., mi az a feriku... (hiszen ők maguk, illetve akiktől „tanultak” is azt „csinálták”).

&

Mit akar a nap elmondani, amikor gyönyörű színekbe öltözködve kel föl?

Egyszerűen csak megmutatkozik, még azt sem lehet mondani, hogy megmutatja magát, egyszerűen „csak” egy folyamatban van jelen..., jelen van egy folyamatban...

&

A gondolat(ok) jön(nek)-megy(nek), közöttük/mögöttük(?) a tiszta tudat, amit általában képtelenek vagyunk érzékelni a folyamatosan előtűlekedő gondolatáradatunk közepette. Nos, a feriku ebbe a tiszta égboltba robban bele, vagy akár másképpen fogalmazva ebből a tiszta tudatból tűnik elő.

Nehéz azt eldönteni valóban oda robban-e bele, vagy abból tűnik-e elő; talán akkor van valami bizonyosság ennek tekintetében, amikor valamilyen tevékenység közben, váratlanul, minden külső ráutaló ok nélkül jön elő egy érzés, ami jó esetben feltűnik a számunkra és (ezért) kellő mértékben meg(is)ragadható. Pl. favágás közben egy tündértörténet részlete/hangulata formájában jön elő, vagy autóvezetés közben, mialatt teljes mértékben leköt bennünket a forgalom sodrása, pacalpörköltként; vagy műtét közben, mialatt valóban teljes figyelmünkkel a tevékenységben vagyunk benne, vakondtúrásként bukkan elő.

Ennek ellenére valószínűleg köze van ahhoz, ami az embert az adott időszakban leginkább foglalkoztatja...

&

Ha gondolkodás szintjén sem tudjuk nyomon követni, megragadni, megfigyelni, hogy a 3+2, mint matematikai művelet milyen módon alakul át eredménnyé, az 5-té, akkor egy másik szinten, az érzések, érzelmek (amik önmagukban is aligha megragadhatók), a feriku szintjén hogyan lenne elcsíphető a születésének pillanata, oka(?).

&

Hogyan lesz az emberből szufi?

Megtörténik vele. [Azt hiszem ezt nevezik kegyelmi állapotnak...] Megéli. Kimondja, hogy úton van és úton lesz. Az úton megéri, hogy mindig is úton volt.

Mit tesz azért, hogy ez megtörténjék?

Felkészül a dolgok befogadására. Keres. Őszinte szívvel kér és tudja, hogy kapni fog.

És hogy miért ír az ember arról, amiről nem lehet?

&&&

Gábor véleménye az előző FERIKUINK kötetről:

Eleinte nem értettem, miért lett ilyen komor a borító. Aztán egy barátom kezdett el ámuldozni rajta, hogy "de jó, ez ilyen optikai csalódásos". És valóban. Minél jobban koncentrálok rá, annál kevésbé látom, amit látni szeretnék, és minél inkább nem fókuszálok, annál inkább feltűnik a lényeg. (Így rájöttem, hogy szimbolikusan nagyon jól megragadja a feriku filozófiáját.) A hozzá nem értő számára elsőre PERSZE érthetetlen, ám a "grafikailag szakavatottabbaknak" viszont igazi ínycsés, és rögtön "leesik", miért is különleges. Ha kicsit cinikus akarok lenni, mondhatnám azt is: megragadja a művészet elitségéről élő sztereotípiát és szét is bombázza azt egyúttal.

...

Pontosan ilyennek álmodtam meg, nagyon elégedettek vagyunk mindketten.

&

Judit véleménye

... évvégi „vásárán” figyeltem fel Ferikuink című kiadványra, és mindjárt meg is vásároltam. Azóta folyamatosan olvasgatom, mert nagyon élvezem a benne található „harmadik típusú” haikukat...

...Körülnéztem egy kicsit a honlapodon, érdekesnek találtam. A "harmadik típusú" haiku alatt olyan szöveget értek, amely a szabályos 17 szótagon belül igen nagy teret enged a féktelen nyelvi játékoknak. Ez egyfajta belső feszültséget indukál a verstesten belül. Azt hiszem, a hajdani kínai és japán haikusok erre jóval kevesebb hangsúlyt fektettek. Az is lehet, hogy az ő nyelvük nem annyira alkalmas erre mint a mi legendásan hajlékony és árnyalt magyarunk. Talán nem véletlen, hogy az általad alkotott „ferikuk” (önmagában egy nyelvi lelemény) bennem például egy nyelvi asszociációs áradást indítottak el, melyben örömmel, szinte mámorosan lubickoltam.

...

Aztán az áradó szavak szinte észrevétlenül transzcendens gondolati tartalommal telítődtek. Valamelyik költő mondta saját tapasztalatból, akivel teljes mértékben egyet tudok érteni, hogy az inspirált állapotban levő poéta a Testből alkot Igét, ellentétben a Teremtővel, aki által az Ige Testté lőn. Különleges kegyelem!

[Csak egy csöppnyi közbevetés ez utóbbi meglátáshoz... valami hasonlóról szól a „MatematikArt (avagy mi köze a bablevesnek Hamletthez?)” című vetítettképes előadásom, abban ez a gondolat (honnan származik az „ige”) még tovább van sarkítva...

22. Agymenés (melléklet)

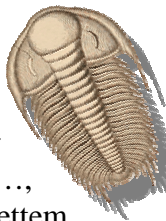
És itt mindjárt egyfajta „ellentmondásba is keveredek önmagammal” (legalább is azzal, amiket „A Feriku-ról” részben említettem). (Hogy miért ez idézőjel, az hamarosan kiderül..., talán.) Történt ugyanis, ahogyan rendezgettem ennek a „trilógiának”¹⁹ az anyagát, (és ahogyan azt már máskor is „megszoktam”) hívatlanul, (naná, hogy hívatlanul,) elébem toppantak szövegek, amikről előkeveredtek (a megítélésem szerint) fontos/lényeges „dolgok”/„gondolatok”, úgymint...

A „trilógia” harmadik részében említést teszek néhány olyan személyről (Van Gogh, Picasso), akik alapján Popper Péter egyfajta kreativitás fogalmat határozott meg. Ezzel én vitába szálllok (ott a harmadik részben), mert szerintem a kreativitás, úgymint alkotás, nem köthető az ott felsorolt emberekhez, hanem csak egyes műveikhez és egyéb egyes művekhez. Alapvetően igaz Popper megállapítása, hogy ezek az emberek kreatívak voltak, sőt ez minden egyes (általam ismert) alkotásukból kitűnik, azonban az alkotás több mint a kreatív megnyilvánulások összessége... (Vagy mégsem, de ki tudja ezt megítélni...? Ezzel kapcsolatosan bővebben a harmadik kötetben..., legalább is, ami a képi megjelenítéseket illeti.)

Azt hiszem könnyen belátható, hogy a Popper által említett kreativitáshoz szükség van az inspirációra, még inkább arra a bizonyos, sokat emlegetett, titokzatos ihletre... Örkeny véleménye szerint viszont az ihlet nagysága arányban áll az előleg nagyságával... Minél nagyobb az előleg, annál nagyobb az ihlet... Puffffffffneki... Aztán ott van Dali, aki a téma szempontjából releváns véleményét soha sem titkolta... (És most kár lenne további felsorolásokba keveredni.) Akkor most hogyan is van ez...?

Azt Popper is elismeri, hogy az ihlet *a tudattalanban gyökerező valami*. Abban is egyetértünk, hogy ez a valami vagy van, vagy nincsen és akaratlagosan nem befolyásolható a megléte. Ugyanakkor nem vonom kétségbe Örkeny véleményét, mégha nyilvánvalóan nem szó szerint kell ezt érteni, akkor is van benne valami, hiszen a műalkotások zöme köztudottan (eleve) megbízás alapján készült és az sem titkolt szándék, hogy valaki ebből a foglalatosságból éljen meg. Csakhogy, ha elfogadjuk, hogy az ehhez szükséges ihlet nem szándékol(gat)ható(!), akkor az így létrejövő dolgokat minek nevezz(hetj)ük?

Nem vitatom, hogy a honor nagy hajtóerő, mitöbb inspirálja a kreativitást, de ez, ilyen formában mégis csak valami más (pl. művészet), eltér(ő) attól, amiről én beszélek... Oda akarok kilukadni (amit már korábbi írásaimban is feszegettem), hogy a művészek zöme pén-

zért, megrendelésre állítja elő az „alkotásokat”, igényeket elégíti ki. Ezzel, ez által a létrejött dolog, egy iparos, (jó esetben egy mesterember) kezéből kikerült, a mesterség (technológia) szabályainak betartásának megfelelően előállított terméké válik; még akkor is, ha az előállítás tekintetében egy lényeges szempont az, hogy a termék egyedi legyen, tehát szükségeltetik az előállításához egyfajta kreativitás (máskülönben csak plágium, vagy közhely lesz/válik belőle). (Egyébként a „művészek” zöme, szükségszerűen csak és kizárólag plagizálni tud..., de erről bővebben majd más helyen..., pl. a trilógia 3. kötetének „3in1”-1. részében.))

Aztán ott van még egy másik aspektus is... Higgyünk a „művésznek” és fogadjuk el, hogy valahonnan kapta azt az inspirációt és nála nem a honorárium motiválja ezeket a dolgokat, az „alkotás” létrehozását... Igen, fogadjuk el ezt tőle, mert miért is kételkednénk a szavahihe-tőségében... De akkor mégis csak van valami kis gebasz... Mert ez esetben fölmerül a kérdés: mit csinált a „művész” az inspiráció megkapása és a mű befejezése közötti, (adott esetben több hónapos), időszak alatt? A ferikunál nemigen vetődhet föl ilyen kérdés, mert ahogyan jön (AZ), szinte abban a pillanatban lejegyzésre kerül (az). Az ember még föl sem ocsúdott és már ott is van a papíron. (Esetleg némi „fazonigazítás” válhat szükségessé/engedhető meg az eredeti ferikuhoz(!) való, minél jobb közelítés érdekében. De ezt, ennek (esetleges) szükségszerűségét csak a feriku lejegyzője tudja eldönteni.) Azonban, például egy családregegy elkészítése egy folyamat, mégpedig nem is kevés ideig tartó folyamat; az inspiráció pedig egy múltó tünemény. Mit csinál a „művész” ez alatt a folyamat alatt, hacsak bele nem „kontárkodik” az inspirált dologba. Azért használok az idézőjelet, mert a „művész” bármennyire is tisztában van az ilyen a szakma szabályaival, a mesterségbeli fogásaival, azokat alkalmazva az inspirációt ELKEZDI megvalósítani és a saját egóját (is) beletöltve „kibontja” azt (amit). Viszont az ilyen magatartás az inspiráció tartalmának, tárgyának szempontjából kontárkodás, mert az úgy van (jól) ahogyan van. Minden hozzányúlás csak ronthat rajta és egyetlen hozzányúlás sem lehet szakszerű vele kapcsolatban.

SzeFefotó

¹⁹ Hivatkozás „Az első fél-ezred... SZEFE-RIQUSÁG(OK) Az eddig előkerült ferikuféléim gyűjteménye...”-re, ahonnan ez a rész való.

Ezzel szemben a ferioku (ennek pontos mibenlétét lásd a korábbiakban megjelent, az itt is hivatkozásként felsorolt kötetekben!) mindentől független módon jelenik meg (valakiben) és mindenkire magára van rábízva, hogy azt megörökíti-e valamilyen formában. Tehát semmi köze sincs a honoráriumhoz, sőt még az „alkotás” szándékához sem. A „szerző” nem ül le azzal a szándékkal, hogy ő most alkotni fog/akar bármit is. Sőt egyáltalán nem ül le... A napi, éjszakai, normál tevékenysége közepette (a leghetesebb szituációkban is) bukkannak elő ezek a „dolgok” (hol van itt az ihlet?, hol az inspiráció?) és jó esetben lejegyzik azokat, legalább csak egy vázlat formájában, (ha fontosnak tartja, hogy lejegyezze), aztán esetleg meg is feledkezik az egésztől. (A jó toll, annak ellenére lejegyzik, feljegyez mindent, hogy egy qurva-kukkot nem ért az egészből... Nekem jó néhány ilyen följegyzésem több év múlva telt meg értelemmel és van olyan is, ami a mai napig semmit nem adott ki magából...) Jó esetben emlékszik rá, hogy valamit jegyzetelt nemrégiben, de fogalma sincs, hogy mi volt az... (Nem fontos számára a „mű”, nem „belőle” fakadt, nem az „övé”, nem akar vele dicsekedni, egyszerűen nem tartja számon, egyáltalán nincsen (meg) a fejében.) Esetleg, reggel meglepetten tapasztalja, hogy éjszaka az a bizonyos, rákerült valahogyan, (valami) arra a papírlapra, ami a most az íróasztalon hever. Vagy, például a tegnapi leírtakat esetenként, ma már nem tudná felidézni, akkor sem, ha agyonütnék...

Az idei FerikuNaptárból én például semmit sem tudnék idézni, pedig egy csomó időt elpöszmötöltem a szerkesztésével. (Az már egy más kérdés, hogy a jól-eső, örömteli szöszölés egyszer csak átcsap egyfajta csömörbe és olyankor egyetlen pillanat alatt kell átvágni az egészet a nyomdába, mert többet már nincsen kedvem rá sem nézni..., de addig...!) Vagy ott van példaként az előző naptáram, ami nemrégiben a kezembe került és beleolvastva élvezettel hümmögtem...

„Hmmm, hogy ez milyen jó szöveg..., Hmm, ez is milyen szuper...”

Aztán jobban megnézve rájöttem, hogy az „én” szövegeimből is akad közülük néhány... Mintha soha nem olvastam volna ezeket...

De visszakanyarodva az előzőekhez... Amiről én beszélek, (a feriku) az ilyen formában nem művészet, még csak nem is kreativitás (vagy éppen hogy ez az..., ki döntheti el?). Egyszerűen előjön egy ferioku(!) és aki erre, ennek megjelenésére fölfigyel, annak nincsen más dolga mint, hogy megörökítse/lemásolja (ezt) a legjobb tudása szerint... És, hogy előjön-e, vagy nem..., hogy valaki fölfigyel-e a megjelenésére, vagy nem..., ehhez kell a kegyelmi állapot, ezt nem lehet akarni, nem lehet erőltetni. (És talán ahhoz kell valami „tehetség”, hogy észrevegyük a megjelenést és még inkább, hogy minél hű(e)bben másolni tudjunk (még ha nem is látunk benne/abban, a másolandóban semmi ér-

telmet)..., ne vigyük bele magunkat a végeredménybe, hátra tudjunk húzódni a másolás során; és csak annyi szándék(oltság) kell/legyen, ami magához a másolás megtételéhez szükséges.) A többi nem a mi dolgunk.

Akkor most alkotás ez...? Kell ehhez bármiféle kreativitás...(?), inspiráció...(?), ihlet...(?), (az úgynevezett művészekre jellemző) nárcisztikus karakter (?) (ami egyébként a kreativitás velejárója is). (És, ha keltenek ilyesmit, akkor azok mihez kellene...??? És ha ilyenek nem kellene a ferikuhoz, akkor, vele kapcsolatban fölemlíthető a művészet, az alkotás?)

Honnan jönnek-, bukkannak-, kerülnek-, tolakodnak elő ezek a dolgok? És, hogyan értékeljük ezeket, ha semmi szándékoltság, inspiráció sincsen a létükben, nem annak köszönhetik az előbukkanásukat? Egyáltalán ők saját maguktól bukkannak ilyenkor elő(?), (ha már a szándékoltság nem hozható velük kapcsolatba), vagy valaki „bukkantja” azokat?

Egyáltalán ki ilyenkor az alkotó...? Én biztosan nem, ha sem szándékom, sem ihletem, sem inspirációm nem volt..., sőt ha (ilyen formán) nem is tehetek semmiről, akkor még kreatívnak sem nevezhetem magamat! Jelen esetben én csak egy szerszám vagyok...! A kalapács tud asztal, széket összeszögezni...? Ki állíthat ilyen baromságot? Csak az asztalos az, aki az asztalt, széket létrehozhatja..., a kalapácsot csak fölhasználja a megvalósítás, létrehozás, létrejövétel, megjelenítés érdekében..., szüksége van a kalapácsra, hogy az elképzelése megjelen(ül)hessen, legyen, elérhető, használható lehessen mások számára is..., tudomására jusson, nyilvánvalóvá váljon a (meg)léte másoknak is. (Azután azok a mások, vagy tesznek azzal a bútordarabbal valamit, vagy nem, vagy használják azokat vagy nem..., de amíg azok a dolgok nem nyilvánulnak meg, addig nem fognak tudni a lét(ezés)ükről.) De, ha mindez így van, akkor a témánk (a feriku) szempontjából, kit/mit lehet „asztalosnak” (meg)nevezni...?

Közbevetés

Most hogy kétségessé vált, hogy, „Ki az aki alkot...(?), ki egy dolog alkotó-ja...?” Egy másik „távlatból” ismét föltehető a kérdés:

Ki nevezhető művész-nek...(?), amikor már a szarrágás tudományáért is doktori címet osztogatnak (lásd jogászokat)...

Van olyan ismerősöm, aki már több alkalommal megkérdejelezte az ilyen „agymenés(eim)” létjogosultságát, értelmét. Háááát, nem is tudom... Sok mindenben megegyezik a véleményünk, de azt hiszem, ebben kivételesen nem értünk egyet. Szerintem, amikor (nyakig) benne vagyunk a „nagy átbaszás-shaw/show”-ban (ennek lényegét lásd a korábbi írásaimban) fontos dolog, hogy kinek/minek vagyunk kiszolgáltatva, ki vagyunk-e szolgáltatva egyáltalán. Rengeteg furcsa és megmagyarázhatatlan dolog történik, ahol a józan ész csődöt mond. De akkor hogyan is vannak ezek...? Honnan is jön, jöhet az az inspiráció, ami szintén egy megmagyarázhatatlan dolog? Az imént elhangzott egyfajta lehetséges válasz: *a tudattalan*. De, ha tudattalan, akkor honnan tudható, hogy létezik? (El)hihető(nek tűnik), mert nagy tekintélyű, híres, szavahihető(?) tudósok mondták?

Én nem hiszek senkinek... Viszont volt szerencsém már néhányszor (meg)tapasztalni. (De mit is? A tudattalant? Én ezt nem állítom; valamit..., ami nem elmondható, nem kifejezhető szavakkal.) És ezt tartom fontosnak! A személyes tapasztalatot, mert az eltökélte, megingathatatlanul teszi az embert és ettől kezdve vajmi keveset foglalkozik azzal, hogy ki, mit hisz és aki hasonló módon tapasztalt már, azzal fölösleges is erről eszmét cserélni. A többiekkel pedig minek..., úgy sem értenék (meg), legföljebb csak egyfajta ellen-szenvet sikerül(het) kiváltani belőlük..., vagy jó esetben lenéző mosolyt...

Popper azt írja ezzel kapcsolatban: „*Olyankor fordul elő [a tudattalan megtapasztalása], amikor tetten érjük, hogy bizonyos cselekvéseink nem úgy valósulnak meg, ahogyan szeretnénk, hanem mintha valami ismeretlen, titokzatos erő is beleszólna az akaratunkba.*”

De a tudattalant tapasztaljuk ilyenkor (?), vagy valami mást? Ezt nem tudom, de nem is érdekes. Az nem érdekes minek nevezzük, a lényeg, hogy olyant tapasztalunk, ami nem elmondható... Én ezt, Popper megállapítását, egy csöppet tovább fokozom: mi van olyankor, ha valami megvalósul (általunk) úgy, hogy ezt mi egyáltalán nem akarjuk? Amikor nem beleszól valami az akaratunkba, hanem „betolakszik” a tudatunkba (és esetleg cselekvésre ösztönöz.) Amikor mindenféle szándék nélkül előterem a feriku... és valami arra készet, hogy ezt följegyezzük...

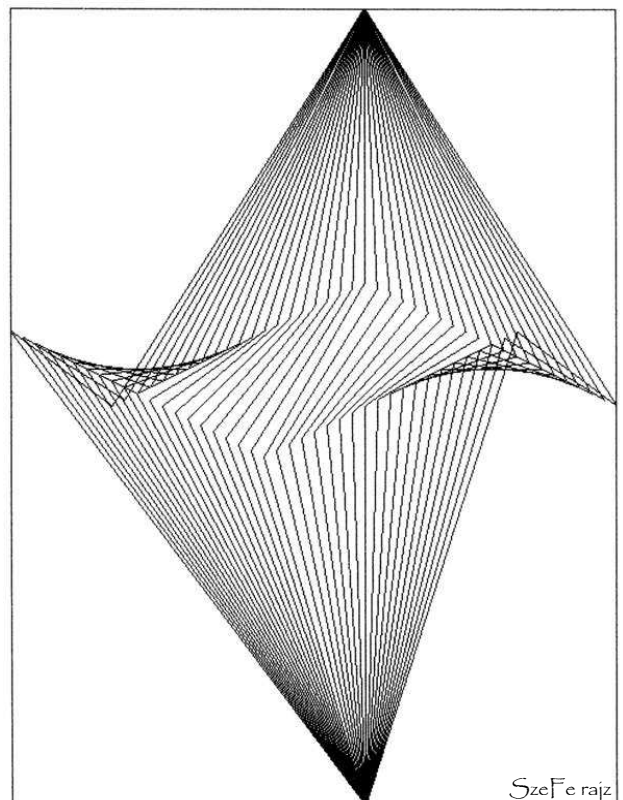
Úgy gondolom, hogy a személyes tapasztalatok megfigyelése, figyelemmel kísérése, az ezekkel kapcsolatos „játszadozás”, előrébb/közelebb vihetnek a ValóVilág megismerésében, megértéséhez, egyáltalán annak földerítésében. Ezért nem érdektelenek ezek az agymenések..., föltéve, ha valamilyen személyes tapasztalat a kiinduló pontja és nem valami „okosság”, okoskodás tovább-szajkózását, magyarázogatását, ferdítgetését jelenti.

Így ahogyan most hagyom, hogy had menjen az agyam, arra döbbenek rá, hogy nem emlékszek arra, hogy én bármikor is valamilyen szándékkal ültem volna le írni. (Kivételt jelentenek azok a technológiai, kezelési utasítások, szakvélemények, beadványok, meg mittudoménmilyen egyéb szarságok, amiket kifejezetten pénzkereset miatt készítettem, vagy kikény-szerítettek belőlem.)

Szóval, sem a ferikukat, sem a velük kapcsolatos agymenéseket soha nem előre megfontoltan kezdtem el papírra vetni. Akkor írtam, ha kedvem tartotta, vagy, ha nagyon kényszerít éreztem az írásra, (de mindenképpen örömben és jókedvvel, leszámítva a nyomasztó kényszeret, mert néha ilyen is előfordult már, de ez a kényszer nem az, amire most legtöbbször gondolnak, ez egy elmondhatatlan kényszerérzet). Sőt éppen az szokott a baj lenni, hogy megragadok egy egyszerűnek tűnő fonalat, aztán végehosszat gombolyítom (éééééén...?), gombolyodik a kezeim között, olyannyira végehosszat, hogy az már a számomra is terhes, de képtelen vagyok elvágni... És nem belőlem jön...

Ha időnként már régóta „félre van téve” (sic!) valami, úgymond félállásban és már kezdem ezt a befejezetlenséget szégyellni (magam előtt), akkor néha elhatározom magamat az írásra. De ennek eredménye legtöbbször kudarc(élmény). Egyszerűen nem megy, csak kínlódom, semmi élvezetet nem lelek benne.

Remélem, hamarosan ez a kötet is kinyomtatásra kerül. Utána érdekes módon soha nem fordult még elő, hogy belepiskáljak..., sőt az egészet, úgy ahogyan van, elfelejtem. Ha valamire szükségem van, és tudom, hogy valamikor leírásra került általam, nekem, magamnak is kutakodnom kell a szövegeim között...

Fölmerül a kérdés, a kétely (és egy ilyenfajta gondolatmenet mentén, az imént említett ismerősömnek még talán igaza is lehet), a logosz alkalmas-e arra, hogy megragadja az ilyen témát, a logikus gondolkodás vezethet-e célra ebben az esetben, vagy csak patológikus az ilyen eszmefuttatás, agymenés?

2014. december 8.

Vitathatatlan a problémamegoldó kreativitás léte; a cél szerinti, valamilyen ok-, szándék által motivált kreativitás, akár úgy is, mint megélhetési alkotás, miáltal a „művész” által létrehozott „alkotás” termékké válik... De én nem erről beszélek...

Honnan jön akkor, ha benne nincsen meg a/semmi szándék, ugyanakkor előtörekszik az ami...

Mondhatnánk, hogy a tudatalattiból, tudattalanból, (vagy kicsit jungosan) a Selbst-ből eredeztethető az ilyen... (?)

2014. decembere ???

Most mondhatnánk azt, hogy „persze az éppen aktuális környezeti hatások, azok, amik (akár tudat alatt) befolyásolják a hangulatot, az érzelmeket, érzéseket, mentális állapotokat...”. De biztos vagyok abban, hogy ez téves magyarázat lenne...

Több alkalommal előfordult már (valami miatt jó néhányszor a kerékpáron, a temetői sorompó környékén, ami alig két-három percre van a munkahelyemtől), hogy előjött egy szöveg..., legtöbbször lustaságból nem álltam meg, viszont azt is tudtam, hogy hamarosan kiesik a fejemből, ennek ellenére nem kezdtem el buzgón jegyzetelni, inkább elkezdtem recitálni magamban, gondolván, hogy az alatt a kevéske idő alatt, amíg olyan helyzetbe nem kerülök, képtelenség ezt a tizenhét szótagot elfelejteni. Aztán néhány perc múlva mégis..., nem csak a tizenhét szótag, de még az is kiesett, hogy jött valami. Akkor éppen nem tudatosul(t) ez bennem, mert hiszen teljes mértékben kiesett ez az egész „momentum”, azonban kis idő elteltével be(lém) robban a döbbenet: „nemrég még volt valami(!)”... A kapcsolódó kántálásra is emlékszek, a körülményekre, a környezetre, a szöveg tekintetében viszont semmi..., se annak tartalmára, sem a témájára, sem a hangulatára vonatkozóan... Egyszerűen semmi. Akárhogy is próbálom erőltetni a memóriámat, próbálom a körülmények minél pontosabb vizualizációjával visszahelezkedni a szituációba... Érzem, hogy teljesen reménytelen a helyzet, semmi közöm sincs az egészhez, egyáltalán nincsen ráhatásom ezekre a dolgokra, ezért bánatosan elkezdem tenni a dolgomat. Telik múlik az idő és jó esetben valamikor, valahol, valamilyen tevékenység közben: „I G E G ! ! ! Ez volt az akkor...!” És minden ott van előttem éppúgy ahogyan akkor. Papír, ceruza..., de azonnal... És most már nyakon lett csípve a kószáló...

(Vagy... Előfordult már olyan is, hogy egy bizonyos kép (fotó-kompozíció) elkészítésére kaptam ellenállhatatlan késztetést. Már a megjelenésekor is kifejezetten meglepőnek éreztem, fogalmam sem volt róla mi szükség lehet az elkészítésére, amikor sokkal kevesebb macerával egész biztos hozzá lehet jutni hasonlóhoz..., mondjuk a neten. De nekem meg kellett csinálnom... Aztán teljes mértékben, (szinte azonnal) meg is feledkeztem az egésztől. Később, (néha évek múltával) egy bizonyos szituációban viszont magától tülekedett elő ez a kép a megfelelő helyen, a megfelelő időben és meggyőződésem, hogy a legjobb módon tudta hasznosítani magát...)

Nos, ki merészelne ezek után az iménti magyarázattal előtolakodni...???

(A tisztesség azt diktálja, hogy megemlítsék egyfajta, a föntieknek ellent mondani látszó momentumot is... Volt már arra példa, hogy az előjött szövegben valami éppen aktuális élethelyzetre ismertem rá. Bármilyen gondosan is vizsgáltam a körülményeket, azt kellett megállapítanom, hogy teljesen magától és mindentől függetlenül jött elő a szöveg, mégis valami visszaköszönés-félét véltem fölfedezni bizonyos történések részéről. Ilyenkor néha engedtem a kísértésnek és amennyiben nem jött a szöveggel együtt cím is, akkor esetleg a fölismert történéstre jellemző címet választottam. Ilyennek mondható (csak néhány) például a 229., a 246., az utána jelzett ferikugram, a 390., a 441.)

2014. decembere ???

Elnézést, nem terveztem ennyire terjengősre..., de attól tartok megint arra fog sikeredni... (Az első próbanyomat még csak kétszázhuszon-oldalnyi volt...)

[A végeredmény 268 oldal +még két külön kötet...]

A ferikuk jegyzetében több helyen is előfordult, hogy „szeretkezés közben”, vagy valami hasonló utalás... Mitöbb több „bugyborék”, „szilánk”, „agymenés” is (elég kényelmetlenül) ilyen módon, ekkor jött/kellemetlenkedett elő... Ezek szerint bizonyos, ilyen esetekben elvékonyod(ni látsz)ik az a fátyol, ami az „igazságot” elfedi...

Ha ez így van és (figyelembe véve a feriku eredetével kapcsolatos korábbi feljegyzésekben leírtakat), a jelek szerint márpedig ez valószínűsíthető, akkor sok vallás, spirituális út miért írja elő, követeli meg a cölibátust??? És itt rögtön akadunk is meg egy pillanatra. Mi a cölibátus lényege? A fogalom tekintetében hatalmas a káosz...

Bizonyos terminológia szerint:

„A cölibátus célja, hogy az áldozópap minél tökéletesebben tudjon ragaszkodni Krisztushoz és a szent szolgálathoz (vö 1Kor 7, 32-35). Ennek eredete a katolikus teológia szerint Jézus és az apostolok példája, akik nőtlenül, illetve a feleségüktől megtartóztatva vállalták a szent szolgálatot. Egyébként ma is lehetséges a nyu-

gati katolikus egyházban egy nő férfi áldozópappá szentelése, ha a feleség hozzájárul ehhez és végérvényesen különválnak.

Különvált esetben a megkötött katolikus házasság továbbra is megvan, de életközösség nincs. Ez viszont így, már csak ún. egyszerű akadályt képez. A felszentelési engedélyt viszont nem adják meg, ha van eltartásra szoruló gyermeke a papjelöltnek.”

Pufffffffffneki... Nem egyszerű, de az (egyfajta) irányultság talán tetten érhető...

De visszatérve az eredeti kérdésre...

Ha úgy veszem, (az) elvárás az, hogy nő nélkül éljen a „delikvens”, az eleve nehezen tartható, hiszen a társadalomban elkerülhetetlen a nőkkel való érintkezés, interakció, márpedig az emberfajtnak („normál esetben”) élettere a társadalmi közeg.

Vehetem úgy is ezt az elvárást, hogy (végtelenségig lecsupaszítva a dolgot) szex nélkül...

És itt ismét megakadok..., mert mi itt a lényeg(?); a problémát mi okozza(?), maga a tevékenység, a nemiség, vagy az ebből fakadó élmény (?) Azonban kezd egyre átláthatatlanabb lenni ez a problémafelvetés, mert (a korábbi szövegekből kiderülhet, hogy) a szexnek adott esetben semmi köze az orgasmus(élmény)hez. De, ha szeretkezés közben elvékonyodni látszik az a bizonyos, akkor mi a probléma vele, (mármint a tevékenységgel)..., miért elítélendő az? Akkor most mi az ami nem kívánatos a spiritualitás szempontjából?²⁰

A szex, vagy még inkább a nő, (a másik nem) jelenléte, közelsége gátolja a spiritualitást, az elmélyülést?

Ha ez így is van, akkor sem hiszem, hogy a cölibátus lenne a megoldás.

A megoldás inkább az elvonulás, a magány ahol egyfajta kitárulkozás, nyitás valósítható meg... (Kinek, minek, mi-felé, ki-felé, miért(?), azt most nem részletezem...) A magány, az elvonulás miáltal megvalósítható a korábbi szövegekben szintén említett odafigyelés, törődés, figyelem, stb. is..., amikor szabadon, mindenféle kötöttség, kötődés nélkül dolgozhat a három szó, ami HAT, amikor megtapasztalható a lét(ezés) élmény(e)...²¹

²⁰ Erre vonatkozóan, ezeknek a soroknak a leírása óta kaptam valamiféle választ, amit talán majd elkövetkező írásokban osztok meg...

²¹ Az a bizonyos „létélmény”, (amit néhányszor említettem már), amikor még a lélegzés is kényelmetlen, zavaró körülmény, feladat, kötelezettség, egy skandalum, érthetetlen fölöslegesség ebben az állapotban...

Milyen címet kellene adni ennek a résznek????

Elöljáróban (ehhez a részhez):

Amikor egy pásztorórát követően belezsongják a füledbe a kérdést, hogy : mire gondolsz (most)? És neked valami, alábbihoz hasonló bugyborék jár éppen a fejedben, (de hát korábban/az imént/az itteniekben volt már szó bizonyos szituációk fátyoltcsökkentő hatásáról...) Nos tehát egy ilyen szituációban, ilyen tartalom mellett, egy ilyen kérdésre mit lehet válaszolni...???

Aztán amíg alkalmad van rá, (ennek természetét is említettem), amint lehet nekiállsz jegyzeteket készíteni és az ilyen célra előkapott piszkozati lapon ez a korábban ottmaradt nyomtatott szöveget találod: „... irányelvek nélkül nekivágnod az ismeretlennek. A gyávák nem képesek irányelvek nélkül indulni; ők mozdulni sem tudnak térkép nélkül.”

Csupán ezt találod, ezt és semmi mást... Véletlen ez...??? Vagy valami más...?

Szóval az a bizonyos, ami akkor, éppen ott, (a kellemes elégtételen) rádborult, amit a fölötték kérdésére mégis csak elhallgattál...

Nem érdekel az érdeklődésed, mert tudom, hogy miből fakad..., nem érdekel a zokogásod, mert tudom, hogy miből fakad. (Persze vannak olyanok is, akie érdekelnek, de azok nagyon jól tudják ezt, tisztában vannak ezzel...) Nem érdekel, mert jó tanítómestereim voltak..., bele értve a legszűkebb környezetemből kikerülőket is...

És voltak/vannak jó barátaim is. Veletek ellentétben ezek nem törleszkedtek mindenféle nyálcsorgató kutyához...

Az én barátaimat ti is ismeritek mind..., nektek is bemutatták őket, csak nektek nem kellett... Lehet, hogy elsőre nekem sem, de végül csak megtaláltam hozzájuk / egymásra találtunk...

Szókratész, Platon, Goethe, Madách, ..., nem sorolom tovább... Nem mondhatjátok, hogy nem próbálták annak idején őket a fejetekbe beleverni...

Aztán ott vannak: Keresztes Szent János, Temesvári Pelbárt, Schopenhauer, Rudolf Steiner, Somlyó György, ..., róluk is hallhattatok, ha nem vagytok töksüketek...

Apropó..., vagy ott van az utóbbi időben Beethoven..., (de ez lehet, hogy csak a korral jár...)

(Mondjuk Empedoklész az én szerencsémnek köszönhetem, őt nem hányhatom a szemetekre.)

Furcsa módon, vannak olyanok is akikre sokszor hivatkozok, vitába szállok velük, tiszteletben tartom a meglátásaikat, nagyra becsülöm őket, sokat köszönhetek Nekik, mégsem sorolom őket ebbe, (az imént említett baráti körbe; itt most például Oshora és Popper Péterre gondolok. Csak egy megérzésemmel tudom ezt magyarázni: vannak akik a jobb és vannak akik a bal agyféltekéjüket tették a közösbe és ezt érzem (?).

De visszatérve az előbbi gondolatmenethez... És mivel én egy naiv, hiszékeny vagyok; az iskolában elhittem az imént felsoroltak nem hülye emberek, később meg magam bizonyosodtam meg erről, amikor barátságot kötöttem velük...

Ti meg másképpen vagytok hiszékenyek: amikor a postaládátokba hányt szemetet nagy érdeklődéssel átkapirgáljátok, elhiszitek, hogy jól jártok azzal, ha a lejárt és/vagy szar minőségű akármiből vesztek tízszer annyit, 20 %-os kedvezményvel...

Akkor most kinek a hiszékenysége a „jobb”...?

A tiétektől dübörög a gazdaság...!

(...és ti eszt(!) is elhiszitek és büszkéek is vagytok erre..., jobb híján csak erre lehettek...)

2014. december 23. körül

Az utolsó pillanatig úgy volt, hogy ezt a hétvégét talán nem kellene itthon eltöltenem, aztán ma reggel véletlenül hallottam egy szervezetről... Talán ezért kellett itthon maradnom, hogy ez a tudatomba kerüljön... Szívből remélem, hogy a Nemzetstratégiai Kutatóintézet soha nem fogja a figyelmét énám fókuszálni!

2014. december 14.

Nem készítek semmit sem megrendelésre. (Még az alatt az időszak alatt sem tettem ilyent, amikor (kiszolgáltatott) külsőként rendszeresen dolgoztam napilapoknak, magazinoknak.) Az ilyesmit meghagyom az iparosoknak, a mesterembereknek. Az érdeklődők a meglévő dolgaim közül, esetleg a vázlatok, ötleteléseim sorából választhatnak, ha megtetszik nekik valami. Az általam készítették közül néhány magángyűjteményben, az ilyen módon létrejött dolgok kedvelőinél található meg.

Az imént említett, vitatkozás ismerősöm egyik ilyen beszélgetés alkalmával; „Tudod te, mekkora munka egy ilyent létrehozni...?” - kérdéssel elélem tett egy, általa készített aktképet.

Persze, hogy tudom... a tökéletes világítás, a megfelelő beállítás, a high key árnyalatainak eltalálása... Persze, hogy tudom mekkora macera ez, meg pénz, meg utánajárás..., mind-mind csak azért, hogy mások is csodálhassák/csodálhassanak. Ha már megvan az ötlet, a koncepció, akkor már (ott) létezik (a fejemben), de a többi, az azt követő végtére is csak iparos tevékenység, éppen ezért engem nem érdekel.

(Ha ismétlődés tapasztalható ebben a szövegben, akkor az is ezért van..., mert nem egy előre megtervezett, tudatos, szándékolt formát, hanem az éppen lejött dolgokat lejegyezve, a lehetőségek szerinti valamiféle sorrendbe rendezve adok közre.)

Lényegében befejeztem, azonban a „Horror vacui” elvnek megfelelően ezt a maradék kis helyet (meg)próbálom valami értelmessel kitölteni. Ismételjünk...!

„Számomra ez itt a világ legszebb és leg-szomorúbb tája. Ugyanaz a táj, mint az előző lapon, de még egyszer lerajzoltam, hogy jól lássátok.”

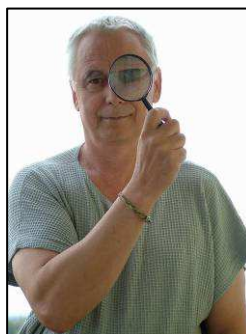
Ferikut nem lehet megrendelésre lejegyezni mitöbb, (meg merem reszkírozni,) megrendelésre nem lehet valódi alkotást létrehozni..., vagy csak azt lehet..., „valódit” csinálni, (hogy később Kossuth-, meg ilyen-olyan díj legyen belőle).

Feriku létrehozására való nem-törekvés, nagyon lényeges szempont...

Feriku a(z aktív) nem-cselekvés által jön létre, tehát a lejegyzőjének sem lehetett/lehet mondanivalója...

[Azt hiszem, a ferikuval való foglalatosság” a Csan-Tao-hoz nagyon hasonlatos, (ha ugyan azzal teljesen meg nem egyező) allűr(?), attitűd(?). A Csan-Tao tulajdonképpen maga is egy] *szellemi magatartás, ami az eredeti buddhizmusnak taoista módon való átéléséből és gyakorlásából fejlődött ki. A „vu-vej” az „akarat nélküli cselekvés” szemlélődéssé, kontemplációvá, [vagy még azzá sem], szelídítette a Dharmát, s a Szangha létrehozását már teljesen elkerülte. Nyitottsága viszont lehetővé tette, hogy felvegye magába a zsidó-keresztény ezoterika számos elemét anélkül, hogy ez a legcsekélyebb szellemi feszültség vagy belső konfliktus csíráját hordozta volna. A feriku/Csan-Tao létével bizonyítja, hogy valóban csak egyetlen transzcendencia létezik a világon, ami számos tudati és intuitív konstrukcióban tükröződik. Ellentéteik emberi kreációk és a szellemtől idegenek.*

Könyvekből, elbeszélésekből semmit sem lehet tanulni..., semmi lényegeset. Ugyan, sok minden le van írva ezekről a dolgokról, csomó „velük kapcsolatosat” rebesgetnek is néhányan, azonban, ha nincsen meg a (velük kapcsolatos) saját tapasztalatod, élmény(ei)d, akkor semmit sem értesz/érthetsz meg a hallottakból, a leírtakból, még kevésbé az olvasottakból. Ha meg már vannak saját tapasztalataid, akkor meg mi szükség az olvasásra, a kifelé fülelésre/figyelésre...?

Bogyóka fotója

23. Kitekintő

Már befejeztem végre az ezirányú szerkesztéseimet, toldás-foldásaimat, amikor véletlenül akadt kezembe a „Modern nyugati haiku” című kötet, ami Terebess Gábor fordításait tartalmazza.

Nagy élvezettel olvastam és különös élményt jelentett számomra, amikor több olyan részletre is ráakadtam, ami, (helyenként szóról-szóra) összecseng a föntiekkel. Ezekből osztok meg most néhányat...

Kiről álmodtam?
Izgató talány
A merevedésem reggel

Yves Gerbel

Kényes mesterség!
Meglepni a gondolatot
Születésekor.

Julien Vocance

Szavak vásárán,
Lepkeszárnyakat
Mérjek kilóra?

Julien Vocance

„Ezek az írások Kínában és Japánban vették kezdetüket. Különféle emberek kérésére születtek, hogy valamit írjak nekik legyezőre, papírra, zsebkendőre. Később hazámban és más országokban hasonló ösztönzést kaptam. Ily módon gyűltek egybe ezek a kis írások. Fő értékük abban áll, hogy kézirásom a személyiséget jellemzi. Ez persze nem csupán a kézírás kapcsán ragadható meg, hanem a gyorsan papírra vetett gondolatokból is. A nyomtatott betűkben elvész az az erő, amelyet a személyiséghez való kapcsolódás jelent, ebben az esetben az ilyen jellegű írások súlyukat veszít és hatástalanokká válnak, miként a kínai lámpácska, ha fényét kioltották.”

Rabindranath Tagore

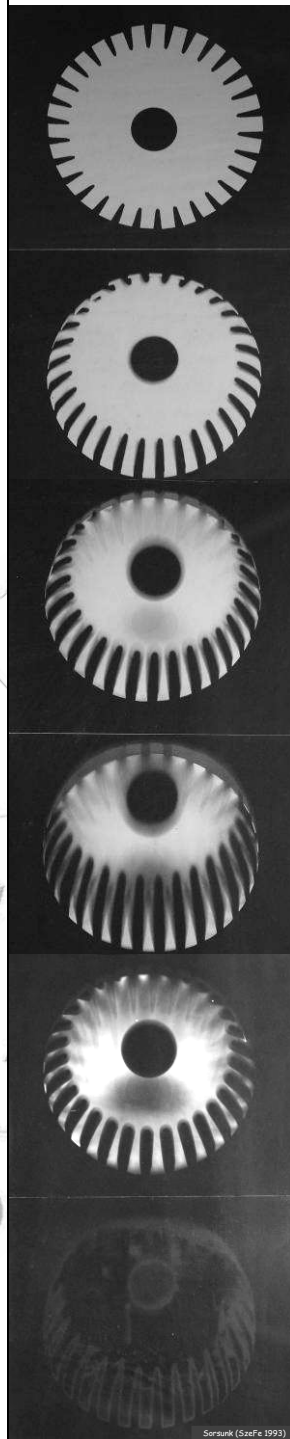
Holt szavaktól vagy poros,
mosakodj meg csönddel.

Rabindranath Tagore

Lótuszunk éppoly bájosan virágzik
idegen vizeken,
csak más a neve.

Rabindranath Tagore

24. Ide tudtam besuvasztani...

...ezért aztán ide rakom, mert nem akarom átszerkeszteni az egész szöveget; csupán ennek kedvéért meg nem akarok új oldalt nyitni...

2017. június 23.

Mondhatni, hogy már jó néhány hónapja elkészültem ennek az írásnak a szerkesztésével, a szövegen már nem kívántam változtatni és hosszú időn keresztül nem is érkeztek újabb „inspirációk”. Tehát tekinthetem ezt a végeredménynek. A „nemzeti bibliográfia”-felhasználói nevemet és jelszavamot is (újfent) megszereztem, (mert már fogalmam sem volt hova és hogyan kell feltölteni PDF állományokat erre a helyre)... Ennek ellenére semmi ingerenciát sem éreztem a feltöltésre. Érzékeltem és egyben furcsállottam ugyan ezt az érdektelenséget, azonban egyáltalán nem érdekelt ez a „kötelezettségem”. Tegnap aztán..., amikor a kerékpáromat taposva suhantam kifelé a kertembe, (meglocsolni a palántáimat,) előjött a következő:

„Az, amit önzetlenül teszünk másokért, nem válik hasznunkra, nem segíti elő szellemi fejlődésünket. Ha elősegítené szellemi fejlődésünket, akkor hasznunkra válna. Ha hasznunkra válik, akkor a cselekvés nem önzetlen.”

Rögtön ráismertem... Ez az ami még hiányzik ebből az írásból! A zsigereimet is átjárta az a jól ismert sugallat, amit akkor érezhet az ember, amikor... No, de hagyjuk ezt...

(Pillanat... Szükségem van valami segítségre... Előveszem azt a firkálmányomat, amit ezt követően följegyeztem... Pontosán mi is jött...?)

Tehát: „Az, amit önzetlenül teszünk másokért, nem válik hasznunkra, nem segíti elő szellemi fejlődésünket. Ha elősegítené szellemi fejlődésünket, akkor hasznunkra válna. Ha hasznunkra válik, akkor a cselekvés nem önzetlen.”

Az irodalom, a versfaragás ilyen lehet; a ferikuval kapcsolatban azonban nem lehet; lehetetlen ilyen megközelítéssel szólni...

De akkor milyen/hogyan/miként...? Hogyan tudnánk ezt az ellentmondást föloldani...? De, hát akkor hogyan tegyünk, hogyan cselekedjünk? (Szándékosan nem írtam, „hogyan az a hasznunkra váljon”! Nem ez a lényeg!) Mert: Ez a „feriku-írás” lényege! Csak/csupán tegyük a dolgunkat...! –mondom „én”. - De ez is „tevés”, ez is „cselekvés”! – vethetné ellen bárki.

Erre „én”: - Mint, (mondjuk) az asztalos kezében a szerszám, ami „teszi a dolgát”, széket, asztalt, bútort „csinál”. A ferikut (így/úgy) „csináljuk”, de mégsem... (csináljuk).

Azt hiszem erre kellett várnom, ez hiányzott belőle és megjött, most már „hivatalosan” közzé tehetem ezt az írást.

25. Egyéb lehetőségek

Azt, hogy mi van olyankor, amikor az a „bizonyos dolog” nem szöveg formájában jelentkezik, vagy nem csak magában jön elő, azt már korábban közzétettem egyéb helyeken. Itt csak a teljesség kedvéért szánom rá ezt az oldalt arra, hogy mi jöhet még szóba a ferikukal kapcsolatban:

FEKOPIR (analógiát lehet találni a honkadorival)

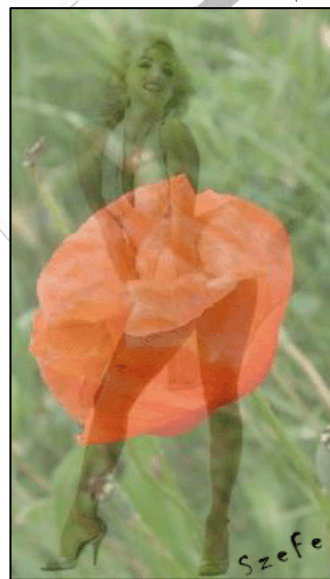
Előfordulhatnak olyan szövegek, amik spontán előkerülnek valahonnan, (úgy mint: bejönnek valakinek a tudatába), azonban később kiderül, hogy ez a szöveg valahol, valaki által már leíródott. Esetleg az előjövetelekor egyből nyilvánvalóvá válik ez az „alany” számára, de az is nyilvánvaló neki, hogy az „előzményszöveg” szavai teljesen mást jelentenek, mint az az érzés, ami benne abban a pillanatban (meg)van.

Előfordult olyan is, amikor egy ferikukötet szerkesztése alkalmával a kötethez érkező írárok átolvasásakor, az olvasással párhuzamosan jött elő, emelkedett egyre kintebb... Megdöbrentő érzés volt (a szemem sarkából) látni, ahogyan olvasás közben a szomszéd lapon egyre csak furakodik kifelé az a másik szöveg...

FERIKURÁMÁK (analógiát lehet találni a haibunnal)

Előfordul olyan eset is, amikor a feriku lejegyzője úgy érzi, hogy a születés körülményeit, a ferikuval kapcsolatos egyéb „meglátásait”, érzéseit érdemes/„kell” a(z érdemi) szöveg mellé tenni. Ez egyfajta (inkább hangulatit, „értelmit”, „szemantikait”, mint vizuálist, érzékelhető, szintaktikait) keretet ad magának a ferikunak. Mégis, olyan ez, mint amikor a toll belepofázik abba, amit írnia kell...

FERIKUGRAMOK (semmi köze a haigárhoz)

Néha előfordulhat (legalább is az én tapasztalataim szerint), hogy a feriku, jobban mondva a ferioku egy bizonyos (képi) kompozícióval együtt jön (elő), vagy egy kompozíciót inspirál és a jegyző a kettőt együtt (is), egyben (is) érzi kerek egésznek. (Ha csak a kép, vagy csak a szöveg jön elő magától, a másik pedig valami meglévő alkotás asszociációja, akkor inkább „ferikustalláció”-nak kellene nevezni.)

Messzemenően egyetérték Gáborral, sőt mi több, korábban írtam is már erről, „a fotó maga is ferikuélmény”... Itt szeretném fölhívni a figyelmet egy jelenségre: a befogadók jó része hajlamos arra, hogy csak a képet lássa, holott a kép és a szöveg, (mitöbb azok egymással való viszonya) alkot egy egészet. Olyan ez mintha a társas

interakcióban csak a mimikára, gesztusokra hagyatkoznánk, a verbalitást teljes egészében figyelmen kívül hagynánk, nem is beszélve az ezzel együtt járó további információkról, úgymint pl. hanglejtés, beszédritmus, stb. Az említett érintkezés önmagába véve is rengeteg félreértést (ennek lehetőségét) hordoz magában, hát még ha leszűkítjük az átadás lehetséges csatornáit/számát.

Hasonlóan van ez a ferikugram esetében is, ha nem annak egészét fogadjuk be, semmit nem/sem ér az egész...

Egy más megközelítésben...: A ferikugramban sokan csak képet látnak, holott ebben az esetben nagyon lényeges maga a struktúra (úgy egészében), a képszöveg egysége. Most akár azt is mondhatnám, hogy teljesen más, új „értelmet”(?) nyer az egész által maga a kép is. Mondhatnám..., de csak kényszerből, jobb híján botorkodok így, mert nekem egyáltalán nem ezt jelenti a ferikugram...

FEFILM

Egyik könyvem lapzártája környékén, (egy kifejezetten gusztustalan közgyűlést követő napon, miután, amúgy egészségileg nem éreztem túlságosan jól magamat) a munkahelyemen éppen az üzemorvosi rendelő felé igyekeztem, amikor egy egészen különös dolog „telített” el. Ilyent még nem éreztem soha és meg sem fordult hasonló a fejemben. Előjött egy szöveg és vele, nagyjából párhuzamosan egy filmélmény. Gyakorlatilag a kettő egyszerre. Hirtelen nem tudtam hova tenni az egészet. Amint tudtam, lejegyeztem, kicsit később elméláztam; mi is lehet ez valójában.

Első megközelítésként „fefilm”-nek azonosítottam, neveztem el, tekintettel arra, hogy a feriku, (ferioku) egy filmélménnyel együtt került elő. Aztán tovább méláztam és felmerült bennem, hogy idáig van tehát a: ferikugram, a fekopir, a ferikuráma, amik valami módon hasonló körbe csoportosíthatók és most előkerült a fefilm. Mindegyikben közös a feriku (ferioku) és az, hogy valami még áll a feriku mellett. Hol egy kép, hol egy másik szöveg, vagy egy élménykifejtés. Most egy mozgóképpel került még ide. Ilyen szempontból a fefilm, igazából a ferikugrammal társhozható, mert itt jól elkülöníthető az egymásba kapcsolódó két különböző (struktúrájú) „alkotórész”.

Mi jöhet még (elő) ezek után???

Aztán még tovább méláztam...: a feriokuk keresztül-kasul át-, meg átszövik az egész Való Világot. Óhatatlan, hogy össze ne érjenek, össze ne sűrűlődjének, egymásba ne gabalyodjanak. Kizárt dolog ez... (Már-mint, hogy ilyen ne történne meg.)

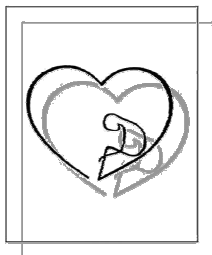
Úgy terveztem, hogy az első fefilm, annak a kötetnek a megjelenésekor már minden bizonnyal megtekinthető lesz a „hivatalos” ferikuoldalon. De nem így történt. A szóban forgó rövidfilm ALKOTÓI nem járultak hozzá az ALKOTÁSUK fefilmesítéséhez, ezért aztán az eredmény nem hozható nyilvánosságra..., de ez már nem rám tartozik, nem az én dolgom, nem az én lelkeimen szárad...

26. Nem illeszkedik ide, de F O N T O S !

Sosem szerettem az erkölcsi intelmek modorában írni; a majomkenyérfa veszedelmét azonban olyan kevésbé ismerik, és azt, aki netán egy kisbolygóra tévedne, akkor kockázat fenyegeti, hogy ezúttal kivételesen legyőzőm a viszolygásomat, és azt mondom: „Gyerekek! Ügyeljetek a majomkenyérfákra!”

27. Már jó ideje...

...az alábbiak szerint fejezem be a könyveimet:

...Csak az a fontos, hogy szeressétek egymást, gyermekeim!

(Nagyanyám utolsó szavai)

Én még ezzel egészíteném ki:

... és érezzük jól magunkat a bőrünkben!

A napokban Popper Pétertől hallottam, szó szerint ugyanezeket a szavakat.

...Csakhogy ő (az öreg, ezért szenilisnek hitt) János apostolt idézte...

Hát nem érdekes...?

Szekeres Ferenc 2016-2017 (szefer@szefer.info)

Lapzárta:

2016. december 21.

(ami azután elhúzódtott 2017. március 29.-ig)

(...vagy még tovább...)

SZEKERES FERENC

(MI A) FERIKU(LÓGIA): ÚT(AZÁS) A TOTÁLIS SZABADSÁGBA

(A SZABADSÁG FELÉ)

2016 - 2017

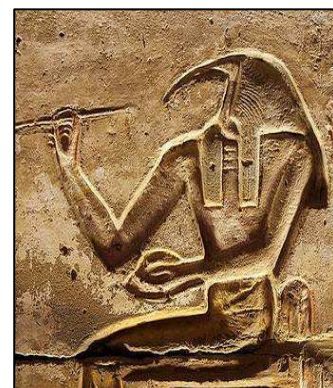

ISBN 978-615-80148-2-3

ISBN 978-615-80148-2-3

(pdf)

Akárhogyan is csűrjük-csavarjuk a dolgot, bárhogyan is hányjuk- vetjük a szavakat/gondolatokat, anélkül, hogy egy jottányit is szépítenénk rajta, mégis csak meg kell állapítani, hogy egyvégtére, vagy kettőre, (de ez ugyan mindegy), csakugyan oda jutottatok ahova a legtöbben még csak nem is merészelik elképzelni..., hogy oda, vagy egyáltalán a közelébe tekeredhetnének valaha is. Csontváry Kosztká Tivadar szerint *van közvetlen kapcsolat a világegyesítő hatalommal.* (Ő legalább is megtalálta...)

2017. március 7. valamikor az éjszaka közepén, talán 3 óra felé

„Ha érted szavaimat, fölösleges többet szólnom, ha nem érted, hiába szóltam eddig is, akkor azokból vagy kik félresikerültek - olyanok mint a megtermékenyítetlen tojás, melyet hiába vesz maga alá kotlós, csak elzúpulnak - vagy pedig engedéd, hogy Ármán magához ragadja belőled Isten foszlányát.”

AMIT A FERIKU JEGYZÉSÉRŐL MONDTAM BEFEJEZTEM...

Kicsit..., no jó, eléggé szájbarágásra sikeredett, de nem bánom, nem szándékozok ezzel a témával a továbbiakban foglalkozni és próbáltam ez alkalommal a lehető legjobb módon a helyére tenni...

2017. FEBRUÁR 15.